

צרה"ש תשע"ד
שנה טובה

40 שנה למלחמת יום הכיפורים

רשמים מכנס שערך "צוות" בשיתוף מל"מ. הנואם המרכזי: שר הביטחון, משה יעלון

כתובתנו הצה"לית

אל"ם שולי אייל:
הקשר העמוק בין צה"ל ל"צוות" מוצא ביטוי ביתר שאת בשנים האחרונות, בעת המאבק על שחיקת הגמלה, ההיוון והסדרים מיוחדים לנוקדים

המכינות הקדם צבאיות

יוס אלדר:
המכינות מכשירות את דור המנהיגות הבא, שיחולל שינוי בחברה הישראלית. כבר עכשיו מובילים הבוגרים ובהפרט ניכר בכל הפרמטרים בשירות בצה"ל

דיוור מוגן לחברי "צוות"

עליזה רז:
הדאגה לחברים ובמיוחד לחלשים בניינו היא בנפשנו. למרות המחיר הנוח יחסית, רבים מהחברים אינם מודעים לאפשרויות העומדות לרשותם

תעסוקה ב"צוות": הטובים בחינוך - פרויקט הסבת חברי "צוות" אקדמאים להוראה
צובר תאוצה • לראשונה: קורס מנהלי ביטחון לבני המגזר הבדואי חברי "צוות"

עמיתיי היקרים,

ראש השנה תשע"ד שבפתח, מביא עימו כבכל שנה תקווה להתחדשות - בבינתו אנו, בקהילה שסביבנו וכמובן במדינתנו. הכתבה המרכזית בגיליון זה סוקרת את הכנס לציון 40 שנה למלחמת יום הכיפורים. כל הדוברים בכנס מילאו בזמנו תפקידים משמעותיים בזירות הלחימה ובמטה. הם דיברו מדם לבם, הציגו דברים כהווייתם. ניכר היה כי

חשבון הנפש המתבקש ממשיך ומלווה אותם מאז המלחמה היא ועד ימינו אנו. הדוברים דיברו על התקלות, הבעיות, הליקויים בתהליך קבלת ההחלטות, הרגעים הקשים בהם נראה כי הכול אבוד... הדברים נאמרו בכאב רב, אך גם באהבה גדולה לארץ.

נימה זו של אהבה טבולה בכאב, הזכירה לי את דברי הרב אברהם יצחק הכהן קוק, הרב הראשי האשכנזי הראשון בארץ ישראל, אחד מאבות הציונות הדתית, שאמר: "האהבה הגדולה שאנחנו אוהבים את אומתנו, לא תסמא את עינינו מלבקר את כל מומיה, אבל הננו מוצאים את עצמיותה - גם אחרי הביקורת היותר חופשית - נקיה מכל מום. כולך יפה רעייית ומום אין בך!" (אורות ישראל, ד', ג'). אכן, מומים, כשלים, מחדלים, קשיים לרוב היו במלחמה, ובהם הבטנו בעין פקוחה ובלב מפוכח, נכונים לכאוב, להעמיק, ללמוד ולשפר.

ואולי ברוח הרצון להיות טובים יותר, אפשר לראות את אחד המפעלים הגדולים והחשובים כיום בישראל - המכינות הקדם צבאיות. מפעל חשוב זה, המפגיש בני נוער עם המסד הערכי של שורשי הווייתנו בארץ הזו, הולך ומתעצם ואלפים מהם - סקרנים, דעתנים, נכונים לתת יותר ולעשות יותר - נמצאים כיום במסגרות הלימוד והפעילות של המכינות. בוגרי המכינות הקדם צבאיות עושים חיל בצה"ל במיגוון תפקידים משמעותיים, וצומחים להיות דור המנהיגות הבא - בצבא ובחברה הישראלית.

"העליהם" התקשורת, במיוחד בעת האחרונה, על משכורות העתק, כביכול, של אנשי הקבע והגמלאים, הופך את השיחה שניהלנו עם אל"ם שולי אייל, רמ"ח מופת, לרלוונטית מתמיד. אייל מתקומם על הפרסומים הבלתי אחראיים, משיב למבקרים, עומד על הקשר העמוק בין צה"ל ל"צוות", מברך על הסכם הגמלה וטוען כי העלאת גיל הפרישה המתוכננת כסוג של פתרון, אין בה כדי להועיל ואולי ההיפך הוא הנכון והיא עלולה לפגוע בצבא.

הדאגה המתמדת למימוש זכויות החברים בנושא הגמלה עולה בקנה אחד עם יוזמה נוספת של "צוות" - דיוור מוגן לחברינו המבוגרים - וכתבה בנושא מתפרסמת בגיליון זה.

ברוח ההתחדשות, אנו מביאים בגיליון זה את סיפוריהם של שלושה מחברינו שבחרו להמשיך לתרום לחברה בדרך החינוך וההוראה - בוגרי תוכנית ההסבה להוראה "הטובים בחינוך". השלושה פתחו דף חדש בחייהם, בו הם ממשיכים לתת רישומם - האישי, הערכי והמקצועי - לחנך ולהשפיע על בני נוער בבתי הספר.

אהוד נוסך, קצין בפיקוד צפון, מאיר אזולאי קצין בחיל המודיעין ואמיר הרפז טייס קרב - מאמינים ביכולת להשפיע ועושים זאת תוך מציאת תוכן וערך חדשים בחייהם כמוורים ומחנכים בישראל. התברכנו בשכמותם - מי ייתן כי רבים וטובים יצטרפו אליהם, ויעמיקו את העשייה של חברי "צוות" בקרב דור העתיד.

שנה טובה ומבורכת לכולנו,

גיטה גופר (אל"ם), עורכת ראשית

(לחץ על החץ המתאים)

- 03 במחשבה תחילה | דבר יו"ר "צוות"
- 04 חדשות "צוות" | משולחן המנכ"ל
- 06 40 שנה למלחמת יוה"כ | רשמים מכנס מיוחד שערך "צוות" בשיתוף מל"מ
- 10 הכתובת במופת | אל"ם שולי אייל מספר על הקשר בין צה"ל לגמלאי, במיוחד בעת זו
- 12 דיוור מוגן | דירות "צוות" ברשת "משען" עומדות לרשות חברי הארגון ומשפחותיהם
- 13 צבא וחברה | המכינות הקדם צבאיות: מכשירים את דור המנהיגות הבא של ישראל
- 16 הטובים בחינוך | סיפוריהם של חברי "צוות" הממשיכים את השירות לחברה במערכת החינוך
- 19 תעסוקה | לראשונה: קורס מנהלי ביטחון לחברי "צוות" בני המגזר הבדואי
- 26 התנדבות | "טסים ומתגאים" - לימודי תעופה לנערים בני העדה האתיופית

מדורים קבועים

- 21 זרקור: סיף גבעתיים
  - 22 רפואה שלמה: הביטוח הרפואי והסיעודי
  - 24 תעסוקה: מפגשים, סדנאות, השתלמויות
  - 27 "ידידות צהלה": דיווחים מהשטח
  - 28 צוות נוסטלגי: חידה - מי האישיות הצבאית?
  - 29 צוות מטייל: רמת הגולן בעקבות מלחמת יוה"כ
  - 30 מחיל אל חיל: עמותת ברית חיילי האצ"ל
  - 31 מתחברים למסורת: סוד השמחה במגילת קהלת
  - 32 צוות יוצר: דבי שמואלי, גוונים של יצירה
  - 47 צוות קורא: מה חדש על מדף הספרים
  - 48 הצדעה אחרונה: חברינו שהלכו לעולמם
- ### צוות בשטח: מחוזות וסניפים
- 33 שרון: הוד השרון, נתניה, רעננה, כפר סבא
  - 35 ירושלים: פעילות מחוזית
  - 36 צפון: כנס שנתי, העמקים, חיפה, הקריות, חדרה והשומרון, כרמיאל, הגליל המערבי, מרכז הגליל, הגליל התחתון
  - 38 יהודה: נס ציונה-לוד-רמלה-באר יעקב, רחובות, ראשון לציון, אשדוד, מכבים-רעות-מודיעין, אשקלון, יבנה
  - 41 דן: רמת גן, תל אביב, בקעת אונו, בני-ברק, בת-ים, חולון, גבעתיים, פתח תקוה, ראש העין
  - 45 דרום: באר שבע, ערד, אילת, קרית גת, אופקים

שנהיה לראש...

לחברותי וחבריי ב"צוות" שלום וברכה,

ד"ר ברוך לוי

בערב ראש השנה אנו נוהגים לברך "הי רצון מלפניך ה' אלוהינו ואלוהי אבותינו שנהיה לראש ולא לזנב". משמעות הברכה ברורה ומובנת - השאיפה להוליך ולא להיגרר, להוביל ולא להשתרך, להצמיד קדימה, לקדם להנהיג - והייתי מוסיף: ושנהיה ראויים לכך...

אין כמו צה"ל, המקום בו עשינו את רוב חיינו הבוגרים, כדי לסמל את צמד המילים "שנהיה לראש". יש בהן את הדוגמה האישית שראינו במפקדינו ונתנו לפקודינו, את ההליכה בראש הכוח, את הובלת החיילים למשימה. אין פלא כי המילה "אחריי" נתבעה כה עמוק במיתוס הצה"לי בכל משימה - קטנה כגדולה.

ציבור חברי "צוות" בחר באנשים שיובילו את הארגון - ויהיו לו לראש. ציבור החברים מצפה כי אלה יעצבו את דרכו ויפעלו בשום שכל, בתום לב ובאחריות. ציבור החברים נתן במנהיגיו אמון - בכוונותיהם, בכישוריהם ובסדרי העדיפות שייבחרו, שעיקרם עשייה מתמדת לטובת חבריו ולרווחתם.

חשבון הנפש שעושים היהודים כמנהג הימים הנוראים, נעשה בארגוננו דרך קבע. אנו שואלים עצמנו בכל יום האם עשינו די, האם סדרי העדיפויות שאימצנו נכונים, האם אפשר היה לעשות אחרת והאם החבר אכן מקבל מענה הולם ושלם, כי הוא זה הנמצא במרכז ומהווה את יסוד קיומנו.

■■■

ארגון "צוות" מושתת על ארבעה יסודות. רוב מעייניו, משאביו, מרצו ותשומת לבו מוקדשים להעמקת היסודות הללו, כך שהבית שלנו - שהוא בית שני לחברים רבים - ימלא אחר ייעודו וישכנו בו רעות, חמלה, סיוע ותמיכה.

היסוד הראשון - זכויות החברים. אלה נקנו בשנות שירות ממושכות, בהשקעה מקצועית, בסיכון אישי, לא אחת על חשבון הבית והמשפחה. זכויותינו נקנו בצדק ובדין ועליהן נשמור מכל משמר. **היסוד השני** - דאגה לבריאות החברים ולמשענת סיעודית. זאת אנו עושים באמצעות פוליסת ביטוח בריאות מקיפה, שאין כמותה בישראל. בעת זו אנו מתמודדים מול גזירת האוצר לבטל פוליסות סיעודיות קולקטיביות במדינה. נפעל ללא לאות להצגת תוכנית המשך הולמת לצרכינו, כי ננפשנו הדבר.

היסוד השלישי - מעגל העבודה. לא ננוח ולא נשקוט כל עוד יש ולו חבר אחד המעוניין לעבוד ולא נמצאה לו תעסוקה. השתלבות במעגל העבודה דווקא לאחר השירות הצבאי, יש בה ערך מוסף רב - למעסיק ולמועסק. אנשינו - מיומנים, מנוסים, מגובשים מבחינה מקצועית וערכית - יכולים להוות משאב איכותי לכל ארגון אליו יצטרפו. חובה היא עבורנו לאפשר זאת, במידת התאמה מקסימלית בין הכישורים לדרישות התפקיד, והכל מתוך ראייה כי אין עבודה המביישת את בעליה.

היסוד הרביעי - תרומה לקהילה. להיותנו חברי "צוות" יש משמעות ערכית - המשך תרומה לחברה בכל תחום: ביטחון, חינוך, חברה וקהילה. ההתנדבות מעניקה לנו אפשרות לגיטימית להמשיך להיות

פלח אוכלוסייה ייחודי - כזה שקולו נשמע ואינו חדל להיות מעורב ולעמוד על שלו בנושאים שמעניינו. ההתנדבות מעלה את קרננו כפורשי צה"ל וכחברי "צוות" ומציבה אותנו במרכז מפת העשייה החברתית-קהילתית במדינה.

■■■

כבר תקופה ארוכה, ולאחרונה ביתר שאת, מתרבים הפרסומים בתקשורת, בהם נמתחת ביקורת נוקבת על תקציב הביטחון המנופח, כביכול, ועל הנתח המוקדש לתשלומי הגמלה. פרסומים אלה - חלקם מגמתיים, רובם לא נכונים - עושים עוול לציבור חברינו ומטפחים תחושת ניכור, העלולה ליפול בעת זו של מחאה חברתית ומצוקה תקציבית על אוזניים כרויות.

אל תתנו לפרסומים הללו להעכיר את רוחכם. גמלתנו נקנתה בעמל, בזכות עשרות שנים של שירות למען בטחון המדינה - לילות כימים, שבתות וחגים כימי חול, ואצל חלקנו תוך סיכון נפש. אנו לא בודדים במערכה. ראשי מערכת הביטחון והמטה הכללי תומכים בנו ללא סייג. יד ביד עימם גברנו על משוכות גבוהות ביותר - ובהן סוגיית הגמלה - ויחד איתם נעמוד מול כל משב רוח רעה.

■■■

ככל שחולף הזמן אנו נוכחים לדעת כי הסכם הגמלה חולל שינוי משמעותי בקרב רבים מחברינו והביא לתוספות שכר משמעותיות. נחוש זאת בעוצמה גדולה עוד יותר החל בינואר 2014, עת נקבל תוספת נוספת - ובסך הכל עלייה של כ-30% מאז חתימת ההסכם (לחברים שפרשו לפני שנת 2000).

בנוסף, ולא פחות חשוב, נושא ההיוון. מדי חודש מצטרפים גמלאים המגיעים לגיל 65 ולהם 15 שנות החזר וזוכים להקלה משמעותית (80%) בניכוי ההיוון. עד כה קיבלו הקלה זו 2,803 חברים. מספר הגמלאים שלא נמצאו זכאים להקלה עומד על 1,800 חברים - כ-40%. מתוך קבוצה זו ייכנסו למעגל מקבלי ההקלה כ-300 גמלאים במהלך השנה.

הנהלת "צוות" רואה חובה לעצמה לסייע גם לקבוצה זו ואנו מקיימים שיח מול גורמי צה"ל ומערכת הביטחון במטרה למצוא פתרון.

בניגוד לפרסומים השונים, הנהלת "צוות" רואה בפעולה שנקטה קבוצת גמלאים למימוש זכותה לקבלת ההקלה - פעולה לגיטימית לזכאי כל אזרח הרואה עצמו נפגע.

■■■

ההישגים הללו ממריצים אותנו להמשיך פעילות לשיפור מצבם של החלשים בינינו או אלה שאינם נהנים ממלוא הישגי הגמלה. עבור חברים הנמצאים במצוקה כלכלית או בריאותית הוקמה ועדת חריגי היוון, ועד כה ניתן ל-74 חברים פטור מהמשך תשלומי היוון. אנו משתדלים לעשות גם למען אלמנות ואלמנים, אשר חלק מסעיפי הסכם הגמלה אינם חלים עליהם. דוגמא לכך היא קרן הרווחה המעניקה זו השנה השנייה, ערב ראש השנה, שי בערך של מאות שקלים למימוש ברשתות השיווק. ראוי להדגיש כי "צוות" אינו רשאי לשנות באופן חד-צדדי את ההסכם, אך בהחלט עושה מאמץ לשכנע את הנוגעים בדבר להביא אותו לכדי תיקון. שנה חדשה בפתח וכמנהג ישראל נברך אתכם ואת בני משפחותיכם בשנה טובה, בריאות ונחת. מי יתן שאנו כארגון נעמוד במטרות שהצבנו לעצמנו, נמלא אחר ציפיות החברים מאיתנו ונפעל לקידום החברים, הארגון והחברה בישראל.

שנה טובה ומבורכת לכולכם, שלכם,
ד"ר ברוך לוי, יו"ר ארגון "צוות"

משולחן המנכ"ל

הצטרף לתוכנית יכול כיום לעשות זאת במסגרת קרובה למקום מגוריו. נותרו עוד מספר מקומות מצומצם לשנת הלימודים תשע"ד ועל המעוניינים להזדרז להירשם. כמו כן, בשנת הלימודים הקרובה ייפתחו במכללת "אחוה" מסלולים חדשים: הסבת הנדסאים למקצועות הוראת המדעים ותוכנית ניהול בתי ספר "אבני ראשה".

זכויות וטיפול בפרט

- 2,803 חברים שעמדו בקריטריונים - גיל 65, 15 שנות תשלום - סיימו את תשלומיהם בגין ההיוון (כמתחייב עד עתה מהסכם הגמלה).
- כמו כן אושרו בוועדת חריגי היוון 74 חברים.
- בני 70+ שטרם הסדירו את נושא הקדמת התשלום בגין שחיקת הגמלה, יכולים לעשות זאת בפנייה למופת.

מורשת - ב-11.9.13 נקיים אירוע להנצחת מורשת הבריגדה היהודית בבית הגדודים במושב אביחיל. ארגון "צוות" רואה חובה להוקיר את הלוחמים היהודיים שפעלו במסגרת הצבא הבריטי ורואה במשרתים בצה"ל ממשיכי דרכם. מצורפת הזמנה בעמוד הבא.

כנס 40 שנה למלחמת יוה"כ - מאות חברים נטלו חלק בכנס מרשים לציון 40 שנה למלחמה שנערך באולם סמולארש בתל אביב. המשתתפים ציינו את איכות הכנס ורמת ההרצאות (ראו סקירה בגיליון זה).

הביטוח הסיעודי

החלטת האוצר שלא לחדש פוליסות ביטוח סיעודי במסגרת קולקטיבית בעינה עומדת. פגישות ודיונים עם גורמים שונים - ח"כים, חברי ועדת העבודה והרווחה של הכנסת - עדיין לא הביאו לפתרון. נפגשנו עם הממונה על שוק ההון והביטוח במשרד האוצר עודד שריג, בניסיון לשכנעו לחזור בו מההחלטה תוך הגשת תוכנית חלופית, המביאה לידי ביטוי את האיתנות האקטוארית של הפוליסה ל-50 השנים הבאות. אם לא ימצא פתרון, אנו שוקלים פנייה לבג"צ. בכל מקרה, אנו מנהלים מ"מ עם חברת הביטוח למציאת פתרון הולם לחברים.

דן נדיב

תעסוקה

- פעילות ענפה נעשית במסגרת יחידת התעסוקה, הן בהכשרות מקצועיות, סדנאות וקורסים, והן בהשמות. אציין את קורס מנהלי ביטחון לחברינו במגזר הבדואי שנערך לראשונה ביוזמת "צוות". ברכות לבוגרים והשמה מוצלחת.

"הטובים בחינוך"

- שנת הלימודים החולפת הייתה הראשונה בה פעלו שלוש מכללות במסגרת תוכנית "הטובים בחינוך", כך שכל חבר מכל מקום בארץ המעוניין

מכרז לתפקיד עוזר מנכ"ל "צוות"

ארגון "צוות" מפרסם מכרז פנימי לתפקיד עוזר מנכ"ל הארגון (משרה מלאה)

תיאור המשרה: עיסוק אדמיניסטרטיבי במגוון תחומי פעילות הנהלת "צוות", בכפוף למנכ"ל, בהתאם להנחיותיו כפי שיוצגו מעת לעת, וכן ריכוז תחום ההתנדבות בארגון. המשרה כרוכה בהבנת מהות וערכי הארגון, מטרותיו ויעדיו, ובגישה שירותית הרואה לנגד עיניה את ייעודו של "צוות" - מתן שירותים לחברי הארגון באמצעות מוסדותיו השונים. **דרישות התפקיד:** תואר אקדמי, יכולת הבנה מערכתית, כישורי הפקה ולוגיסטיקה, יחסי אנוש מעולים, יכולת התנעת תהליכים, ידע וניסיון בשימוש בכלים ובמערכות טכנולוגיות, יכולת איסוף ועיבוד מידע, הוצאה לפועל של החלטות, ניסיון בתפקיד ניהולי אדמיניסטרטיבי ביחידה/ מערכת גדולה ופעילה, כושר הבעה וניסוח בעל פה ובכתב, רצון לסייע לחברי הארגון.

מועמדים יפנו **בכתב בלבד**, בצירוף קורות חיים, תעודות והמלצות, למטה "צוות", עבור מנכ"ל "צוות" בכתובת: "צוות", רח' ברוך הירש 14 בני ברק 51202. על גבי המעטפה נא לציין: **עבור מכרז עוזר מנכ"ל בארגון "צוות". המועד האחרון להגשת מועמדות: 16.9.2013.**

הוקרה והערכה

לחברי "צוות" בוגרי התוכנית "הטובים בחינוך"

בשנת תשע"ג במכללות בית ברל, קיי ואורנים **ברכות לרגל קבלת תעודת הוראה**

ואיחולי הצלחה להשתלבות מהירה וקלה במערכת החינוך

למצטרפים החדשים לתוכנית "הטובים בחינוך" בשנת תשע"ד, בשלוש המכללות ובנוסף, לראשונה, גם במכללת אחוה

ברכת הצלחה בלימודים

ברוך לוי, יו"ר דן נדיב, מנכ"ל

ברכת הצלחה

שלוחה לכל חברות וחברי "צוות"

ברכת הארגון לבריאות טובה, רוב נחת, שלום והצלחה

ברוך לוי יו"ר "צוות", דן נדיב מנכ"ל "צוות", חברי אסיפת הנבחרים, הוועד המנהל והעובדים

משרדי "צוות" לשירותך

כתובות ושעות פעילות ברחבי הארץ

דוא"ל: tz-org@tzevet.org.il אתר "צוות": www.tzevet.org.il

המשרדים הראשיים של "צוות"

במשרדים הראשיים פועלים המנכ"ל, סמנכ"ל, סמנכ"ל לתעסוקה, עוזר מנכ"ל, חשב, מנהל הביטוח הרפואי, המבקר.

משרדי "צוות" "בית סלע", רחוב ברוך הירש 14 בני ברק, מיקוד 5120206 (ממזרח לקניון איילון).

כתובת למשלוח דואר: "צוות" ת"ד 2222 בני ברק, מיקוד 5112102.

טלפון: 03-6173500 פקס: 03-6173520.

שעות פעילות: א'-ה' 08:00-17:00 ובימי שישי תורנות טלפונית.

מנהל הביטוח הרפואי של "צוות":

עמיר להב: טלפון 03-6173515, 03-3202152; פקס 03-6166260

אילנית: 03-6173544. **מוקד "בריאות בצוות":** 1-700-700-251

יחידת התעסוקה: הרשימה המלאה - טלפונים, פקס ודוא"ל -

ראה מדור תעסוקה בגיליון זה.

משרדי המחוזות - שירות לפרט ותעסוקה

מחוז הצפון - מנהל המחוז אלי (אליקו) חן-חתוכה

דוא"ל: mzafon@tzevet.org.il; "בית עופר" דרך בר יהודה 52 קומה ב' ת"ד 521 נשר 3660302; טל/פקס' 04-8204567 רב-קווי.

מחוז השרון - מנהל המחוז דודי נחמי

דוא"ל: msharon@tzevet.org.il; רח' התע"ש 20 "בית הפעמון", ת"ד 177 כפר-סבא 4410101; טל' 09-7667175/6, פקס' 09-7657318.

מחוז דן - מנהל המחוז אלי ינאי

דוא"ל: mdan@tzevet.org.il; דרך מנחם בגין 82 "בית אופקים" קומה ב', תל-אביב. כתובת למשלוח דואר: ת"ד 20807, תל-אביב 6120701. טלפון 03-6243250, 03-6173522, פקס' 03-6243252.

מחוז יהודה - מנהל המחוז ראובן חמו

דוא"ל: myehuda@tzevet.org.il; רחוב גאולה 4, ת"ד 1824 רחובות 7611701. טל/פקס' 08-9467062.

מחוז ירושלים - מנהל המחוז שמעון מלכה

דוא"ל: mjerusalem@tzevet.org.il; בית החייל, רחוב אלוף דוד שאלתיאל 1, ירושלים 945522. טלפון 03-6173524/5, 02-622758, פקס' 02-6235713.

מחוז הדרום - מנהל המחוז אברהם לוגסי

דוא"ל: mdarom@tzevet.org.il; בית החייל, רחוב בית לחם 2, ת"ד 521 באר שבע 8410401. טלפון 08-9903106, 08-6431874, פקס' 08-6417188.

קבלת קהל במשרדי המחוזות בימים ראשון-חמישי בין השעות 08:30-12:30, 13:00-16:00. לפגישה עם מנהל המחוז, יש לתאם טלפונית.

מודעות ב"רוח צוות" ארגון "צוות", מערכת ביטאון "רוח צוות" ומו"ל ביטאון "רוח צוות", אינם אחראים בשום אופן לתוכן ההצעות המתפרסמות במודעות הפרסום או לאמינותן. אין בפרסום המודעות משום המלצה של ארגון "צוות", או בדיקה שעשה הארגון ביחס למידע המתפרסם ולא תחול על הארגון כל אחריות בקשר עם המודעות ופרסומן. אין ארגון "צוות" יוזם, מעורב, או נוטל חלק, במבצעים המיועדים לחברי "צוות" המתפרסמים בגיליון, ועל כל חבר או חברה בבואם לרכוש מוצר או שירות כתוצאה מקריאת המודעה - לבחון את הדברים על-פילכלי צרכנות נבונה. במודעות המתפרסמות בצורת "כתבה" או "ידיעה", רשומים במפורש המילים "פרסום" או "מדור פרסומי", ולכן יש להתייחס אליהן כאמור לעיל. כל צרופה ("אינסרט") המצורפת לעיתון, הינה פרסום לכל דבר ולכן יש להתייחס אליהן כאמור לעיל.

חומרים הנשלחים ל"רוח צוות" דעות, תגובות וכתבות מתפרסות לאחר עיון, עריכה, שיכתוב והגהה. המערכת שומרת לעצמה את זכות לערוך את השינויים הנדרשים בטקסטים המועברים אליה. המערכת אינה מחויבת לפרסם כלשונו חומר כלשהו שהועבר אליה. עצם משלוח החומר מהווה הסכמה מצד המעביר לשינויים הנדרשים.

חברי הוועד המנהל של "צוות"

ד"ר ברוך לוי - יו"ר "צוות"; אהרן אופיר; ירמיהו אולמרט; שלום בן משה; מרדכי בר דגן - סיו"ר "צוות" ויו"ר מחוז שרון; יואל גונן - יו"ר מחוז יהודה; **אילן דולפין** - יו"ר סניף נס ציונה-רמלה-לוד-באר יעקב; **יחזקאל דסקל**; **יעקב דרעי** - יו"ר סניף אופקים-נתיבות; **יוסף וסרמן** - יו"ר מחוז ירושלים; **יצחק זמיר**; **יצחק חביו** - יו"ר מחוז צפון; **אלי חן**; **אברהם יחב**; **לורנס יצחק** - יו"ר סניף ראשון לציון; **יצחק כחלון**; **יעקב לבקוביץ** - יו"ר סניף מודיעין-מכבים-רעות; **רפאל פיליפסון**; **בני פרידמן** - יו"ר סניף פתח תקוה; **עזריאל פרל**; **יהודה פרץ** - יו"ר מחוז דן; **עליזה רז**; **נפתלי שגיא** - יו"ר סניף כפר סבא; **גדעון שני** - יו"ר מחוז דרום.

יהודית הר גד - יו"ר ועדת ביקורת

עו"ד **ברוך אברהמי** - יועמ"ש "צוות"
רו"ח **דוד כהן** - רו"ח "צוות"

ליד שמות חברי ארגון "צוות" המופיעים בחוברת זו מצוינת בסוגריים הדרגה האחרונה שלהם בשירות פעיל, ללא ציון מיל' או בדימוס.

ייעוץ בענייני הביטוח הלאומי

חברנו, משה פלד (אל"ם), שעבד בביטוח הלאומי, ממשיך במתן ייעוץ בהתנדבות בנושאי ביטוח לאומי במשרדו במחוז יהודה. לתיאום פגישה, יש להתקשר ל"צוות" רחובות/מחוז יהודה, טל' 08-9467062.

בית הגדודים | משרד הביטחון | ארגון גמלאי צה"ל

לצבא הבריטי במלחמת העולם

הזמנה

הצדעה למתנדבי היישוב היהודי בארץ ישראל במלחמת העולם השנייה

יום רביעי, ז' בתשרי תשע"ד, 11 בספטמבר 2013
בית הגדודים, רחוב בן-גוריון, מושב אביחיל

כנס לציון 40 שנה למלחמת יום הכיפורים - "צוות" בשיתוף מל"מ המלחמה במבט מהיום

כנס לציון 40 שנה למלחמת יום הכיפורים, לזכרו של רא"ל אמנון ליפקין שחק ז"ל, נערך ב-9.7.13 בתל אביב. הדוברים בכנס, שכולם נטלו חלק במלחמה בתפקידים שונים, הציגו סוגיות כבדות משקל בפניהן ניצב צה"ל לפני ובזמן המלחמה - וגם את הלקחים שהופקו מהן. את האירוע סיכם שר הביטחון, רא"ל משה (בוגי) יעלון, שאמר: "יש צורך להתאים את הנחות היסוד שלנו, את המושגים שאנו מדברים בהם ולשנות את התפיסה נוכח שינוי פני המציאות. עלינו לאמץ תרבות ארגונית המעודדת את כל הדרגים להיות ביקורתיים, להטיל ספק ולבחון מחדש את הנחות היסוד"

אביגדור בן גל

צבי שטאובר

מיכה רם

אפרים לפיד

ברוך לוי

גדי זהר

דוד עברי

עמונאל סקל

אמנון רשף

אהרון לברן

של מפקדים ולוחמים. תוצאות המלחמה וההכרה אצל הצד הערבי שקשה, אם בכלל, לכפות עלינו דבר בכוח הזרוע, יצרו שקט בן 40 שנה בגבול עם סוריה וסללו את הדרך להסכם השלום עם מצרים המהווה עד היום עוגן מרכזי במצבנו האסטרטגי.

אולם, כל ההישגים הללו עומדים בצל המחיר הכבד ששילמנו, הזעזוע, הפצעים וסימני השאלה המלווים אותנו גם כיום. צמרת המודיעין קרסה באוקטובר '73. הדרג המדיני קיבל, רק עם מעט הסתייגויות, את הערכת אמ"ן.

יבואו ויטענו, שהרבה מאוד השתנה מאז '73. למרות זאת, נראה לי שלקחי מלחמת יום הכיפורים רלוונטיים גם כיום, ויש ערך מוסף רב בבירור הסוגיות שעלו על הפרק בעקבות המלחמה.

ביום עיון זה, אנחנו מכבדים את זכרו של רא"ל אמנון ליפקין-שחק, ראש אמ"ן והרמטכ"ל ה-15 של צה"ל, שהלך לעולמו לפני פחות משנה. באמנון

"החברה הישראלית, בדורות שאחרי, צרבה את המלחמה הזאת עמוק בלב. במלחמת יום הכיפורים נפלו 2,689 חיילי צה"ל; כ-7,500 נפצעו; 314 נפלו בשבי; 16 עודם נעדרים", כך פתח תא"ל **אפרים לפיד**, שיזם את הכנס ועמד בראש אחד משני מושביו. "זה אינו כנס של מורשת קרב. בכנס הזה אנו מבקשים לשמוע ולהפנים בפרספקטיבה מאז, את המלחמה ותוצאותיה לצה"ל, למדינה ולכל אחד מאיתנו. נציין, כי הדוברים כאן היום מייצגים נושא, זירת לחימה או זרוע - ולא את הקרב האישי שלהם".

הוא הזמין את תא"ל ד"ר **צבי שטאובר**, יו"ר המרכז למורשת המודיעין, לשאת דברים. "מלחמת יום הכיפורים הייתה ללא ספק אירוע מכונן ברמה הלאומית", אמר שטאובר. "היא שמה קץ לאופוריה ששלטה בנו מאז '67, של ישראל כל-יכולה, וחייבה אותנו להתמודד עם החיים האמיתיים. ניצחנו במלחמת '73 ובגדול - למרות תנאי הפתיחה הגרועים, בעיקר בזכות עוז רוחם והקרבתם

הוא סיכם ואמר: "מלחמת יום הכיפורים נצרכה בתודעה הלאומית כמחדל, כתוצאה מריפיון המנהיגות הצבאית והמדינית, שלא השכילה להסביר לעם מה באמת קרה במלחמה. ממצב של הפתעה - הגענו לניצחון צבאי מוחץ, הכרענו שני צבאות והניצחון הזה הושג, חרף כישלונות רבים, בזכות קרב הגבורה של הלוחמים".

אלוף **אביגדור (יאנוש) בן גל** שהיה במלחמה מפקד חטיבה 7 ברמת הגולן, העלה בראשית דבריו את נושא המודיעין: "כל העולם וסביבתו, וכמובן במזרח התיכון, ידעו שתהיה מלחמה ב-6 באוקטובר - רק אנחנו לא ידענו. ואם ידענו - הדחקנו".

בן גל מנה שורה של אירועים שהצביעו באופן ישיר על מועד המלחמה: "ב-12 בספטמבר נפגשים מנהיגי סוריה וברא"מ וקובעים את יום העל"6 באוקטובר - אצלנו לא יודעים כלום! העיראקים יודעים, הסורים יודעים, המצרים יודעים, המרוקאים יודעים והלובים יודעים".

ב-3 באוקטובר קובעים הרמטכ"לים הסורים והמצרים את שעת הש: 14:00. שלושה ימים לפני שעת העל"6 נקבעת שעת הש, אצלנו לא יודעים - אבל כל המזרח התיכון יודע. ב-4 באוקטובר מפנים את המשפחות הסובייטיות - ואצלנו זה לא מדליק אפילו נורית אחת של חוסר שמן בטנק... שגריר ברית המועצות מדווח ב-4 באוקטובר למוסקבה: בעוד יומיים המצרים והסורים תוקפים - אצלנו לא יודעים...".

בהמשך התמקד בן גל בלוחמה בצפון ואמר: "פיקוד הצפון לחם למעשה נגד החזית המזרחית במלוא התגלמותה: הצבא הסורי, שתי דיוויזיות עיראקיות, חטיבה עד שתי חטיבות ירדניות וגם סד"כ כלשהו מרוקאי".

חטיבה 188 קרסה אחרי יום לחימה בגלל תפישת העולם שבמלחמה כוללת המוצבים והגבול הסגול זה בית המקדש. זה הר הבית. אסור שזה יפול. בדיוק מה שתואר שהיה בתעלה לגבי המוצבים. אני אמרתי: חב"ה, זו מלחמה, מה אכפת לי איפה הגבול? מה אכפת לי איפה המוצבים? מה אכפת לי איפה וכמה חיילים יש בכל מוצב? אני איערך במגננה, במרחב מוגן".

בן גל ציין, כי בזכות לוחמים עזי נפש המקום היחיד שהאויב לא פרץ היה צפון רמת הגולן. הוא סקר את קרב נפח ואמר: "זו הייתה נקודה מאוד חיונית, כי אפשר לרדת ממנה באופן קל ומהיר לעבר הירדן, ואפשר לתקוף את חטיבה 7 מהעורף. הטנקים הסורים תקפו, ובזכות גילויי גבורה של חיילים ומפקדים שנהרגו כמעט על הגדרות - נפח ניצלה".

אלוף **מיכה רם** שהיה בעת המלחמה מפקד אח"י רשף, אמר כי מודיעין חיל הים טען שהולכת להיות מלחמה. את ההערכה הזאת העביר ראש מודיעין ים, אל"ם רמי לונץ ז"ל, לימים תא"ל - והיא לא נתקבלה על-ידי ראש אמ"ן. "כאשר מפקד חיל הים פנה לרמטכ"ל, הוא השיב: 'אם אתה חושב שתהיה מלחמה - תן הוראה לכוחות שלך להתכונן'. וכך היה".

רם סקר את הפעילות בחוף הסורי לרבות קרב לטקיה, האירוע המרכזי בלחימה, אשר כלל קרב נגד שלושה סטי"לים סוריים, הפגזת מאגר דלק בבניאס, הפגזת נמל מינת אל בידא; הפגזת מאגרי דלק בטרטוס; הפגזת גשר אל-אברש. בדבריו פירט גם את הפעילות המבצעית בחוף המצרי, ועמד בין השאר על האירועים הבאים: סיור אלים של ספינת ח"י לאורך החוף המצרי; קרב מול ארבע ספינות אויב - שלוש הוטבעו ואחת נמלטה; תקיפה מהים של בסיס חיל האוויר המצרי שהתקבלה בהפתעה גמורה.

בזירת ים סוף הצליח חיל הים בכוח ימי קטן מאוד להתמודד עם האתגרים השונים. ההישגים בזירה זו היו: שיבוש פעילות הקומנדו המצרי, השמדת ספינת משמר דה קסטרו מצרית על-ידי ספינת דבור, תקיפת שייטת 13

ליפקין-שחק היה שילוב נדיר של איש מכוון משימה, תכליתי ובעל כושר החלטה, יחד עם אדם אוהב חיים ושמחה, שלא נכנע למחלתו, איש היודע נפש אנוש ומגבלותיה. עד לרגעיו האחרונים הוא היה כתובת לאנשים רבים שחיפשו עצה מאיש חכם ובעל ניסיון ומחבר שאפשר לסמוך עליו.

כראש אמ"ן - ונראה לי שזה רלוונטי ליום העיון שלנו - הוא הבין היטב את האחריות המוטלת עליו כמעריך לאומי, ואת העובדה שביום פקודה הוא יהיה שם לבד".

י"ר המושב הראשון, שעסק בזירת הדרום, הצפון והים, היה אלוף ד"ר **עמנואל סקל**, שהיה במלחמת יום הכיפורים מג"ד 52 בסיני וקיבל את עיטור העוז על תפקודו במלחמה. הוא התמקד בהרצאתו בהחמצת ההכרעה בסיני. "למרות שהייתה עדיפות מוחלטת למצרים ולסורים באש, עדיין חיל האוויר הישראלי היה בעל יכולת מדהימה, ומכה מקדימה - לו הונחתה - יכולה הייתה לשנות את פני המלחמה", אמר סקל. "חקר ביצועים מוכיח באופן חד משמעי, שציוד הגישור והצלחה המצרית היו נפגעים קשות ורוב החיילים המצריים ששהו באזור היו נפגעים. אלא שהתצ"א שהראה את ציוד הגישור והצלחה המצרי, לא עניין אף אחד".

עניין נוסף היה הארטילריה - "במכה מקבילה היינו בולמים את הצליחה המשוריינת. את החי"ר המצרי אי אפשר היה לעצור בשום מקרה. חמש דיוויזיות עברו ונאחזו. אבל יכולנו להגיע לנטרול, במונח הארטילרי, של החי"ר המצרי, תוך ירי של 48 שעות. לדעתי, המאמץ המצרי היה נשבר וקורס".

בעיה נוספת הייתה אי פינוי המעוזים. "אפשר וצריך היה לתת לצבא הסדיר הזדמנות לפנות את המעוזים - אם לא מיד, אז במהלך ליל שבת, 7 באוקטובר. אבל הפקודות היו מבלבלות, לאוגדה 252 לא הייתה בכלל סמכות לפנות את המעוזים. הרמטכ"ל נתן פקודות לכאן ולכאן, משתמעות לשתי פנים, ובסיכומו של דבר, כשהחליטו ב-7 בחודש לנתק מגע, כבר אי אפשר היה להגיע למעוזים. כתוצאה מכך נותרה טראומה לאומית קשה".

אלוף **אמנון רשף**, שהיה מח"ט 14 במלחמה, סיפר לנוכחים בתחילת דבריו על יחסי הכוחות הבלתי נתפסים בראשיתה: "100 אלף חיילי חי"ר ו-1,020 טנקים צלחו את התעלה ב-24 השעות הראשונות ו-2,400 כלים ארטילריים פתחו באש. במעוזים, בצוותי הטנקים ובפלוגות החרמ"ש והסיור, היו פחות מ-1,000 איש. כל הלחימה בגדה המזרחית של התעלה, עד וכולל קרב הצליחה, נעשו בניגוד לעקרונות המלחמה הבסיסיים הקיימים אלפי שנים ובניגוד לתורת הלחימה. דובר רבות על הקונספציה טרום המלחמה, אך היעדר מודיעין תוך כדי המלחמה היה רשלנות נוראה - ושילמנו על כך מחיר יקר".

רשף סקר את תפישת ההגנה של 'אף שעל' או הגנה על קו המים, ואמר: "תוכנית הגנה שאין בה קו עצירה ושאין בה התקפות נגד, היא לא תוכנית הגנה. צה"ל לא השכיל לשנות ולפתח את תפישת ההגנה הבסיסית ולעבור מהגנה קבועה להגנה ניידת. הוא נשאר מקובע בתפישתו הבסיסית.

זכורה אמרתו של הרמטכ"ל לשעבר בר-לב: 'איננו חושבים שהמצרים, אפילו ב-10% של סבירות, יכולים לעשות דבר כזה. אין חשש, הם לא מסוגלים'. זו הייתה הגישה. כתוצאה מכך, מאחר שעם פרוץ המלחמה לא הייתה תוכנית הגנה ראויה וכשהטנקים הגיעו לאזור העמדות, כבר היו שם לוחמי חי"ר מצריים".

רשף סיפר לנוכחים על הצליחה, שלמעשה הוטלה על כתפי אוגדה אחת: "זה היה הקרב המסובך ביותר שידע צה"ל והוא הוטל על אוגדה אחת, כשהדוברות נמצאות 100 ק"מ משם, כשהצירים סתומים, כשלא נותנים מודיעין... לך תצא ככה למלחמה".

צילומים: לע"מ

האירוע המרכזי

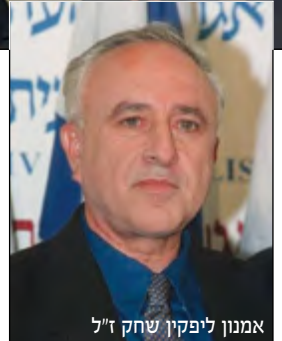
"חיל האוויר המצרי והסורי מנו יחד כ-700 מטוסי קרב והם ביצעו רק כ-1,100 גיחות תקיפה. אנחנו, עם 390 מטוסי קרב, ביצענו 7,500 גיחות. עם זאת, איבד חיל האוויר 102 מטוסים - כ-25%, רובם כתוצאה מפגיעת טק"א".

לסיכום פירט עברי כיצד עמד חיל האוויר במבחן המשימות: "הגנת שמי המדינה הושגה ב-200%; השגת עליונות אווירית - קל היה לעשות את זה בששת הימים (קל' במרכאות), אבל כאן התברר לנו שעליונות אווירית איננה מספקת. השגנו עליונות אווירית אך לא השגנו חופש פעולה בגלל הטק"א; סיוע לכוחות היבשה - כאן אני בהחלט לא יכול להגיד שאני מתפאר במה שהושג; סיוע תובלתי, חיפוש והצלה - בסך הכול זה היה בסדר גמור. הפעלנו, למשל, שדות מעבר לתעלה; הישגים בלתי נמדדים - ההשקעה הסורית והמצרית במערך ההגנה האווירית לקחה הרבה מאוד משאבים מכוחות היבשה. בשלב מסוים עסקו כמעט מיליון חיילים בהגנה אווירית במצרים. משמעות הדבר: פחות חיילים שחצו את התעלה; האויב הקרקעי - אף פעם לא יצא מתוך מטריית הטק"א, שזה מאוד משמעותי לכוחות היבשה; הפלת מסוקים - אחד הישגים הגדולים של חיל אוויר הוא הפלת 18 מסוקים עם אנשי קומנדו מצריים. הדבר שיבש את מבצע חסימת הצירים שלהם".

לסיכום אמר עברי: "אחד הלקחים העיקריים היה שהשגת חופש פעולה אווירי הוא תנאי להצלחה במלחמה, לא רק לחיל האוויר אלא בעיקר לכוחות היבשה".

נושא הרצאתו של תא"ל גדי זהר, ששימש כשליש הרמטכ"ל דוד (דדו) אלעזר, היה: "הרמטכ"ל והמטה הכללי בעת המלחמה". הוא סיפר כי הנחת

אמנון ליפקין שחק ז"ל

את ערדקה ארבע פעמים בשיטות שונות והטבעת שתי ספינות קומר. לסיכום אמר רם: "מבחינת חיל הים הייתה מלחמת יום הכיפורים אירוע מכונן. הגענו אליה ערוכים ומוכנים והוכחנו שהתפייסה שלנו, ובכללה תפישת לוחמת הקרב, הפיתוחים, האימונים, התוכניות - הכול עבד, הכול הצליח".

את המושב השני בכנס, שעסק במודיעין, חיל האוויר והמטה הכללי, פתח תא"ל אהרון לברן בסקירה שהתמקדה במודיעין של אז: "בפרספקטיבה של 40 שנה אי אפשר שלא לקבוע שהערכת המודיעין למתן התרעה כשלה קשות. אני מדגיש: הכשל היה בהערכת המודיעין ולא בגופי האיסוף באמ"ן ובמוסד, שסיפקו את הסחורה כראוי".

לברן סקר אירועים מהמאה ה-20 בהם היו "הפתעות" אסטרטגיות. בהמשך סיפר על הלילה שבין 4-5 באוקטובר (בין יום חמישי לשישי), שהיה לילה קריטי רצוף טעויות קשות שכל אחת מהן, ודאי יחדיו, היו צריכות להביא למסקנה הברורה - מלחמה. בלילה זה פוענח תצ"א, המצביע על 'היערכות מפלצתית' (כהתבטאות דיון) של כוחות אמ"ל' וגישה בתעלה. באותו יום חמישי הגיעו הידיעות על פיגועי מבוהל של משפחות היועצים הסובייטים מסוריה וממצרים, וכן על פיגועי האוניות הסובייטיות ממנלי אלכסנדריה ופורט סעיד. מאוחר יותר באותו לילה הגיעה גם ההתרעה הכללית - ממקור שנחשב אמין מאוד. "כל אחת מידיעות אלה, ובוודאי הצטברותן, הייתה צריכה להביא לשינוי בהערכה, שהיה מעניק התרעה של כ-40 שעות", אמר לברן.

בהמשך בחן לברן נקודות מחלוקת באשר להיוותן או אי היוותן טעויות קריטיות. אחת מהן הייתה, האם הגיע מידע מפורש על השינוי בקונספציה. "לפי מיטב שיפוטי, הדבר לא משנה הרבה, שהרי הגיע זרם כה נרחב של התרעות למלחמה, שממנו היה נכון להסיק שתנאי הסף המצריים השתנו בפועל וחייבו את נטישת הקונספציה אצלנו".

כמו כן, ציין לברן את ההישג העצום של המודיעין באשר לירדן, שהביא להצלת רמת הגולן. "אחרי הטראומה והשוק בפרוץ המלחמה במפתיע, לא היה קל יותר למודיעין מלהעריך שגם ירדן תצטרף - אך לא כך הוערך או נאמר. הדבר איפשר לדדו להחליט להעלות את אוגדת העתודה (של מוסה פלד) לגולן, במקום להגן על הדרך לירושלים, ובכך להציל את הרמה".

אלוף **דוד עברי**, שהיה בעת המלחמה ראש מחלקת אוויר, סיפר כי נושא המכה המקדימה עלה בכל הדיונים של אישורי תוכניות, כולל באפריל-מאי וגם לקראת ספטמבר. מפקד החיל, אלוף בני פלד, לחץ לקבל אישור למכה מקדימה, אך זה לא ניתן מסיבות מדיניות.

הוא סקר בפרוטרוט את אירועי המלחמה. "אם בדרום עדיין ראינו את קו התעלה כקו שאליה אפשר להתייחס - בצפון לא ידענו על שום קו, ולא היה ברור איפה נמצאים כוחותינו. הדבר קריטי כשמדובר בטק"א. אתה נכנס לאזור בו אתה צריך לחפש בעצמך מטרות, כי אף אחד לא נתן לך כאלה, מסכן את עצמך והתועלת כמעט אפסית".

עוד סיפר עברי כי לעומת מלחמת ששת הימים, בה יחס ההפלות בקרבות אוויר היה 1 ל-7, ביום הכיפורים היה היחס 1 ל-55.7 כלומר 334 מטוסי אויב הופלו באוויר, וחיל האוויר איבד שישה מטוסים בלבד.

"שלושת הגשרים"

במלחמת יום הכיפורים שירתי בסיני ונעתי בכל הצירים, לרבות על שלושת הגשרים שהוקמו על הסואץ. מיד אחרי הקרבות, אולי גם תוך כדי התנהלותם, קרא מישהו לגשרים על שם שלושה קציני חיל הנדסה שפיקדו על בנייתם ונפלו תוך הקמתם. השלושה הם: סא"ל ג'וני (אהרון טנא) - על שמו גשר הגלילים; רס"ן יהודה חודדה - על שמו גשר דוברות; סא"ל ברוך דה ליאון - על שמו גשר דוברות. את השיר שכתבתי הלחין המוזיקאי חיים איטקיס (שאיבד שני בניו בצה"ל - ברק, קצין חיל הים, ועמחי, טייס בחיל האוויר). את השיר ביצע צוות הווי הנדסה קרבית.

דוד בן-אשר

לילה באוקטובר, המים בוערים / נעה מערבה האוגדה / עם הכוחות יצאו בכח הגשרים / ג'וני, ברוך ויהודה.

בולדוזרים פורצים נתיב בסוללה / אנשי חק"ג, גברים על כלי צמ"ה / טנקי דחפור הודפים את לתעלה / דוברת אחר דוברת, דוברות אימה / דקות שהן שעות / שעות - אולי שנים / כאילו שם עמד מלכת השעון / עד שהוקם במים צרובים ועשנים / הוקם רווי בדם / הגשר הראשון.

עם הכוחות יצאו אל הגדה הזאת / הם השלושה בראש יחידתם / למשימה הנועזת מכל הנועזות / שלה יכלו רק הם ושכמותם / בין המכתשים / הנפערים אין קץ / מארטילרית המורא הרצחני / ככה על מי הגעש של דרך הסואץ / הוקם רווי בדם / הגשר השני.

עוברות השיירות והגשרים חורקים / גשר שלישי מוקם, שעה קדושה / כי הגשרים לקרב, הם כמו לדם עורקים / אך הם נטלו דמם של השלושה. / והם צפים דומם / במים רגועים / ועליהם כתוב שכל עובר ידע / שאלו הגשרים, הוקמו בדם רעים / ושמים: גשר ברוך / וג'וני ויהודה.

לילה באוקטובר, המים בוערים / נעה מערבה האוגדה / עם הכוחות יצאו בכח הגשרים / ג'וני, ברוך ויהודה.

שר הביטחון משה (בוגי) יעלון:

"לשנות את התפיסה נוכח שינוי פני המציאות"

"מלחמת יום הכיפורים הייתה עבורי קו פרשת מים", אמר שר הביטחון משה (בוגי) יעלון. "המלחמה החזירה אותי לשירות קבע. שאלתי את עצמי איך זה קרה לנו, ויצאתי לקורס קצינים בין היתר מתוך תחושה של חוסר אמון כלפי אלה שלמעלה. אחד מזרעי הכישלון של מלחמת יום הכיפורים הוא תחושת הניצחון הגדולה של מלחמת ששת הימים, שהביאה לביטחון עצמי מופרז, ליוהרה, לשאננות, לחוסר זהירות. המונח קונספציה מלווה אותנו מאז, ולא בטוח

שהוא תמיד מבורר. למדתי שאנחנו זקוקים לקונספציה - גם מדינית, גם אופרטיבית וגם בתחומים אחרים - כי בסוף, כשצריך להניע מערכת, עליה לדבר בשפה משותפת.

לכן אנחנו חיים בתפיסות, בקונספציות, שאנו זקוקים להן. אבל המציאות משתנה, וכשזה קורה יש צורך להתאים את הנחות היסוד שלנו, את המושגים שאנו מדברים בהם ולשנות את התפיסה נוכח שינוי פני המציאות. כשאנינו עושים זאת, אנו מוצאים את עצמנו לא רלוונטיים או נידונים לכישלון. כדי להימנע מכך, אנחנו כל הזמן צריכים להזהיר את עצמנו.

הדרך הנכונה היא לעודד בתוך הארגון תרבות שנראית מנוגדת להיגיון הצבאי ההיררכי, לפיו המפקד הוא זה שקובע ויודע. עלינו לאמץ תרבות ארגונית המעודדת את כל הדרגים להיות ביקורתיים, להטיל ספק, לבחון מחדש את הנחות היסוד, לצאת מהמסגרת ולבסוף - לפעול על-פי משמעת פעולה. העניין התרבותי הזה הוא קריטי. צריך לדעת להיות סקרנים ולמדנים. צריכה להיות פתיחות וחייבת להיות צניעות.

על המצב עכשיו: אנחנו מסתכלים סביב והכול משתנה. מי שלא שואל את עצמו כל יום מה נשתנה, פשוט הופך ללא רלוונטי. מה שמתפתח בלבנון, בסוריה, במצרים ועוד, הם תהליכים

היסטוריים שצריך להבין אותם לעומק. במצרים יש מהפכה ומהפכת נגד, והיד עוד נטויה. אי יציבות ששופה אין לדעת ולצפות. היא מחייבת ערנות של הצבא מבחינת תפיסת מודיעין ותפיסת מבצעית, וערנות של הדרג המדיני. בסוריה יש מלחמת אזרחים שגבתה עד עתה כמאה אלף הרוגים, ואין לדעת מתי תסתיים. המלחמה הזו חצתה את הגבול ללבנון, וההבנה היא שזה מאבק בין השיעה לסונא. אנחנו לא מתערבים, אבל זה אירוע היסטורי בעל משמעות רבה שלא הולך להסתיים בטווח הקרוב.

גם פה נכון להסתכל על האירועים לא רק במונחים של שחור ולבן אלא עם הרבה גוונים של אפור. יש פה לא רק איומים אלא גם הזדמנויות, ואני מקווה שאנו יודעים לנצל אותן. זה לא בהכרח פתרון, ואני מציע לנו גם בנושא זה צניעות. אנחנו צריכים לדעת לחיות במציאות שיש בה בעיות לא פתורות. יש בעיות שנצטרך לחיות איתן, לנהל בהן את המשבר והסכסוך ולחפש את האיומים. אל לנו לנסות ולהאיץ, לדחות את הקץ, כי כשיש מצבים שקשה לפתור אותם, הרצון להביא את הפתרון עכשיו הביא אותנו ללא מעט טעויות. אנחנו צריכים לדעת לחיות עם אתגרים שמנהלים את הטיפול בהם, מתוך הבנה שלא נוכל לפתור את הבעיות עכשיו, כולל הסכסוך הישראלי-פלשתיני שיעסיק אותנו עוד תקופה לא קצרה.

במדויק, הכל מוקלט ומשוקלט). הראשון שמתעשת הוא כמובן הרמטכ"ל שממשיך בדיון, אולם לאחר זמן קצר הוא עוזב את הלשכה ומצטרף לדיון אצל רה"מ כדי להרגיע את השרים המוממים מאווירת הנכאים המביא עמו שר הביטחון. מכאן ואילך נתלים ראש הממשלה והשרים בעמידה האיתנה של הרמטכ"ל, בשקט ובביטחון שהוא מקרין במצב הקשה. דדו היה המצפן של המלחמה הזו - מתחילתה ועד סופה."

את האירוע סיכם יו"ר "צוות ברון לוי", שהתמקד בקשר העמוק שצריך להתקיים לדעתו בין הכרעה צבאית בשדה הקרב לבין פעילות מדינית סביב שולחן הדיונים, בשאיפה להסדר מדיני. לדבריו, לא תמיד משכילים מדינאים למנף את הישגי הצבא במלחמות כדי לקבל החלטות ואף הכרעות מדיניות ובכך אולי למנוע את המלחמה הבאה. הצבא הביא למדינאים מספר פעמים הכרעות צבאיות "על מגש של כסף" אבל לא היה לכך המשך.

"מלחמת יום הכיפורים הייתה קו פרשת מים שלפניה ניצחנו בכל המערכות ואחריה כבר לא השגנו תוצאות מוחלטות. הגיעה העת לצאת מהקונספציות המדיניות כדי שהצבא לא יידרש שוב ושוב לפעול בשדה הקרב.

אחרי הכול, מהי מטרת המלחמה? לאן מובילות המלחמות האלה? האם לנצח תאכל חרב? חשוב מאוד להפנים כי הישגי המבצעים והמלחמות אמורים להביא בעקבותיהם הסדר. האם הממשלה החדשה שאכן מובילה רפורמות בתחומים רבים, יכולה להביא לפתרון מדיני?

בממשלה כיום יושב אחד מחברינו לנשק, הרמטכ"ל לשעבר ושר הביטחון היום **משה (בוגי) יעלון**. אנו מתכבדים בנוכחותו ואני שמח להזמין לשאת דברים בפני באי הכנס החשוב הזה."

המוצא של הרמטכ"ל הייתה שהמודיעין יספק התרעה של לפחות 48 שעות, או במקרה הגרוע 24 שעות לפני פרוץ הקרבות. התרעה כזו, כך סבר, תאפשר לגייס לפחות את האוגדות הדרושות לבלימה על-פי התוכניות הקיימות. גם במקרה של מה שדדו נהג לכנות "הקטסטרופה", לא היה בתודעתו מצב בו לא תהיה כל התרעה, אפילו לא של שעות ספורות.

זהו: "במלחמה עצמה, התחושה הייתה שהמצב בצפון רגיש מאוד, אך תמונת המצב ברורה פחות או יותר ויש על מי לסמוך בשרשרת הפיקוד. בדרום המצב היה פחות ברור ודדו ירד לשם כדי לעשות סדר ולאשר תוכניות לימים הקרובים". זהר שיתף את הנוכחים גם בנעשה באותה עת בחדר הרמטכ"ל הקטנטן, אפוף העשן, שהיה מלא במי שצריך, ובמי שלא היה לו מה לעשות שם... אבל מה אומרים לרמטכ"ל לשעבר שבא לעזור? לאלוף פיקוד שאך סיים את תפקידו? דדו בנימוסים הטובים שלו לא הרחיק איש מהחדר ואנו, חברי צוות הלשכה, ניסינו בדחילו ורחימו לבקש שיניחו לרמטכ"ל לבצע את תפקידו.

בתוך ההמולה והרעש של הבור והמלחמה היה דדו המצביא הבודד שכל נטל ניהול המלחמה על כתפיו. והוא, בעמידתו האיתנה, בקור רוח, כאשר מסביבו לעתים אווירת קדרות וראיית שחורות, נהג לומר 'כאשר יורד גשם, נרטב גם האויב...'

זהר סיפר גם על הרגעים הדרמטיים: "משה דיין, האיש והאגדה, פורץ לחדר הרמטכ"ל הדחוס ונטול החמצן לאחר ביקורים בחזיתות ב-7 וב-9 באוקטובר. הרמטכ"ל היה באמצע דיון, הדלת נפתחה, ודיין נכנס בסערה מלווה על-ידי האלוף גנדי ופוחם מיד בנאום. אני רושם ומקפיד שהטייפ עובד ולא מאמין למשמע אוזניי: 'הבית השלישי בסכנה, יש לגייס בני נוער ולהחזיר אלופים מהעבר, 'החזית קורסת, המפקדים לא מתפקדים, ועוד ועוד. (איני מצטט

אל"ם שולי אייל, רמ"ח מופת הביטחון התעסוקתי במסגרת צה"ל מתערער והתוצאה - מי ישורנה

הקשר העמוק והמתמשך בין צה"ל לגמלאיו חברי "צוות", מוצא ביטוי יומיומי בפעילות מופת אשר התעצמה בשנים האחרונות בעת המאבק נגד שחיקת הגמלה - וגם כיום בטיפול בנושא ההיוון, הקדמת תשלומים לבני 70+, שירות לחברים ועוד. אל"ם שולי אייל, רמ"ח מופת, מתקומם נגד הפרסומים הבלתי מחמיאים בתקופה האחרונה בדבר גמלתם של חברי "צוות", מציג את העובדות הסותרות פרסומים אלה ובעיקר מתייחס לסוגיות המעסיקות את חברי "צוות" בנקודות הממשק שלהם עם מופת

מאת: דוד גרין

אל"ם שולי אייל

אל"ם שולי אייל רמ"ח מופת הרגיש בעת עריכת ראיון זה כמי שנמצא בעין הסערה. הפרסומים הרבים על התנאים המופלגים כביכול של אנשי הקבע והגמלאים לא נתנו לו מנוח. האיש האמון, לפחות מבחינת הביצוע, על קיום תנאי שירות הוגנים לאנשי קבע, יודע שהנתונים שפורסמו בתקשורת חלקיים, מעוותים, מגמתיים - וכמובן אינם מציגים את התמונה במלואה. הוא יודע כי נעשו בצבא בעשור האחרון פעולות רבות בכל הקשור לתנאי השירות - צמצום גיוס לקבע ממושך, העלאת גיל היציאה לגמלאות וגם שחרור מוקדם של אנשי קבע ותיקים כדי לצמצם את ההוצאה על פנסיה צבאית. ברור לו גם, שהעובדות כפי שניסה להציג בתגובה, לא ממש חשובות או לא מעניינות מישהו. הרי אף אחד לא ייתן לסיפור טוב להיפגע מהעובדות - במיוחד כאשר הן סותרות את הנאמר בו.

"מי רוצה לדעת, שהיום רק אחד מכל עשרה שגויסו לשירות קבע ממושך, יהיה בעתיד גמלאי צה"ל? מי רוצה לשמוע שאנחנו משחררים מהצבא אנשים בני 38 ללא פנסיה? מי רוצה לדעת שמ-1,400 מכסות פרישה בעבר, ירדנו ל-850 כדי שהצבא יעמוד ביעדי מכסות פרישה המוכתבים על-ידי האוצר?

לשפר את הקיים ולהשביח את כוח האדם. תקנים לא יתפנו ונצטרך לשחרר מהצבא אנשים טובים וראויים, שהביעו נכונות לראות בצה"ל את עתידם. הרי מה קורה היום? אנשים חותמים קודם כל על שירות קבע ראשוני למשך שבע שנים, בתנאים מאוד לא אטרקטיביים. למה הם עושים זאת? כי הם יודעים שאם יעבדו קשה וישקיעו, יצטיינו, יעברו לשירות קבע ממושך - משכורתם תגדל וקידומם יובטח.

בעבר פיתנו את הטובים להישאר בצבא כשאמרנו להם: 'תעבדו קשה, תוכיחו את נחיצותכם, תצטיינו - ואז תוכלו להישאר במערכת, כי יש לנו עניין בטובים כמוותכם'. היום גם למצטיינים אני לא יכול להבטיח זאת. היום, רק אחד מעשרה חותמים לשירות קבע ראשוני, ימשיך לקבע ממושך. השרשרת הנוצרת אינה טובה לנו: העלאת גיל הפרישה תגרום לכך שתקנים לא יתפנו ולא נוכל לגייס אנשים טובים לקבע (כי לא יהיו משרות עבורם). וכשתפקידים כבר יתפנו, נצטרך לאיישם ולא בטוח כי האנשים שבנמצא הם הטובים או המתאימים ביותר. במצב היום, בו כבר עשרות רבי סרנים משוחררים בכורח ולא מרצון - הביטחון התעסוקתי שיש במסגרת הצבאית מתערער. זהו lose lose אמיתי - לצבא ולאוצר, והתוצאה - מי ישורנה".

- גמלאי העתיד יצטרפו עם פרישתם אל חברי "צוות", שכבר שנה מקבלים פנסיה צמודה למדד, וחלק מהפרשי מדדי העבר. איך אתה רואה את הסכם הגמלה?

"הסכם הגמלה הוא הישג אדיר, ולו משום שהצמדה למשרתים לאורך שנים לא הייתה מטייבה עם הגמלאים. בוא נדבר על עובדות: עד 2008 השכר הממוצע במשק היה גבוה יותר מהמדד. לכן, כדאי היה להיות צמודים

מי רוצה לשמוע שאותם קצינים בכירים, שאכן משתכרים משכורות גבוהות, מהווים רק חצי אחוז מאנשי הקבע - וזה שיעור הבכירים הנמוך ביותר במגזר הציבורי כולו? האם יש עוד גוף ציבורי בישראל בו עובד מצוין שרוצה להישאר במקום עבודתו וכך רוצים גם הממונים עליו - כופים את פיטוריו? בעיתון אחד פורסם בתחילת שבוע מסוים, כי הגמלה הממוצעת היא 16,500 שקל ובהמשך אותו שבוע פורסם באותו עיתון שצה"ל מוציא עבור 36,000 גמלאיו 4.6 מיליארד שקל לשנה. נחלק סכום זה ב-36,000 גמלאים, והתוצאה - פנסיה ממוצעת של כ-10,700 שקל, שזה כ-30% פחות. אם פעם הייתי אומר על כך בורות, היום אני אומר רשעות.

לשמחתי, ועדיין למרות הפרסומים המגמתיים והבלתי מחמיאים, צה"ל זוכה במקום הראשון מבחינת דירוג אמון הציבור - אף יותר מבתי המשפט והרבה יותר מבית המחוקקים.

חברי ואני גאים ללבוש את המדים, גאים במעשינו, גאים לשרת את המדינה - נמשיך הלאה וננסה לתת למשב הרוח הרעה לחלוף. וללא קשר, נמשיך לערוך את השינויים המתחייבים מתוכניות העבודה הרב שנתיות שלנו".

- סוגיית גיל הפרישה הייתה ועודנה "סדין אדום". לא עדיף, גם מבחינת הצבא, לקדם את הנושא?

"גיל הפרישה לגמלאות מצה"ל כבר עלה - אבל בכלל לא בטוח שהמדינה תחסוך כסף מהמהלך הזה. אולי ההיפך הוא הנכון: יציאה לגמלאות בגיל 53 תביא לצבירת מקסימום אחוזי פנסיה (76%) משכר גבוה יותר (עקב צבירת ותק). הדבר יביא לשיא את ההוצאה לגמלה לעומת המצב השורר כיום. מעבר לכך, הארכה משמעותית של גיל הפרישה לא תאפשר לצה"ל

את פניהם ערוכים ומוכנים. לאחר דברי הסבר קצרים הוחתמו האנשים על המסמכים הרלוונטיים. אני שמח לציין, כי רוב הזכאים, למעלה מ-2,000 איש, אכן הגיעו למפגשים הללו וקיבלו את המגיע להם. השאר, אם ירצו לעשות זאת, יפנו אלינו בטלפון לקביעת פגישה ונזמין אותם למופת לחתימה".

- איך התקבלתם על-ידי החברים?

צחי: "חלק מהחברים שהגיעו למפגשים לא ממש הבינו במה מדובר, ובתחילה הייתה קצת חשדנות. לשמחתך, הצלחנו להפיג אותה בעזרת אנשי 'צוות' ובכללם היו"ר ברוך לוי, המנכ"ל דן נדיב ויו"רי המחוזות והסניפים. אפשר בהחלט להכתיר את המהלך כהצלחה".

- נושא ההיוון ממשין להעיק על החברים ובימים אלה אף נעשתה פנייה של 180 מהם לביהמ"ש - שלא במסגרת 'צוות' - בעניין חישובי הריביות.
שולי: "באופן כללי אומר, שאני יכול להבין את התסכול של האנשים - הם משלמים כל כך הרבה שנים, כל כך הרבה כסף - ויודעים שהסוף עוד רחוק. אני שמח שבמסגרת הסכם הגמלה הייתה התייחסות לנושא, וכמה אלפי חברים הנכללים בהסדר 'גיל 65, 15 שנות תשלום ופרעון מלוא ההלוואה' - אכן זכו לפתרון. הייתי שמח אם גם האחרים, שהחזירו את מלוא ההיוון, היו פטורים מהמשך תשלום. ויחד עם זאת, צריך לזכור שהמצב היום טוב לאין שיעור ממה שהיה טרם ההסכם, למרות שגם לאורך הזמן נעשו תיקונים ושיפורים משמעותיים".

לגבי התביעה, אם מדובר בחישובי ריבית אציין באופן חד משמעי: עוד לא היה חבר אחד - והיו מאות כאלה שניסו - שהצליח להוכיח שהסכום שנגבה ממנו לא תואם את ההסכם עליו חתם. שלחנו את חישובי ההיוון המלאים לכל חבר, רבים נעזרו באנשי מקצוע מנוסים כדי לבדוק אותם, ואיש לא הצליח לערער על המספרים. אנשים מרגישים רע עם מספרים שנראים דרקוניים - במיוחד בסביבת ריבית הקיימת כיום, וזה די מובן. אבל שכחנו מה היו הריביות אז, לפני 20 ו-30 שנה: הבנקים גבו ריבית של 7% או 8% ולכן ריבית בגובה של 5% נראתה בהחלט סבירה.

אני יודע שרבים 'מקללים את היום' בו לקחו היוון. אבל ישנם גם לא מעט אנשים שאמרו לי: 'אם לא הייתי לוקח את ההיוון, לא הייתה לי היום דירה'. ליבי עם האנשים המשלמים היום ריבית גבוהה ומחזירים את ההיוון בסכום שהוא פי שניים או שלושה מזה שנטלו".

- ב"צוות" מצטברות לא מעט טענות על השירות שנותן מופת לחברים - המתנה ממושכת למענה הטלפוני, הקושי לקבוע פגישה והאינטראקציה שאינה תמיד נעימה ושירותית עם אנשי מופת.

"אני מודע לטענות - חלקן מוצדקות וחלקן לא - ובכוונה איני מציין במספרים מה השיעור של אלה או של אלה. באופן כללי, השירות שלנו טוב, החיילים והקצינים מקצועיים ומתודרכים כהלכה, נעשית בקרה על עבודתם והם מונחים להיות שירותיים. יחד עם זאת, אנו זוכרים היטב, שהלקוח תמיד צודק, וגם אם לא - הוא תמיד נשאר הלקוח..."

אני יכול לומר ש'מיטב הנוער' משרת במופת. לצה"ל יש סדרי עדיפויות, והיום, כשנפתחה בפני בנות שורת תפקידים, בעיקר במערך הלוחם, איננו יכולים לקבל את כל מי שאנחנו רוצים. ועדיין, אפשר בהחלט להסתדר עם הקיים, אלא שהמבחן מגיע תמיד בזמן של 'פיקים'. 2012 ו-2013 היו שנים בהן כמות הפניות למופת הגיעה לשיא. הסכם הגמלה, ההיוון, ההלוואות - כל אלה יצרו לחץ של עד פי שלושה מהרגיל. המערכת לא בנויה לכך, ולצדדי היא קורסת מעומס הפניות. בנוסף, יש גמלאים שלא מקבלים את רוע הגזירה והם פונים אלינו שוב ושוב. יש כאלה שכבר עשו זאת 50 פעמים, וכמובן זה מעסיק אותנו ומכביד על המערכת כולה".
צחי: "לשמחתך, נציג 'צוות' הרמן חיימוביץ' נמצא עימנו וחווה מקרוב את התמודדות הלא פשוטה הזו. הרמן יכול לדבר עם האנשים בגובה העיניים, בשפה שלהם, בסבלנות רבה והבקיאות שלו בחומר מביאה לתוצאות. מעבר לכך, מערכת היחסים הקרובה עם 'צוות' מאפשרת לנו ולארגון לפעול באופן מתואם לטובת החבר. אני מאמין שכל אלה משפרים את איכות השירות לחבר, אותה אנו שואפים כל הזמן להעלות".

שולי אייל: "גיל הפרישה לגמלאות מצה"ל כבר עלה - אבל בכלל לא בטוח שהמדינה תחסוך מכך כסף, אולי ההיפך: יציאה לגמלאות בגיל 53 תביא לצבירת מקסימום אחוזי פנסיה (76%) משכר גבוה יותר (עקב צבירת ותק). הדבר יביא לשיא את ההוצאה לגמלה. מעבר לכך, הארכה משמעותית של גיל הפרישה לא תאפשר לצה"ל להשביח את כוח האדם"

למשרתים כי הדבר הבטיח שיפור בשכר. אבל, בעקבות המשבר העולמי של 2008 וקיצוצים תקציביים בישראל, השכר במגזר הציבורי נשחק וכמעט לא הדביק את המדד. היום קיימת הקפאה - לפחות עד 2015 - כולל שכר אנשי הקבע. לפחות עד 2015 - הסכם בו הגמלה צמודה למדד הוא מצוין".

- היו שטענו, כי השחיקה בשכר נבעה מאי החלת תוספות שונות על הגמלאים, אשר ניתנו למשרתים...

"כבר נאמרו תילי תילים של מילים בנושא, אך העובדות חזקות מכל, הגם שליבי עם חברי ב'צוות', שהרי בקרוב גם אני אהיה אחד מהם. קרה משהו בעולם, בישראל, והצבא כבר אינו אותו צבא שהיה פעם מבחינה מקצועית. למשל, היום רוב אנשי הקבע הם אקדמאים, בעבר היו רק מעט. די ברור שתוספות שכר שחלו על אלה לא חלו על הוותיקים".

- בימים אלה מסתיים מבצע ההלוואות לבני 70+ בהובלה משותפת של מופת ו'צוות'. איך אתה מסכם את המהלך?

"קודם כל אני מברך על עצם קבלת ההחלטה, שכלל לא הייתה פשוטה. אני יודע על עבודה ממושכת שנעשתה בלשכת היועץ הכספי לרמטכ"ל ו'צוות' כדי שהמבוגרים בינינו יוכלו לקבל את כל המגיע להם בהלוואה ללא ריבית, בפעימה אחת - ולא בפריסה. זה לא היה פשוט ארגוני וטכני - למשל, לאתר בנק שילך איתנו למהלך. לנו במופת היה ברור, כי מימוש ההסדר על-ידי גמלאים רבים ככל האפשר תלוי בשני גורמים: הבאת הנושא למודעות האנשים והקלה ככל האפשר על התהליך הביורוקרטי. מבחינת המודעות, העיסוק בנושא הסכם הגמלה ותנאיו העלה, מטבע הדברים, את הנושא על סדר היום מה עוד שבכל פרסומי 'צוות' הדבר הזכר. לגבי תהליך החתימה עצמו, ידענו כי הוא עלול להוות מכשול בפני אנשים מבוגרים, חלקם קשישים, ונערכנו לכך".

מוסיף סא"ל צחי לונטר, רע"ן שכר קבע וגמלאות במופת, שהיה מופקד על ביצוע המהלך: "הקדמת התשלום לבני 70+ הייתה מטרה כמעט קדושה. מדובר באנשים מבוגרים, שגם אם תוחלת החיים עלתה בעשורים האחרונים - עבור האנשים האלה היא יחסית קצרה. קבלת סכום כסף גדול לאלתר, כאשר יש כאלה הזקוקים לו לקיום יומיומי וכאלה שיוכלו מעכשיו להרשות לעצמם בשנים הקרובות קצת יותר - אין חשוב מזה. בהיבט התהליך עצמו, לא ביקשנו מהזכאים להגיע אלינו למופת - אלא אנו הגענו אליהם. החברים קיבלו הודעה על המקום הקרוב למקום מגוריהם, בדרך כלל בסניפי 'צוות' השונים, ועל המועד בו נגיע לשם - ואנו קיבלנו

עם סיום מבצע הענקת הלוואות לבני 70+, שנוהל על-ידי סא"ל צחי לונטר ממופת, הוענק לו מגן הוקרה על פועלו בפרוץ הוועד המנהל.

דיור מוגן ברשת משען לחברי "צוות" ומשפחותיהם: גרים בדירות "צוות" ומשלמים פחות

מתוך דאגה לחבריו המתבגרים, חבר ארגון "צוות" לפני 25 שנים, לתקופה ממושכת, דירות ברשת משען - בחולון, בבאר שבע ובנאות אפקה. המבקשים לעבור אליהן ייהנו מתנאים כספיים מיוחדים. לאור העובדה שחלק מהדירות עומדות ריקות, פועלים ב"צוות" להעלאת המודעות לנושא, כמו גם לשיפור חזותן ותנאי המגורים בהן. זאת כדי לקרב אותן לסטנדרטים הגבוהים הנהוגים כיום בתחום הדיור המוגן. על הנושא מופקדת עליזה רז, יו"ר ועדת פרויקטים ב"צוות"

מאת: ינתן בן דוד

תחום הדיור המוגן הולך וצובר תאוצה בשני העשורים האחרונים ובתי גיל הזהב וכפרי גמלאים כבר פרוסים לאורכה ולרוחבה של המדינה. חלק מהאתרים הפכו יוקרתיים ויקרים והאמצעים הכספיים הנדרשים כדי להצטרף אליהם אינם תמיד בהישג יד. הדאגה לפרט, שעמדה בראש סדר העדיפויות של ארגון "צוות" מאז היווסדו, הייתה הגורם המרכזי בהקמת קרן בתי אבות לפני יותר מ-25 שנים. במשך כשנתיים גבה הארגון תוספת של עשרה שקלים לדמי החבר ובכסף שנצבר חבר "צוות" ל-49 שנים, עם אופציה להארכה, 44 יחידות דיור - בנות חדר ובנות שני חדרים - ברשת משען בחולון, בנאות אפקה ובבאר שבע. היחידות הללו הוצעו לחברים במחירים נמוכים מהמקובל ברשת משען - והיו חברים אשר ניצלו את האפשרות ועברו להתגורר בדירות "צוות" ברשת משען.

בשנת 2002, לאחר שהתברר כי קרוב ל-50% מהדירות אינן מאוישות, הורחבה זכות השימוש בהן גם להורי החברים באותם תנאים. המהלך הוכיח את עצמו, ורוב הדירות אכן מאוישות. מטבע הדברים, מעת לעת מתפנות דירות, וכיום עומדות כ-11 דירות - בבאר שבע, בחולון ובנאות אפקה - אליהן ניתן להיכנס.

עליזה רז (סא"ל), מנכ"ל עמותת נ.מ.ג., יו"ר ועדת פרויקטים של "צוות" וחברת הנהלה, בוחנת כיום את נושא הדיור המוגן, הן כדי לשפר את הקיים - שיפוך דירות, איחוד חדרים בודדים לחדרים זוגיים - והן כדי למצוא פתרונות לציבור החברים בצפון ובאזור ירושלים.

"הדאגה לחברים, ובמיוחד לחלשים בינינו, היא בנפשנו", אומרת עליזה. "ולכן, ככל שהעמקתי בבחינת הנושא, הבנתי כי למרות המחיר הנוח יחסית, רבים מהחברים אינם מודעים לאפשרות העומדת לרשותם במסגרת 'צוות' וגם אלה שכן, מעדיפים לעיתים לבחור במיזמי דיור מוגן אטרקטיביים יותר מבחינת המבנה, השירותים והסטנדרטים.

לכן, עוד טרם שנקיים דיונים עקרוניים בנושא - האם 'צוות' צריך בכלל כיום שיהיה לו דיור מוגן, כמו בפורמט ראוי - יש לנקוט שתי פעולות

וכשיתפנה חדר של משען ויהיה ביקוש של חבר 'צוות' - הוא יוכל להיכנס אליו".

ואכן, בפגישה שנערכה לאחרונה בהשתתפות מנכ"ל "צוות" דן נדיב, עליזה רז, חשב "צוות" והיועץ המשפטי של הארגון עם אנשי משען, בראשות הסמנכ"ל לכספים מאיר בן חמו, הוחלט לבחון את האפשרות להעברת הזכויות בדירות הריקות לרשת משען, תוך קבלת תמורה הולמת. כמו כן, הוחלט לבחון את האפשרות לשווק לחברי "צוות" את החדרים באמצעות משען, כמובן בהנחה לעומת המחיר הרגיל.

מה דעתך בסוגיה העקרונית: האם במצב בו השוק רווי באופציות דיור מוגן ברמה גבוהה צריך 'צוות' שיהיו ברשותו יחידות כאלה?

"לא כל אדם בגיל מבוגר יכול לפנות לדיור מוגן מבחינה כלכלית, לא כל שכן לדיור המוגן היוקרתי הרווח כיום. כך הדבר גם לגבי אנשי 'צוות', להם מציע הארגון פתרון טוב למדי, במחיר נוח יותר מאשר האלטרנטיבה באותו דיור מוגן. אגב, במחירים הללו החבר אינו צריך למכור את דירתו. סביר, כי עומד לרשותו הסכום הנדרש, שאינו גבוה, ומשכר הדירה שיקבל תמורתה יוכל לשלם את דמי השימוש החודשיים.

אם יש ביקוש מצד החברים, ראוי לספק אותן, אבל, כמובן, יש להציע חדר מכובד, ברמה סבירה, כפי שציניתי קודם.

האם אכן יש ביקוש לחדרים? האם בחישוב עלות-תועלת עבור אותם אלה הזקוקים לדיור מוגן אפשר לעשות יותר אם היינו מממשים רכוש זה? על כך צריך לדון במוסדות 'צוות' ולמצוא את הפתרון האופטימלי. לי אין ספק בדבר אחד - ניהול דיור מוגן מחייב ידע והתמקצעות ובמצב הקיים לא בטוח שארגון 'צוות' צריך לנהל דיור מוגן. יחד עם זאת, אנו לא יכולים להקים חברה-בת לטיפול בנושא. למפגש עם אנשי משען יהיה המשך, ואני מקווה כי הנושא יבוא אל פתרונו לטובת החברים וארגון 'צוות'."

כמה דירות קיימות והיכן הן מוצעות לחברים? בחולון 20 יחידות בנות חדר, בבאר שבע 4 יחידות בנות חדר, בנאות אפקה 12 יחידות בנות חדר ו-8 יחידות בנות שני חדרים."

פרטים ולהרשמה נא לפנות לסמנכ"ל 'צוות', אבי לחיאני, טל' 03-6173500

מיידית: האחת, שיפוך ושרוג הדירות בהשקעה קטנה יחסית, והפיכתן לאטרקטיביות לפחות כמו שאר החדרים ברשת, הרי לא ייתכן שבמשך עשרות שנים הן יישארו פחות או יותר אותו הדבר. והשנייה, לאייש במהירות את הדירות, שכן עצם החזקתן ללא הכנסה ל'צוות' אינה כדאית."

איך עושים זאת?

"קודם כל על-ידי העלאת המודעות לקיומן של הדירות בפרסום באמצעי התקשורת של 'צוות' ובאמצעות כתבה זו למשל. ככל שידיעותי משגות, חברי 'צוות', המממשים את האפשרות להתגורר בדירות, מרוצים ונהנים משלל שירותים ופעילויות של רשת משען. הם אף זוכים לביקורי חבריהם מהמחוז אליו הם שייכים, וגם אלה מוסיפים להם עניין.

יחד עם זאת, אנו חייבים להסדיר בצורה טובה יותר את נושא התחזוקה ולהפוך את הדירות לראויות למגורים בכבוד - בין אם באמצעים עצמאיים ובין אם בהתקשרות עם משען.

נושא הקשר עם משען יטופל על-ידי במלוא הרצינות. קבעתי פגישה עם מנהלי הרשת, כדי לבדוק עימם חלופות שונות: למשל, החלפה בין דירות, כדי שהיחידות של 'צוות' יהיו סמוכות אחת לשנייה. כך אפשר יהיה 'לפתוח קיר' ולהפוך אותן לדירות בנות שני חדרים - מהלך מתבקש במציאות הדיור המוגן של היום. נושא נוסף: חילופי חדרים לפי הצורך (חדר ריק של 'צוות' יאויש על-ידי משען כדי לא להפסיד כסף,

המכינות הקדם צבאיות מכשירים את דור המנהיגות הבא של ישראל

"גם אם בוגרי המכינות מובילים בצה"ל באופן יחסי בכל הפרמטרים - שיעור גיוס (100%), שירות משמעותי (100%), קצונה (50% יותר מהמתגייסים הרגילים), שירות ביחידות מיוחדות או קרביות (100% מהבנים) - המכינות הללו אינן מיועדות רק להכשיר בני נוער לשירות בצה"ל, הן גם מעצבות ומצמיחות את דור המנהיגות הבא, שיחולל שינוי בחברה הישראלית". כך אומר יוס אלדר (תא"ל), מנכ"ל מועצת המכינות הקדם צבאיות. "הגם שאני כנראה לא אראה את תוצאות רישומן של המכינות על החברה, הכלכלה והפוליטיקה בישראל - אני בהחלט יכול לומר שהדורות הבאים ימצאו בידיים טובות"

יוס אלדר

המועצה היה הרב משה הגר (אל"ם), ראש המכינה הקדם צבאית יתיר, שהייתה בין הראשונות שהוקמו. את הגר החליף בתפקיד מנכ"ל המועצה הנוכחי יוס אלדר, אשר קודם לכן שימש כאחראי על המכינות הקדם צבאיות באגף הביטחוני חברתי במשרד הביטחון. המועצה נוצרה על בסיס ערכי משותף, מתוך אחדות מטרה ונכונות ללימוד הדדי של הדרך להשגתה. הידיעה הברורה כי התוצרים - ולא משנה של איזו מכינה - יהיו ברמה הגבוהה ביותר, היא הסיבה המרכזית להצלחתן. אמנם קיימים הבדלים בין המכינות - כמובן, בין התורניות והחילוניות, אך גם בינן לבין עצמן קיימים הבדלי השקפות עולם - אבל עובדה היא שאין בכל אלה כדי להעיב על השותפות העמוקה והידידות השוררת בקרב ראשי המכינות ובין חברי המועצה עצמה. לשני יושבי הראש שלנו, הרב משה הגר ועו"ד דני זמיר (ממקימי מכינת 'רבין' באורנים), השקפות עולם שונות בתכלית זו מזו, אך את כולנו מאחדת הכרה ברורה כי ככל שיהיו יותר מכינות, שיכשירו יותר בוגרים - כך ישתנו לטובה פני המדינה".

עד כמה "דוחפת" המדינה להקמת מכינות קדם צבאיות?
"ראשית, המדינה תומכת, כאמור, כספית במכינות, בסכום של

מאת: אביתר טל אור

"השם הזה - מכינות קדם צבאיות - עלול קצת להטעות", אומר **יוס אלדר** (תא"ל), לשעבר קצין חינוך ראשי בצה"ל. "כבר היום אנו רואים את בוגרי המכינות הראשונות פונים לשירות הציבורי, משתלבים במערכת הפוליטית, עוסקים בהתנדבות כדרך חיים, ואף מקימים בעצמם מכינות חדשות - מתוך אמונה רבה בתועלת המכינות בהכנת הדורות שיבואו אחריהם. אלה הערכים שנוטעות המכינות בבוגריהן. את הפירות בטווח הקצר קוצרים בצה"ל ומהפירות שיבשילו בעתיד תיהנה החברה הישראלית כולה".

42 מכינות קדם צבאיות פועלות כיום בישראל, וקצב פתיחתן של חדשות אינו מדביק את הביקוש. מה שהחל כיוזמה של ח"כ עמרם מצנע (אלוף) לפני 25 שנים - להעלות את מספרם של מפקדים חובשי כיפות בצה"ל - הפך עם השנים למפעל לאומי ציוני חינוכי אדיר מימדים.

19 מכינות דתיות, 23 מכינות כלליות מעורבות (בנים/בנות, דתיים/חילוניים), מכינה לבנות דתיות, מכינה ליוצאי אתיופיה, מכינה דרוזית - אמנם רב המשותף ביניהן, אך כל אחת קבעה סדר עדיפויות שונה לפעילותה בהתאם לערכים המנחים אותה.

ב-2008 חוקקה הכנסת את חוק המכינות הקדם צבאיות (שהתקבל ברוב של 72 בלי מתנגדים ובלי נמנעים), אולם הרבה קודם לכן כבר פעלו המכינות הקדם צבאיות במרץ (המכינה הראשונה בעלי, בני דוד", נפתחה ב-1995).

עם זאת, הכללתן תחת קורת גג אחת במסגרת מועצת המכינות הקדם צבאיות חיזקה עוד יותר את ההכרה בחשיבותן. המנכ"ל הראשון של

"במשך שנים השקיעה המדינה, והיא עדיין משקיעה, בשכבות החלשות. זה צודק, זה נכון, כך ראוי לנהוג. אבל, האם אין מחובת המדינה גם לדאוג לעתידה, כלומר להשקיע באנשים אשר תרומתם תהיה גדולה עשרת מונים מההשקעה בהם? כיום כבר אין ספק, כי המדינה תקצור את פירות השקעתה זו - הן בטווח הקצר, בדמות צבא איכותי יותר, והן בטווח הארוך - בחברה בריאה יותר"

חניכי המכינה הקדם צבאית מיפו

חניכי המכינה הקדם הצבאית בני דוד (עלי)

את מה שמאפשר החוק - לא עלינו ביותר מ-15%, אך גם לא גדלנו בפחות מ-10% בכל שנה".

אלדר מספר, כי אמנם מדי שנה נפתחות מכינות חדשות, אבל מדובר בתהליך. "כל מכינה חדשה נמצאת קודם כל בתקופת ניסיון בת שנתיים, במהלכה היא נקראת 'מכינה בהקמה' ורק אם עמדה בכל הדרישות והקריטריונים שחוק המכינות קבע, היא מוכרת כמכינה קדם צבאית. המשמעות הטכנית היא כי תצטרך לממן את עצמה למשך תקופה זו. במועד זה נמצאות ארבע מכינות בהקמה".

מסתבר כי מימון המכינות לא נעשה רק מתקציב המדינה אלא גם מתשלום הורים שאינו מבוטל, ולשאלה מה עושים אלה שרוצים להתקבל וידם אינה משגת, עונה אלדר: "נכון, לא זול להתקבל למכינה. העלות היא עד 1,200 שקל לחודש לחניך. הורים שמוכנים

"אנשי 'צוות' יכולים לתרום למכינות מן הידע שצבר כל אחד מהם בשנות שירות ארוכות. נפגשתי עם אנשי הארגון, ובראשם היו"ר ברוך לוי, כדי ליזום הרצאות בפני תלמידים בנושא שירות משמעותי, מורשת קרב, דוגמא אישית, נשיאה בנטל וכיו"ב. אני מקווה שבהמשך אכן תהיה מעורבות רבה יותר של חברי 'צוות' בעשייה הערכית החשובה של המכינות הקדם צבאיות - אין טבעי מזה"

כ-25,000 שקל לכל חניך. שנית, חקיקת חוק המכינות הקדם צבאיות מאפשרת ואף מעודדת את המשך פיתוחן.

היזומה להקמת מכינה חדשה יכולה להגיע מכיוונים שונים: בין אם מאנשים פרטיים 'משוגעים לדבר', בין אם מראשי רשויות מקומיות ובין אם מגופים כמו החברה להגנת הטבע ואף הבוגרים עצמם: אין סיפוק גדול מלראות, למשל, את בוגרי מכינת 'רבין' במכללת אורנים מקימים בעצמם מכינה עירונית קהילתית בקרית יובל בירושלים.

חשוב לציון, כי הערך המוסף של כל מכינה אינו בא לידי ביטוי רק בסיומה, בדמות השתלבות בוגריה בצה"ל ואחר כך בתפקידי מפתח בחברה הישראלית - אלא כבר בעת פעילותה. המכינות יוצרות מארג יחסים עם הסביבה בה הן פועלות ותורמות לקהילה. כל מכינה מחויבת להקדיש יום אחד בשבוע לפעילות התנדבותית קהילתית. לראיה, שלוש המכינות הפועלות בתל אביב זכו, כל אחת בנפרד, ב'אות המתנדב' של העיר.

ההתנדבות נעשית בהכוונה עירונית או ביוזמה אישית או קבוצתית. לדוגמא, פגישה מקרית עם ניצול שואה בתחנת אוטובוס הולידה פרויקט אימוץ ניצולי שואה על-ידי חניכי מכינת 'בני ציון' התל אביבית; במכינת 'עלי' תומכים החניכים במשפחות אנשי קבע, הנעדרים ימים ושבועות מבתם לצרכי השירות; ויש עוד עשרות רבות של דוגמאות בכל מכינה ומכינה".

לדברי אלדר, הביקוש ללימודים במכינות גבוה מאוד: "אם היינו יכולים לעמוד בביקוש - הן מצד אלה שרוצים ליזום הקמת מכינה והן מצד בני הנוער שרוצים להתקבל אליה - המספר היה גדול הרבה יותר. הביקוש גדול ב-30% בממוצע מיכולת הקליטה ויש מכינות ספציפיות שהביקוש אליהן הוא אפילו פי שמונה ממספר המקומות הקיים. אבל, על-פי החוק אנו מוגבלים לגידול של 15% בשנה והסיבה לכך פשוטה: מספר דחיות השירות שאנו יכולים לקבל מצה"ל. הצבא טוען, ובצדק, כי מאחר שהמועמדים למכינות הם כאלה שבכל מקרה יתגייסו וישרתו ביחידות קרביות, הוא עלול להימצא במצב של מחסור בלוחמים. אנו ממצים כמעט לחלוטין

יוס אלדר (תא"ל) נולד ב-1944 בתל אביב ולמד בגימנסיה גאולה. התגייס לשריון ב-1962 והשתתף כמפקד מחלקת חרמש בפעולת סמוע. ביולי 1967 נפצע כמפקד פלוגה על גדות תעלת סואץ מהתפוצצות פגז. ערב מלחמת יום הכיפורים מונה למפקד גדוד 75 (חרמש) בחטיבה 7, שעלתה לרמת הגולן בערב יום הכיפורים. מפקד החטיבה יאנוש בן גל פיצל את שני הגדודים שלו לארבעה כוחות משנה, לכיסוי גזרת צפון רמת הגולן, והעביר לפיקודו של אלדר את אחת הפלוגות של קהלני. הכוח שבפיקודו השמיד כ-40 טנקים סוריים ובכך מנע חדירת הסורים לאזור אל-רום ברמת הגולן. הוא נפצע ופונה לבית חולים, אך לאחר יומיים ברח חזרה לגדוד. הוא השתתף בכיבוש המובלעת הסורית עד לתל שאמס, נפצע שוב בהפגזה, פונה ולאחר שבועיים שב לחזית כמפקד גדוד 77. על לחימתו במלחמת יום הכיפורים קיבל את עיטור המופת. לאחר מכן התמנה אלדר לסגן מפקד חטיבה 7 ובהמשך היה מפקד חטיבה 14. באוקטובר 1982 מונה לקצין חינוך ראשי ושימש בתפקיד עד 1985. לאחר שחרורו מונה למנכ"ל האגודה למען החייל ולמנהל תרבות נוער וספורט בעריות בתל אביב, רעננה ובמועצה מקומית סביון.

החל באוקטובר 2005 שימש כאחראי על המכינות הקדם צבאיות באגף הביטחוני חברתי במשרד הביטחון. בשנת 2011 מונה לתפקיד מנכ"ל מועצת המכינות הקדם צבאיות.

"הערך המוסף של כל מכינה בא לידי ביטוי, לא רק בהשתלבות בוגריה בצה"ל ואחר כך במובילות בחברה הישראלית - אלא כבר בעת פעילותה. המכינות יוצרות מארג יחסים עם הסביבה ותורמות לקהילה. כל מכינה מחויבת להקדיש יום אחד בשבוע לפעילות התנדבותית קהילתית. לראיה, שלוש המכינות הפועלות בתל אביב זכו, כל אחת בנפרד, ב'אות המתנדב' של העיר"

המדינה תקצור את פירות השקעתה זו - הן בטווח הקצר, בדמות צבא איכותי יותר, והן בטווח הארוך - בחברה בריאה יותר. אני בהחלט סבור, כי תפקיד המדינה הוא גם לעשות את הטובים לטובים יותר, את הראויים לראויים יותר, ולהפיק מהפוטנציאל הטמון באנשיה הערכיים והמוכשרים - את המקסימום. התועלות נוגעות למעגלי חיים רחבים ביותר. למשל, לפני 13 שנה נפתחה מכינה לנערים בנים להורים יוצאי אתיופיה. הצלחה כבירה. ידוע לנו כי בקרב המתגייסים יוצאי העדה יש נכונות גדולה ביותר לשרת ביחידות קרביות, אבל חלק גדול מהם אינם מסתגלים, לעיתים מוצאים עצמם בכלא צבאי ולא מסיימים שירות מלא. בוגרי המכינה כולם שירתו ומשרתים שירות מלא ומשמעותי, אף לא אחד מקרב בוגריה מצא עצמו בכלא. יותר מכך, הם הופכים לדמויות מפתח בקהילתם וסוחפים אחריהם גם אחרים. כמה כסף זה שווה?"

- האם רואים במכינות יותר בנים של חברי "צוות"?

"לא, ואין לי הסבר לכך. אבל, העובדה שבקרבם אחוזי הגיוס גבוהים, ורבים מהם פונים ליחידות קרביות - לרוב ממשיכים את השירות שעשו הוריהם כטייסים, שריונאים, צנחנים - בהחלט מצביעה שגדלו על קרקע פורייה. בעניין שירות קבע, 15% מבוגרי המכינות נשארו לשרת בצבא קבע".

- האם ועד כמה מעורבים חברי "צוות" בפעילות?

"ראשית, ואולי באופן כמעט טבעי, כל ראשי המכינות הם קצינים, לרוב בדרגות גבוהות, וחלק מהם פורשי צה"ל חברי 'צוות' - זאב נתיב (אל"ם), מוקי בצר (אל"ם), הרב משה הגר (אל"ם). מעבר לכך, אנשי 'צוות' יכולים לתרום למכינות מן הידע שצבר כל אחד מהם בשנות שירות ארוכות. נפגשתי עם אנשי הארגון, ובראשם היו"ר ברוך לוי, כדי ליזום הרצאות בפני תלמידים בנושא שירות משמעותי, מורשת קרב, דוגמא אישית, נשיאה בנטל וכיו"ב. אני מקווה שבהמשך אכן תהיה מעורבות רבה יותר של חברי 'צוות' בעשייה הערכית החשובה של המכינות הקדם צבאיות - אין טבעי מזה".

להוציא סכום כזה - גם אם הוא אפשרי עבורם - צריכים להיות חדורי אמונה בתועלת שתצמח לבנם או לבתם מהמכינה ומהכלים שהיא תקנה להם לחיים. לצד זאת, לא מנענו קבלת מועמד מתאים גם אם לא היו לו כלל את האמצעים הכספיים הדרושים. אנו יודעים איך מוצאים דרך, שהרי מדובר בנוער מצוין. אפשר לאפיין אותם כבעלי מודעות חברתית, מנהיגים באופיים, אכפתים, דעתנים, בוגרי תנועות נוער, אנשים עם 'ראש גדול' ובעלי תחושת אחריות. כמעט כולם מגיעים מבתיים בהם ההורים מעורבים חברתית וקהילתית, כלומר יש להם דוגמא אישית קרובה ומשמעותית. רבים מקרב חניכי המכינות הם אחים, יש לנו אפילו חמישה אחים בוגרי מכינה אחת, ואם מישהו חושב שזו מכינה דתית, הוא טועה..."

- אתה איש חינוך ביסודך, היית קצין חינוך ראשי, עסקת שנים בחינוך במסגרות שונות. האם אתה מרגיש שזה המקום בו אתה יכול להביא לידי ביטוי את כישוריך, אמונתך והווייתך כאיש חינוך?

"בהחלט, זה התפקיד היפה, המשמעותי והמתגמל ביותר (לא כספית כמובן), שעשיתי מאז שחרורי. אני לא מרגיש כמחנך, כפי שחשתי קודם, אלא כמעין 'מנטור' - מלווה, מאיר דרך - לנערים מחונכים, בעלי ערכים ואוהבי העם והארץ. זוהי זכות גדולה להיות ממובילי פעילות שכזו, והגם שאני כנראה לא אראה את תוצאות רישומה על החברה, הכלכלה והפוליטיקה בישראל - אני בהחלט יכול לומר שהדורות הבאים ימצאו בידיים טובות.

מעבר לכך, זכות גדולה היא לעבוד כתף אל כתף עם ראשי המכינות, אנשים לעילא ולעילא, דמויות לחיקוי, חדורי אמונה ואהבת הארץ, אשר השפעתם על הדור שייטול את המושכות לידיהם היא עמוקה. אתן לך דוגמא שתמחיש את דבריי: מפקד חיל האוויר נוהג לשוחח עם בוגרי קורס טיס (אגב, 10% מהם בממוצע הם בוגרי המכינות, וגם 25% בכל קורס קצינים הם בוגרי המכינות), ושואל אותם מי לדעתם הדמות שהשפיעה עליהם יותר מכול. התשובה של חלק גדול מבוגרינו לשאלה היא - ראשי המכינות".

- כפי שגם אתה אמרת, רוב בוגרי המכינות היו בוחרים בשירות משמעותי, הולכים למסלול קרבי ואולי אף היו משתלבים כמובילים במשק ובחברה - גם ללא המכינה. האם אכן לנוכח כל המשימות הלאומיות הקיימות, במיוחד בתחומי החינוך והרווחה, זה המקום להשקיע בו משאבים?

"במשך שנים השקיעה המדינה, והיא עדיין משקיעה, בשכבות החלשות. זה צודק, זה נכון, כך ראוי לנהוג. אבל, האם אין מחובת המדינה גם לדאוג לעתידה, כלומר להשקיע באנשים אשר תרומתם תהיה גדולה עשרת מונים מההשקעה בהם? כיום כבר אין ספק, כי

כתובת הדוא"ל שלך אצלנו?

האם אתה מקבל מ"צוות" אחת לחודש בדוא"ל את ה"צוותון" - המידעון האינטרנטי של "צוות"?

אם לא - נא שלח את פרטיך האישיים בדוא"ל אל:

bitaon@tzevet.org.il

ממשיכים את השירות הצבאי בקידום מערכת החינוך

הצטרפותה של מכללת אורנים בשנת תשע"ג למכללת קיי בבאר שבע ולמכללת בית ברל בכפר סבא, השלימה את המערך הארצי של מוסדות ההשכלה הגבוהה, בהם מופעלת התוכנית "הטובים בחינוך". ואכן, בשנת הלימודים הקרובה יאיישו בוגרי שלוש המכללות משרות הוראה בבתי ספר בכל הארץ. בתוכנית שותפים מינהל פרישה בצה"ל, משרד הכלכלה (פרויקט הקצינים והנגדים בראשותו של מוטי שגיא), ארגון "צוות" - יחידת התעסוקה בראשות שרית רוזנצוויג וכן מנהלי התעסוקה במחוזות: דליה סלוצקי (צפון), אילנה שורר (דן ושרון), משה ארנון (יהודה), דניס אוחנה (דרום) ושמעון מלכה (ירושלים). התוכנית צוברת תאוצה ומעוררת עניין רב בקרב חברי "צוות" ותיקים וחדשים ■ שלושה סיפורים של מורים חברי "צוות", בוגרי שלוש המכללות, יכולים ללמד על תובנה משותפת: הצטרפות למערכת החינוך היא המשכה של העשייה בעת השירות הצבאי ■ בחירות של הלב

אהוד נוסן, סמינר אורנים:

למעשה, כל מפקד הוא גם מורה ומחנך

"אם זה היה תלוי באשתי, כלל לא בטוח שהייתי מגיע לתוכנית 'הטובים בחינוך'", אומר בחיך אהוד נוסן (סא"ל), שסיים בשנת הלימודים תשע"ג לימודי הוראה במסגרת מכללת אורנים, בה הופעלה התוכנית לראשונה בשנה החולפת. "זו תופעה די ידועה, לפחות בקרב חבריי - מי שבת או בן זוגו מורה, לא מעודד, בלשון המעטה, הצטרפות למערכת החינוך. אבל, אחרי שהיא ראתה את ההתלהבות שלי, את הרצון ללכת עם הלב, להמשיך את דרך השליחות והתרומה במקום לא פחות חשוב מצה"ל - היא קיבלה זאת ואף עודדה אותי לדבוק בדרכי".

אהוד, 47, נשוי ואב לחמישה, שירת בצה"ל במגוון תפקידים, שהאחרון בהם היה קצין בטיחות וביקורת של פיקוד צפון. די מתבקש היה, כי עם השחרור יעסוק בתחומים הללו, בהם צבר ניסיון, וישתלב על נקלה בשוק הפרטי. "זאת אכן הייתה המחשבה הראשונה", הוא אומר, "וגם קיבלתי כמה הצעות טובות. אבל, לא הייתי משוכנע שזה מה שאני באמת רוצה לעשות. הרגשתי שלמעטים נקרות הזדמנויות לשתי קריירות בחיים, וכדאי שאבחר לא בהכרח במתגמלת ביותר, אלא בזו שאוכל להפיק ממנה סיפוק,

סמינר אורנים (ויקיפדיה)

"מפקד הוא תמיד גם מדריך, מחנך, סוג של מנטור, דמות לחיקוי, מישהו שבאישיותו, בתכונותיו ובניסיונו יכול להקרין על אחרים ולסחוף אותם אחריו, שהרי פיקוד הוא קודם כל פעולה חינוכית"

הגאה, ותחושה שאני ממשיך לעסוק בדבר מהותי וערכי". אהוד מספר, שכאשר נחשף באחד ממועמדים שערך "צוות" לתוכנית "הטובים בחינוך", הרגיש כי תחום ההוראה והחינוך עשוי להיות הכיוון שלו. "התייעצתי עם כמה מחבריי שכבר הצטרפו לתוכנית בבית ברל - ואף עובדים כבר בבתי ספר שונים. הם בהחלט עודדו אותי להצטרף לטובים בחינוך".

במחשבה נוספת, לא הייתי ממש צריך את סיועם - זה היה יותר כדי לחזק את מה שהרגשתי, את מה שבער בי, ולמעשה כבר עשיתי בחלקים גדולים של השירות הצבאי. הרי מפקד הוא תמיד גם מדריך, מחנך, סוג של מנטור, דמות לחיקוי, מישהו שבאישיותו, בתכונותיו ובניסיונו יכול להקרין על אחרים ולסחוף אותם אחריו, שהרי פיקוד הוא קודם כל פעולה חינוכית. יותר מכך: ארבע שנים רצופות כסמג"ד וכמג"ד בבית הספר לקצינים עסקתי בהדרכה ובחינוך נטו. שם התנסיתי, צברתי ניסיון, ידע, ביטחון עצמי ובניתי יחסי אמון עם פקודי/חניכיי. הכול התחבר לי כשנכנסתי בעת הסטאז' לכיתה ועמדתי מול התלמידים".

- איך היית מתאר את הלימודים באורנים, בעצם הייתם נחשוי 'הטובים בחינוך' במכללה זו?

"לא הרגשנו כך, ולו משום שלמכללה יש ניסיון רב בביצוע הסבות להוראה בקרב קבוצות אוכלוסייה שונות. היינו כיתה הומוגנית, סא"לים ואל"מים, אנשים איכותיים שבחרו במקצוע הזה מתוך תחושת שליחות. היו לנו מורים מהמעלה הראשונה, בעלי ניסיון, ידע ויכולת להעביר אותנו בצורה חלקה מעולם התוכן של הצבא - לעולם התוכן של ההוראה והחינוך. רובנו בעלי תארים אקדמיים (לי יש תואר במדעי המדינה). התחלקנו לפי תחומי הוראה: מקצועות ריאליים (מורים לחשבון) והומניים (מורים לאזרחות והיסטוריה). כמעט לא נדרשנו ללימוד חומרים עיוניים במקצועות אלה, בעיקר נדרשנו לתחום החינוכי".

וזוה הספיק? אפשר להיות מורה לאחר שנה אחת של לימודים בלבד?
"בהחלט, וזה כבר הוכח. תוכנית 'הטובים בחינוך' כבר מתנהלת שנים ארוכות ובהצלחה רבה. אצלנו באורנים אף הגדילו לעשות. התוכנית, מבחינת שעות הלימוד, רחבה מזו שבמכללות אחרות. כשתהינו על כך נאמר לנו: 'אל תשוו, בחרתם באורנים - ככה זה כאן'."

במסגרת התוכנית קיבלנו המון: מעבר לידע רב שיהיה נחוץ לנו בעבודה השוטפת, גם אחזן קשבת, חיבוק חם, הבנה והערכה לבחירתנו. לכך יש להוסיף, כמובן, את תרומתה של יחידת התעסוקה של 'צוות' זה בהחלט המקום להוקיר את המשימה הכל כך חשובה שנטל על עצמו הארגון. הגישה, היחס, הדאגה האישית, המעקב - במפגשים, בשיחות - כל אלה איפשרו לנו להפיק את המקסימום מתקופת הלימודים ולהתמסר לנושא. דליה סלוצקי, מנהלת תעסוקה צפון, הייתה לנו כמו 'אם בית' - רק תלמדו,

גבה לנוכח החלטה שכזו. יש לא מעט טייסים שהשתלבו במערכת החינוך, בעיקר מפני שחשו כי יש להם מה לתת לנוער והם יכולים ורוצים לעשות שינוי. כשחברים שאלו אותי, מה אני מתכוון לעשות לאחר השחרור וסיפרתי על החלטתי - התגובה במקרים רבים הייתה: 'אה, אתה אחד מאלה שהולכים להוראה!...'! התגובה הזו מלמדת על מודעות הולכת וגוברת לבחירה כזו ואף על הערכה מסוימת כלפיה - זה מצוין. אין ספק שתוכנית 'הטובים בחינוך' יצרה מודעות ופתיחות לנושא: יותר אנשים יודעים, יותר אנשים מתעניינים, יותר אנשים מצטרפים, ולא דווקא אלה שהיית מצפה לפגוש בחדר מורים."

על התוכנית "הטובים בחינוך" ועל הלימודים במכללה יש לו רק דברים טובים לומר. "זו מסגרת מצוינת, המותאמת בדיוק למטרה. לא מבזבזים זמן, לומדים בדיוק את מה שצריך. היא מאפשרת בשנה אחת ליישר קו בין הידע והכלים שרכשנו בצבא, לבין הנדרש בכיתה. התוכנית יוצרת גשר יציב עליו אפשר לפסוע בבטחה ולעבור בצורה חלקה מהמערכת הצבאית למערכת החינוך."

לאחר לימודיו במכללת בית ברל בשנת הלימודים תש"ע שימש אמיר כמורה לפיזיקה במספר כיתות - גם לבגרות - ואף היה מחנך של כיתה אחת, כאמור, בקיבוץ יפעת. הניסיון החיובי מזה, והרצון למצות ככל

אני אדאג לכל השאר'. 'צוות' פתח לפנינו דלתות וסייע בהשתלבות גם מבחינה תעסוקתית. במפגש שערך הארגון עם הנהלת מחוז צפון של משרד החינוך הובהר לנו, כי קיימת נכונות לשלב אותנו בצורה מהירה ויעילה במערך החינוכי הפעיל באזור."

חלק מהלימודים היה, כמובן, התנסות מעשית בבית ספר. עבור אהוד, זו הייתה יותר מכך, שכן שימש כמורה מחליף וכמחנך בישיבה התיכונית שדה יעקב. ההתנסות הזו חיזקה בו עוד יותר את אשר חש קודם, כי זה התחום בו הוא רוצה לעסוק.

בשנת הלימודים הקרובה יעבוד באותה ישיבה תיכונית כמורה, והניסיון הקצר שכבר צבר במקום גורם לו לחוש שיותר ממורה הוא רוצה להיות מחנך. "גם זה יגיע", הוא אומר, ואף לא מהסס לסמן את היעד הבא שלו. "מעניין אותי להוביל, לשנות, להתוות דרך, ואת זה ניתן לעשות באופן משמעותי יותר כמנהל בית ספר. נכון, עוד חזון למועד, אבל אפשר בהחלט לקבוע יעדים. לשמחת, 'צוות' הולך גם לכיוון הזה, וסביר כי בעתיד ארצה להשתלב בתוכנית לניהול בתי ספר."

אמיר הרפז, בית ברל:

להיות טייס כמו אבא, ומורה כמו אמא...

אמיר הרפז זוכר שבילדותו רצה מאוד להיות גם "כמו אבא" וגם "כמו אמא"... בגיל 45, לאחר שהשתחרר מצה"ל, הצליח להיות גם וגם.

כטייס קרב, הלך בדרכו של אביו, ובמשך 28 שנים מילא שורת תפקידים בחיל האוויר, שהאחרון שבהם היה מפקד בסיס נבטים. ובדיוק כמו אמא, שהייתה מורה שנים ארוכות בקיבוץ הזורע בו נולד, השלים לפני שלוש שנים את לימודי ההסבה להוראה במסגרת תוכנית "הטובים בחינוך" בבית ברל, והוא משמש כמורה בבית הספר האזורי בקיבוץ יפעת.

"נכון, 'ההמשך הטבעי' של רבים מחבריי הוא בתחום התעופה והביטחון - כטייסים, כמובילים בחברות ביטחוניות - אבל יש גם אחרים, כאלה שחשים שהתעופה היא רק חלק מהווייתם", אומר אמיר, 48, נשוי ואב לשלושה. "מדובר בכאלה החשים כי שנים ארוכות של פיקוד, הכשרה, הדרכה, חינוך ובעצם הטמעת מכלול שלם של ידע, תובנות וערכים בקרב פקודיהם, הופכת אותם למתאימים במיוחד למשימה החינוכית של עיצוב דור העתיד. בית הספר הוא המקום, אולי האחרון, בו אתה יכול להשפיע. שם אתה יכול לסייע לאנשים צעירים לגבש את זהותם, להרחיב את אופקיהם, ולגרום לכך שאחר הצהריים ייצאו מהכיתה עם יותר ממה שנכנסו אליה בבוקר. עבורי אין תחושה טובה מזו."

- האם אתה זוכר את היום הראשון בבית הספר, בו עמדת מול 40 תלמידים שבדואי בחנו כל מילה, כל תנועה, כל תגובה שלך?

"ההתנסות במסגרת הלימודים במכללה כללה חלק מעשי, כך שידעתי לאן אני הולך. אבל יש הבדל גדול בין ההתנסות לבין הרגע בו אתה עומד לבדך מול התלמידים, ובמיוחד בפעם הראשונה, שהרי אין הזדמנות שנייה להותיר רושם ראשוני. מה עוד שאתה ניצב שם ללא כל סממן מחיך הקודמים - עשירים ומשמעותיים ככל שיהיו - ללא דרגות, ללא סמלים, ללא מרות פיקודית. אפשר לדמות זאת אולי לטיסת הסולו הראשונה שלי. הוכשרתי, אומנתי, קיבלתי את כל הכלים כדי להצליח ומישהו אפילו נתן לי מטוס בידים ואמר לי - אני סומך עליך. ועדיין, המבחן האמיתי היה שלי, ורק שלי."

- יד על הלב, אנשים לא הרימו גבה שבמקום להיות קברניט באל על, למשל, בחרת ללכת להיות מורה במערכת החינוך?

"נכון הוא שהוראה היא עדיין לא הבחירה הראשונה של טייסים בדרגות גבוהות, שעשו את כל שנותיהם הבוגרות בצבא, אבל היום כבר לא מרימים

הספרייה בבית ברל

"אין ספק שתוכנית 'הטובים בחינוך' יצרה מודעות ופתיחות לנושא: יותר אנשים יודעים, יותר אנשים מתעניינים, יותר אנשים מצטרפים, ולא דווקא אלה שהיית מצפה לפגוש בחדר מורים"

האפשר את הקריירה השנייה שבחר מזה, יובילו אותו בשנת הלימודים הקרובה לניהול בית הספר האזורי משגב. קיצור דרך? דחף פנימי להשיג עוד מטרה? "אני לא בטוח", אומר אמיר. "כשאומרים 'רק שנתיים עברו והוא כבר מנהל', לעומת אלה הנמצאים במערכת ולוקח להם שנים ארוכות להגיע למשרה הזו - זה לא מדויק. לשנים הרבות בצה"ל ולניסיון הרב בחינוך דורות של חיילים, קצינים, טייסים, יש ערך מצטבר. לניסיון הרב בניהול מערכות גדולות - יש ערך עצום. שילוב של השניים יכול לעשות רק טוב למערכת החינוך."

- האם העובדה שאתה מורה ביפעת בו התלמידים בו מגיעים מבתי ברמה סוציאקונומית גבוהה מהמוצא - לא הפכה את ההתמודדות שלך לקלה יותר, ואולי בבתי ספר במקומות אחרים היית מרגיש אחרת?

"זו שאלה היפותטית - ייתכן שכן וייתכן שלא. נולדתי באזור הזה, כאן הבית שלי. אני לא חושב שזהו בית ספר אליטיסטי ובוודאי לא כל התלמידים מגיעים מיישובים חזקים. לדעתי לבני נוער - ולא משנה מהיכן הם באים - יש התמודדויות לא פשוטות ואתגרים שרק מתעצמים. היום עולה לאין שיעור חשיבותן של הדמויות הבוגרות בחייהם ואלה יכולות לתת להם כיוון, להתוות דרך, להיות מודל לחיקוי. זהו אתגר גדול להוביל אותם לעולם של מבוגרים, כשהידע שיש להם על העולם הזה מגיע מאינספור מקורות, בהם צריך לעשות סדר חדש מבחינת רמת האמינות והרלוונטיות."

- ואת הסדר החדש הזה תנסה לעשות כמנהל בית ספר? כזה שיכול להשפיע לא רק על 40 תלמידים בכיתה אלא על אלפיים?

"לומר 'סדר חדש' במקום שכבר פועל שנים בצורה מצוינת זה יהיה קצת יומרני. אבל המערכת כולה, לא רק בית ספר מסוים, צריכה ללכת לכיוונים חדשים. למשל, לראות במסגרת הזו לא רק מקור לרכישת ידע - שהרי הידע קיים וזמין היום כפי שלא היה מעולם - אלא מקום בו ניתן לרכוש כישורים לחיים וללמוד גם מניסיונם של אלה שעברו כבר כבדת דרך בחייהם. יותר מכך, חשוב לרתום גם את ההורים למהלך ולגרום למעורבות גדולה יותר, ולא רק התערבות כפי שקיימת היום. במילה אחת - לחנך".

מאיר אזולאי, מכללת קיי:

בית הספר הוא המקום לכל מי שחפץ לחולל שינוי

הגעתי אל בית הספר עם ברק בעיניים - לחנך, ללמד, לחולל שינוי - והברק הזה לא רק שלא דהה, הוא מנצנץ עכשיו למרחוק, כך אומר **מאיר אזולאי**, בוגר תוכנית "הטובים בחינוך" במכללת קיי, באר שבע, בתום שנת הלימודים תשע"ג, בה שימש כמורה לתנ"ך

ומוחנך בבית ספר מקיף ט' באשדוד. "הסיפוק עצום, החוויה מעשירה והתמורה - לא הכספית היא אדירה. לראות תלמידים קולטים, מתקדמים ומתמידים לא משום שחבר הציונים מונפת מעל ראשם, אלא משום שהצלחת להקנות להם הכרה בנחיצותם של לימודים, ערכים, משמעת עצמית ואפילו רצון שלא לאכזב אותך - אין שכר גבוה מזה".

מאיר (סא"ל) שירת בחיל המודיעין, ועם שחרורו מצה"ל יועד לתפקיד קצין המודיעין של בית הכלא הפרטי הראשון בארץ, שהוקם בבאר שבע. את הסטאז' שלו עשה במספר בתי כלא ברחבי הארץ, ובהם נחשף לאוכלוסיית האסירים ולתופעת "הדלת המסתובבת" - חלק גדול מהעבריינים חוזרים שוב ושוב לכלא לאחר מיצוי עונשם. "היה לי ברור, שחינוך הולם בגיל צעיר יכול היה להקטין מאוד את התופעה", אומר מאיר, "והבנתי לעומק את חשיבותה של מערכת החינוך בבניית חברה בריאה ונורמטיבית במדינה. כשבג"ץ הורה על ביטול פרויקט הכלא הפרטי, עבדתי כמנחה סדנאות למלש"בים בבתי ספר, מטעם משרד הביטחון, אגף ביטחוני חברתי. העברתי מאות הרצאות בעשרות בתי ספר, ובעצם בדרך זו נכנסתי לעולם החינוך וההוראה. הבנתי דברים רבים על הנוער שלא ידעתי קודם, על המורים של היום, על מה מלמדים בבתי הספר ובמיוחד עמדתי על הקשר ההדוק שבין הישגי התלמידים, הערכים שרכשו, רצונם להתגייס לצה"ל בכלל ולשירות משמעותי בפרט, לבין האווירה ואופי בית הספר, אישיות המורים והרוח שהביאו עימם לכיתה".

הדבר נכון לא רק בהקשר לחומר הלימודי אלא גם, ואולי בעיקר, למה שהביאו כדמויות לחיקוי וכמודל ערכי. היה לי ברור שמורה טוב יכול לעשות את ההבדל. ראיתי מה עשתה הרצאה אחת שלי למוטיבציה של התלמידים והגעתי למסקנה כי אם אני רוצה להיות בין אלה שיחוללו שינוי - בית הספר הוא המקום עבורי".

כשהשתחרר מאיר מצה"ל, הוא קיבל מכתב מ"צוות" - יחידת התעסוקה בנושא תוכנית "הטובים בחינוך". "לא זרקתי את המכתב הזה כמה שנים", הוא מספר, "אולי כי חשתי שאי פעם אעסוק בכך. אבל, כשקיבלתי מכתב נוסף, לאחר שכבר נחשפתי לנעשה בבתי ספר, החלטתי להשתתף ביום היכרות עם התוכנית שנערך במכללת קיי".

מאיר הציץ ונפגע. הוא התרשם מהמקום, מהמרצים, מהתוכנית - והחליט

להפוך את ההוראה לדרך חיים. הוא העדיף להיות מורה לתנ"ך, הגם שהדבר דרש ממנו ללמוד יותר - מה שלא היה צריך אם היה בוחר להיות מורה להיסטוריה או לאזרחות. העובדה שהוא בעל תואר ראשון במשאבי אנוש ותואר שני במנהל עסקים, לא קיצרה עבורו את לוחות הזמנים וכאשר נכנס לעבודה בבית הספר בראשית שנת הלימודים תשע"ג עוד המשיך ונסע יום בשבוע למכללה, כדי להשלים את לימודיו.

על הלימודים במכללת קיי אומר: המרצים ("הטובים שבטובים"), התכנים ("מלמדים בדיוק את הנדרש"), לימודי העשרה ("דברים שלא הכרתי קודם"), והקניית ערך החינוך. "זה היה העיקר", הוא אומר. "לא מלמדים איך לעמוד מול כיתה עם לוח מאחור וגיר ביד, אבל כן זוכים להיכנס לעולם שלם של ידע בתחום החינוך. ידענו שעם חינוך אפשר לחולל מהפכה, וכשהייתי בשטח, בעבודה בבית הספר, הבנתי זאת לגמרי".

-למה בחרת להיות דווקא מורה לתנ"ך?

"כי רציתי ללמד משהו שאני באופן אישי אוהב, מה גם שבתנ"ך יש את התשובה לשאלה החשובה מכל: למה אנחנו בעצם חיים בארץ הזו ונלחמים על קיומה וביטחונה. ההקשרים בין פעם ואז לבין היום ועכשיו הדוקים, אפשר לעשות אנלוגיות, אפשר לתת דוגמאות - בעיניי זה מרתק". מאיר לימד בבית הספר מקיף ט' באשדוד שתי כיתות ט', חמש כיתות י' וכיתה י"א אחת - כהכנה לבגרות. הוא גם שימש כמחנך של אחת הכיתות. "באתי לא רק להיות מורה אלא גם לחנך. אני רוצה להפוך את התלמידים לאנשים טובים יותר".

מכללת קיי

"בחרתי להיות מורה לתנ"ך, כי בתנ"ך יש את התשובה לשאלה החשובה מכל: למה אנחנו בעצם חיים בארץ הזו ונלחמים על קיומה וביטחונה. ההקשרים בין פעם ואז לבין היום ועכשיו הדוקים - בעיניי זה מרתק"

-ולא היה לך קשה?

"לא קל להיות מורה, בעיקר אם טרם צברת ניסיון. זה אילץ אותי להמון 'שיעורי בית', הכנות ממושכות, כתיבת מערכי שיעור והרבה השקעה. לילות שלמים הייתי יושב ומכין את עצמי. כמוכן, ולא פחות חשוב, נעזרתי בצוות בית הספר - המורים והמנהלת. הם היו מעין חונכים שלי. ואם יורשה לי לתת טיפ לעמיתיי: אל תתחילו לפני שתוודאו עם מנהל בית הספר שיהיה מי שיחנך אתכם בשנה הראשונה. ניסיונם האדיר של המורים הוותיקים יכול לסייע להתגבר על כל קושי".

-מה יש לך לומר לאלה המתלבטים האם להצטרף לתוכנית הטובים בחינוך?
"להצטרף רק אם הם משוכנעים שזהו ייעודם, שהם באמת רוצים לחולל שינוי, שיש להם תחושה של שליחות, המשך של מה שעשו בצבא - תרומה למדינה ולחברה. אי אפשר לעשות את העבודה הזו בלי אהבה למקצוע, לחינוך ולתלמידים. מי שדיבר איתי על כך אמרתי לו שאני קם כל בוקר עם ברק בעיניים. אני מקווה שיהיו עוד אנשי 'צוות' שיש להם את הברק הזה. יחד נחולל שינוי בחברה".

חדש: קורס מנב"טים לבני המגזר הבדואי משתלבים במשימות הביטחון - גם באזרחות

לראשונה ב"צוות": יוזמה חדשה של יחידת התעסוקה מתמקדת בבני המגזר הבדואי ומציעה למתאימים קורס מנב"טים (מנהלי ביטחון) - הכשרה מקצועית ברמה הגבוהה ביותר, הפותחת בפניהם את עולם הביטחון האזרחי, בדגש על משרות ניהול ■ סיפורו של סואעד מעתוק, שעבר את הקורס ושכבר מצא תעסוקה ממחיש, הלכה למעשה, את הפוטנציאל הגלום בהכשרה מקצועית הולמת לבני המגזר

מאת: אוהד יעקב

למוכשרים ולמתאימים שבהם, ולאפשר את השתלבותם בתפקידים משמעותיים בתחום ממנו הגיעו בצבא."

"נושא התעסוקה נמצא כל העת על סדר יומנו ובעדיפות גבוהה", אומר **דן נדיב**, מנכ"ל "צוות". "לאורך כל השנה אנו פועלים לא רק לאיתור מקומות תעסוקה מתאימים לפורשים, אלא גם לאיתור אוכלוסיות ספציפיות, בעלות מכנה משותף, המתקשות למצוא תעסוקה לאחר השחרור. כך הגענו להתמקדות בבני המגזר הבדואי. מאז קום המדינה נוטל המגזר הבדואי חלק במשימות ביטחון, אנשיו שירתו בתפקידי שדה, סיכנו עצמם ועשו בצה"ל במשך שנים ארוכות את תפקידם בשקט ובצנעה. מחובתנו לפעול לטובת אוכלוסייה זו בכל דרך".

"הרעיון לשלב את בני המגזר בתחום הביטחון היה מתבקש, אך הדרך לעשות זאת משלב הרעיון ועד מימושו - ובכלל זאת השתלבות בעבודה - הייתה ארוכה ומורכבת", אומרת **שרית רוזנצוויג**, סמנכ"ל תעסוקה ב"צוות". "היה לנו ברור, כי שילובם כשומרים או כמאבטחים אינו הולם באמת את כישוריהם ויכולותיהם, והם ראויים ויכולים להיות מובילים בענף.

כדי שאכן יהיו כאלה, הם נזקקו להדרכה והסמכה, וקורס מנהלי ביטחון נראה לנו פתרון ראוי. היינו צריכים לצלוח שורה ארוכה של משוכות כדי 'להרים' קורס כזה. ולמרות זאת, החלטנו להניע את המהלך. פנינו

אין ספק, כי אחת היוזמות החשובות של יחידת התעסוקה ב"צוות" הייתה פתיחת קורס מנהלי ביטחון (מנב"טים) לפורשי צה"ל מהמגזר הבדואי. מדובר בקורס אינטנסיבי, מקצועי וממוקד, אשר רתם את ניסיונם המקצועי בצבא - לתחום הביטחון האזרחי.

"23 שנים עסקתי בביטחון, ניהלתי מרדפים, תפסתי מחבלים, מהגרים לא חוקיים מאפריקה, מברייחים מכל הסוגים ובקורס הזה למדתי שבעצם אני כמעט לא יודע כלום על ביטחון אזרחי. זה עולם שלם שאינו דומה למה שעשיתי בצבא מבחינת סוג האיום, אפשרויות ההגנה, הכלים העומדים לרשותי, המודיעין ועוד. יחד עם זאת, הרקע הצבאי בהחלט מחבר אותי לעשייה החדשה". כך אומר **סואעד מעתוק** 43 (רס"ר), תושב כפר ואדי סלמה שלייד כרמיאל, נשוי ואב לארבעה, שהשתחרר בסוף 2012 מצה"ל לאחר שירות ממושך ביחידת הגששים באוגדת עזה.

מסתבר, כי מעט מאוד חברי "צוות" מהמגזר הבדואי מצטרפים למעגל העבודה לאחר השחרור מצה"ל. לדברי **אהמד פלאח**, סגן יו"ר סניף העמקים ונציג המגזר, כמעט כולם חיים מהפנסיה הצבאית ומצבם הכלכלי אינו טוב. "לא היה עד כה שום גורם שנטל על עצמו לדאוג

קקס סיום קורס מנהלי ביטחון במגזר הבדואי במעמד יו"ר "צוות" ברוך לוי

ברוך לוי: "זוהי זכות וחובה לדאוג לאלה ששירתו עימנו כתף אל כתף. הם מילאו את מלוא חובתם וראויים למלוא הזכויות - בדיוק כמו כל חברי 'צוות'"

שרית רוזנצוויג: "היה לנו ברור, כי שילוב בני המגזר כשומרים או כמאבטחים אינו הולם באמת את יכולותיהם, והם ראויים להיות מובילים בענף. לצורך כך הם נזקקו להדרכה והסמכה"

דן נדיב: "אנו פועלים לא רק לאיתור מקומות תעסוקה מתאימים לפורשים, אלא גם לאיתור אוכלוסיות המתקשות למצוא תעסוקה לאחר השחרור. כך הגענו להתמקדות בבני המגזר הבדואי"

אחמד פלאח: "אני לא רואה בקורס מטרה וגם לא בתעודות שקיבלו החברים. המבחן האמיתי שלנו הוא ההשמה. אם יצליחו הבוגרים למצוא עבודה הולמת - כל המאמץ היה כדאי"

סואעד מעתוק: "במסגרת התפקיד אני אחראי על הביטחון באזורי קרית שמונה, מעלות תרשיחא, פסוטה וכרמיאל. האחריות גדולה מאוד, המשכורת טובה ובבית שמחים שאני עובד ומרוצה"

ברוך לוי הודה לאחמד פלאח ולחברי הנהלת סניף העמקים על עבודתם המסורה, וליחידת התעסוקה ב"צוות" על היוזמה.

סואעד היה הראשון שמצא עבודה. "חבר שעובד בחברת ליאור אבטחת מוסדות חינוך, שעוסקת באבטחת מתקנים בצפון, סיפר עליי לבוס שלו.

הוא הזמין אותי לראיון, שוחחנו, ולאחר מכן הציע לי את תפקיד מנהל החברה כולה. לא ציפיתי לזה, חשבתי אמנם שאשתלב כמנהל, אך בתפקיד זוטר. אין ספק כי לעובדה שעברתי את הקורס הייתה חשיבות רבה לקבלת התפקיד. אני עובד כבר זה כמה שבועות, ואחראי על הביטחון באזורי קרית שמונה, מעלות תרשיחא, פסוטה וכרמיאל. האחריות גדולה מאוד, המשכורת טובה ובבית שמחים שאני עובד ומרוצה".

אחמד: "אני לא רואה בקורס מטרה וגם לא בתעודות שקיבלו החברים. המבחן האמיתי שלנו הוא ההשמה. אם יצליחו הבוגרים למצוא עבודה הולמת - כל המאמץ היה כדאי. אני מקווה שכן, ואני מאמין שיהיה לזה המשך".

מסכמת **דליה סלוצקי**, מנהלת התעסוקה במחוז צפון, שליוותה את משתתפי הקורס לכל אורכו. "עשינו הכול, הן לפני הקורס והן במהלכו, להצלחת כל אחד מהמשתתפים. הגישה שלנו הייתה: 'אתם תקדישו את כל זמנכם ללימודים - ואנו נדאג לכל היתר'.

הדבר אכן איפשר למשתתפים להיות ממוקדים ובסופו של דבר גם להצליח. זה היה אמנם קורס נב"טים ראשון מסוגו, אבל אני מאמינה שלא יהיה האחרון. הצלחת החברים בהשתלבות במעגל התעסוקה תשכנע עוד פורשים לעבור את ההסמכה החשובה הזו ולבנות לעצמם במו ידיהם קריירה שנייה מוצלחת ומספקת באזרחות".

למכללה הישראלית לביטחון וחקירות, שהיא הגוף המוביל בהכשרת מנהלי מערכי ביטחון בתחומים ובענפים שונים, ובשיתוף פעולה פורה מאוד יצרנו מסגרת לפרושי צה"ל, המותאמת למגזר".

"זה לא היה פשוט", אומר אחמד פלאח, "היינו צריכים לשלב כוחות בתוך 'צוות' ולבנות תוכנית מיוחדת שתתאים לחברים. אבל קודם כל היינו צריכים לאתר מועמדים מתאימים, לשכנע אותם להשתתף בקורס, ואחר כך גם להתגבר על מכשולים טכניים, למשל, שהקורס יתבצע בקרבת מקום מגורי החברים. הרי אי אפשר לשלוח אותם לתל אביב ללמוד..."

וכמובן, שבתנאים האלה היה צריך למצוא את הגורם שיהיה מוכן לערוך את הקורס, ברמה הגבוהה והמקובלת של קורסים כאלה. אני חושב שאם לא היה שיתוף פעולה כל כך הדוק ורצון טוב של הנהלת 'צוות', הנהלת המחוז וכמובן יחידת התעסוקה במחוז הצפון - לא בטוח שהיינו מגיעים ליום הזה".

ואכן, הפרויקט יצא לדרך. לאחר שהמכללה הישראלית לביטחון בנתה מסגרת לימודים מתאימה ותוך תהליך של מיונים ומבחנים, נמצאו 14 מועמדים מתאימים. עבורם נפתח במתנ"ס שבישוב הבדואי רומת אל הייב הקורס הראשון מסוגו במגזר.

מספר סואעד: "לאחר השחרור הסתובבתי חצי שנה וחיפשתי עבודה. לא ממש מצאתי ובעצם חייתי מהפנסיה הצבאית. יום אחד קיבלתי פנייה טלפונית מ'צוות' - יחידת התעסוקה צפון - לבוא להציע מועמדות לקורס. האמת - הופתעתי. כשהייתי בצבא לא ידעתי מה זה 'צוות', בשחרור ברמת אפעל פגשתי כמה אנשים מ'צוות' שאמרו לי תחתום פה ותחתום שם. בכלל לא הבנתי שהם יהיו הנציגים שלי לאחר השחרור. ופתאום הטלפון הזה... אמרתי לעצמי - מה אני יכול להפסיד? בלאו הכי לאשתי כבר נמאס שאני מסתובב לה בבית. מסרו לי את פרטי כנס המועמדים והגעתי לשם. בפגישה הזו הבנתי שמדובר בקורס חשוב ברמה לאומית ואפילו בינלאומית, כי מי שעובר אותו מקבל דיפלומה, שאיתה הוא יכול לעבוד כמנהל בתחום הביטחון בארץ ובעוד מאה מדינות בעולם".

סואעד ראה בקורס הזדמנות ויחד עם עוד 13 חברי 'צוות' מהמגזר הבדואי הם יצאו לדרך - אמנם קצרה אך אינטנסיבית - שכללה לימודים מדי יום, מ-8 בבוקר עד 5 אחה"צ, ובשעות שנותרו היו צריכים להכין שיעורים ולהתכונן למבחנים. "העבירו לנו קורס של יותר מחצי שנה בצורה מרוכזת בחודש אחד", הוא מספר. "לא היה קל אבל היה מאוד מעניין - מרצים מהשורה הראשונה מכל זרועות הביטחון, מאוד מנוסים, שיכלו לתת לנו דוגמאות אמיתיות על כל נושא שלמדנו".

הלימודים כללו גם התנסות בשטח ולא פעם יצאו המשתתפים לתצפיות ול"מארבים" במתקנים רגישים כמו נמל חיפה, תחנת הכוח בחדרה, מפעלים ביטחוניים ועוד.

הקורס הסתיים בטקס חגיגי ובנוכחות ראשי "צוות" קיבלו בוגרי תעודות הסמכה, ועולם הביטחון האזרחי נפתח לפניהם.

יו"ר "צוות" **ברוך לוי** שנשא דברי ברכה הביע את הערכתו לתרומת החיילים הבדואים לצה"ל, אשר אינם מחויבים על-פי חוק לשרת בצבא ובכל זאת עושים זאת. "זוהי זכות וחובה לדאוג לאלה ששירתו עימנו כתף אל כתף. הם מילאו את מלוא חובתם וראויים למלוא הזכויות - בדיוק כמו כל חברי 'צוות'. מבחנו של הקורס הזה יהיה בהמשך פעילות והכשרות לבני המגזר וכמובן באיתור מקומות עבודה. מחובתנו לדאוג להם, כך שישתלבו במעגל התעסוקה בקריירה שנייה, ירגישו חיוניים, יתפרנסו בכבוד ויהיו אזרחים גאים - בדיוק כפי שהיו אנשי צבא גאים".

פועלים על בסיס רחב, יציב וקבוע

חיים ירקוני

"צוות" גבעתיים הוא ללא ספק אחד הסניפים היציבים והמאוזנים. מספר חברי יציב לאורך זמן, קצב המצטרפים החדשים אליו מאוזן (בשיעור דומה למספר החברים שהלכו לעולמם), שיעור ההשתתפות באירועים יציב וגבוה מאוד יחסית (שכן הוא מונה מספר רב של "גמלאי קריירה שנייה"), משרדי הסניף נמצאים כבר 35 שנים בבית הגמלאי - וגם תמיכת העירייה, ולא משנה מי

ראש העיר המכהן - הינה רציפה וללא סייג לאורך שנים. ודווקא האיוון והיציבות הללו, מציבים בפני **חיים ירקוני** (אל"ם), יו"ר הסניף, אתגר לא פשוט: "לנו אין נסיבות מקלות, או משימות שיש עדיין להשלים דוגמת מציאת משכן קבע לסניף", הוא אומר, "הזמן שלנו מוקדש נטו לטיפול בחברים וליזום פעילויות פנאי ותרבות, ואנו מחויבים לתוצאות ולרמה גבוהה בשני התחומים. המיקוד שלנו בנושאים הללו הוא סיבה מרכזית לכך שרבים מהחברים אכן נוטלים חלק בפעילות - בין אם מדובר בהתנדבות ובין אם בהשתתפות באירועים דוגמת טיולים ומסיבות".

זו הקדנציה השלישית של חיים יו"ר הסניף. קודם לכן היה חבר הנהלת הסניף וגם יו"ר ועדת ההתנדבות של "צוות". הוא שירת בצה"ל 25 שנים ותפקידו האחרון היה סגן מפקד חיל התותחנים. תרומה לקהילה היא חלק בלתי נפרד מחייו: עוד בעת השירות אימץ חייל בודד והוא רואה בו עד היום כבנו; אימץ משפחת עולים מרוסיה ותמך בלימודי הבת ובכלל זאת הקצה לה חדר מגורים בביתו; פעיל בעמותת חיל התותחנים; מרבה להרצות בפני תלמידי בתי ספר - בעיקר בנושא גיוס לצה"ל אך לא רק; רבות מהרצאותיו הן בנושא השואה ומהוות עדות חיה של ניצול שואה. כמו כן, הוא מציג בפני התלמידים את נושא ההעפלה ובכלל זאת סיפורה המדהים של אניית המעפילים "אולואה" (שנקראה מאוחר יותר חיים ארלוזורוב) בה היה מעפיל, ואשר את סיפורה כתב לובה אליאב בספר שראה אור. על פועלו נבחר חיים לאיש השנה למתנדב תשע"א של ארגון ליונס גור אריה גבעתיים. כמו כן זכה באות יקיר "צוות".

כשנכנס לתפקידו כיו"ר הסניף הציב לעצמו חיים שתי מטרות, שבעצם קשורות זו בזו: לבסס את מעמד הסניף בעיר ולהרחיב את מעגל ההשתתפות של חברי "צוות" בפעילויות.

בשתייהן עמד. סניף "צוות" גבעתיים הפך לחלק בלתי נפרד מהעיר, מעין "שלוחה" לביצוע משימות בקהילה. חיים הצליח ליצור מערכת יחסים מעולה עם כל ראש עיר נבחר - מה שאומר שאף פעם לא מצא עצמו מעורב בפוליטיקה המקומית והיה תמיד בצד הזמין והתומך בראש העיר הנבחר. לפחות שלוש פעמים בשנה הוא נפגש לשיחה בארבע עיניים עם ראש העיר, מעלה בפניו את צרכי הסניף - ובדרך כלל נענה. ראש העיר מצידו, מציג בפני חיים נושאים עירוניים בהם יכול הסניף לסייע ויחד הם מתווים את אופי העזרה והמעורבות.

הוא הצליח לקבע את הסניף כגוף הנמצא עם הפנים לקהילה, הנכון לכל משימה. "כשזקוקים בעיר למתנדבים - אנו תמיד הראשונים שייפנו אליהם", אומר חיים. הביקוש לפעילות חברי "צוות" בקהילה, מאפשר לו לשתף מעגל חברים נרחב בפעילות מגוונת, ובהחלט אפשר לראות את הדבר כ"פרה שרועה להיניק לא פחות משהעגל רוצה לינוק".

כשחברים נוכחים לדעת שמדובר במפעל התנדבות רציני, ערכי, מגוון

ומשמעותי - הם מתמידים במעשיהם וגם חבריהם משתכנעים להצטרף. זה מעגל שמזין את עצמו ועם מצבת מתנדבים כה מכובדת, אני יכול להיענות בקלות גם לפרויקטים גדולים ומשמעותיים, למשל בתחום היערכות העורך בעירו בעת חירום".

עם תמיכה וגיבוי מצד הרשות המקומית מחד, וחברים שרובם כבר לא נמצאים במעגל העבודה ורוצים לעשות משהו מועיל בשעותיהם הפנויות מאידך - הצליח חיים לרתום עוד ועוד חברים לפעילות ושיעור המשתתפים גבוה ביותר - בין 15% ל-20% ממצבת החברים בסניף.

למרות "קוטנו" מצליח סניף גבעתיים לערוך את רוב הפעילויות במסגרת עצמאית של הסניף (כאמור, בשל ההשתתפות הערה של החברים). הוא מוציא 6-7 טיולים בשנה והביקוש לעיתים עולה על ההיצע.

הסניף עורך שני נופשונים בין 4-5 ימים בשנה, גם הם בהשתתפות מלאה. עד לפני 3 שנים גם המסיבות השנתיות נערכו במסגרת הסניף והשתתפו בהן מעל מאה חברים, אך הירידה במספרם הביאה לשיתוף פעולה עם סניפים אחרים. כך, לדוגמה, מסיבת חנוכה האחרונה נערכה במשותף עם סניפי תל אביב ורמת גן.

"בסך הכל אנו מגיעים ל-51 אירועים לאורך כל השנה, ובכלל זאת הרצאות, 'חמישי נשי', הרמות כוסית לחג, חלוקת תעודות ושי לבני גבורות ועוד".

- כיו"ר הסניף במה אתה גאה במיוחד?

"אני גאה במיוחד במתנדבים העושים מלאכתם באמונה, ברצון ובלב שלם, בין אם במסגרת העירייה (כאמור, בעיקר פעילות עניפה בשעת חירום),

חברי הסניף בטיול לצפון (אפריל 2012)

ובין אם זה במסגרת ארגוני התנדבות אחרים. ההתנדבות מחממת את הלב, הופכת את הסניף לחיוני וכמוכן הידיעה שהמעשה מועיל ומקדם את המקבל - מיטיבה ומעצימה מאוד את הנותן.

אני גם גאה בגיבוש שנוצר בסניף, החברים דואגים זה לזה, אכפת להם, 'צוות' חשוב להם והם גאים להיות חברי הסניף. אני גאה במיצוב הסניף ככזה שהחברים מעוניינים להשתתף בפעילויות שלו בשיעור גבוה ביותר. אני גאה בחברי הנהלת הסניף, שכל אחד מהם עושה מלאכתו בנאמנות, במסירות ובאכפתיות ואציין את כולם: צבי אורבך, סגן היו"ר, כאמור אחראי לנושא התעסוקה, רפי רשינסקי הגזבר, נפתלי בן צבי מזכיר הסניף, משה קרן המטפל במסגרת 'בית חם' בבני 70 ומעלה ובכלל זה ביקורי חולים, ביקורי בית ומתן פתרונות לבעיות שצצות, יוסי גולדמן, מוותיקי הסניף שיהן בערב כסגן יו"ר במשך שנים ארוכות וכיום מופקד על הנצחה (במשרד הסניף פינת הנצחה בה מונצח כל חבר שהולך לעולמו), חיים יהלום, רכז ההתנדבות, הנמצא בקשר עם העירייה, העמותות השונות וכמוכן עם המתנדבים, אברהם בראון, מצעירי ההנהלה, אחראי על ארגון ולוגיסטיקה של האירועים ואלה רון רכזת טיפול באלמנות ו'חמישי נשי' - פעילות בבקרים לנשות הסניף. נשות חוג זה אף מתגייסות לכל קריאה כגון אירוח חוסי מוסד מעש, הפצת מידעון לחברים וכו'.

ראוי לציין את אלי זך ואברהם פלורנס, מתנדבים קבועים במשרד, המעלים את רמת השירות המוענקת לבאי הסניף".

ביטוח הבריאות ב"צוות"

מאת: אילן דולפין יו"ר ועדת הבריאות, ועמיר להב מנהל תחום הבריאות

על-ידי הביטוח המשלים).

הערה: **מחירון משרד הבריאות מופיע באינטרנט באתר משרד הבריאות:** www.old.health.gov.il/taarifon/file_new ובו ניתן למצוא בהתאם לקוד הניתוח / שם הניתוח, את עלותו (לפי תעריף א').

בנוסף, באתר של הפניקס WWW.FNX.CO.IL ניתן למצוא את עלות הניתוח לחברת הביטוח:

לוחצים על לחצן בריאות (בכותרת עליונה) ונפתח תפריט נוסף. לוחצים על פירוט תגמולי הביטוח בתוכניות בריאות ונפתח תפריט נוסף.

מקשימים את שם המוצר: קו הכסף, התמחות: (לפי רשימה מפורטת) שם הניתוח: (לפי רשימה מפורטת) ומקבלים את עלות הניתוח לפי מרכיבי שכ"ט מנתח, ועלות בית חולים.

זכרו: ככל שנפעיל יותר את הביטוחים של קופות החולים כך נוכל לשמור לאורך זמן את הביטוח של "צוות" ללא העלאת הפרמיה!

ביטוח השיניים ב"הראל"

רופא האמון ד"ר פיני בר מוחא טל: 03-7545088, פקס: 03-7545018. ניתן ליצור קשר בימים א' ג' ו-ה' בין השעות: 13:00-16:00. אימייל: rofe-emon@hvr.co.il

מפעילים את הביטוחים המשלימים של קופות חולים בניתוחים

בסקר שנערך לאחרונה, התברר כי ל-90% מהמבוטחים יש גם כיסוי בביטוחים המשלימים של קופות החולים. בפוליסת "צוות" יש תמריץ לעמיתים לשתף - כאשר ניתן - גם את הביטוח בקופת החולים עת נדרשים לעבור ניתוח. כאשר חלק מהעלות (או כולו) ממומן על-ידי קופת החולים, זכאי המבוטח לקבל פיצוי כספי. כיצד מחושב הפיצוי? כאשר הניתוח מבוצע **בבית חולים ציבורי**, הפיצוי מחושב לפי מספר ימי האשפוז (מיום לפני הניתוח, אם היה ועד יום היציאה מבית החולים לא כולל). כאשר הניתוח מתוכנן (אלקטיבי), סכום הפיצוי לכל יום הינו 850 שקל אם הניתוח דחוף, כלומר לא מתוכנן מראש (כניסה דרך חדר מיון). הפיצוי הינו 500 שקל ליום.

כאשר הניתוח נעשה **במערכת הפרטית** (בתי חולים כגון אסותא, מדיקל סנטר וכו'), הרי שהפיצוי מחושב לפי מחירון של משרד הבריאות לאותו ניתוח והמבוטח זכאי לפיצוי בסך של 25% מסכום זה (בתנאי שכל עלות הניתוח כוסתה).

מוקד הבריאות של "צוות": 1-700-700-251

מחברים לחברים מחויבים לשירות

אנו ב"צוות" פועלים עבורך במספר תחומים: שמירה על הזכויות, ביטוחי בריאות וחיים, סיוע לפרט, סיוע בתעסוקה וקיום פעילויות חברה ותרבות הפנאי.

אנו רואים עצמנו מחויבים למתן שירות יעיל, רלוונטי ובזמן אמיתי. לצורך כך, אנו שואפים לקיים קשר רציף ועדכני עם החברים.

בעידן הנוכחי האינטרנט וכתובות דוא"ל הם תנאי הכרחי לקיומו של קשר זה.

אנו פונים אליך בבקשה לסייע לנו להעניק לך את מירב ומיטב השירותים. אפשר לנו לעדכן אותך במידע חשוב ורלוונטי עבורך.

הנך מוזמן להתחבר אלינו - העבר אלינו עוד היום את כתובת הדוא"ל שברשותך.

הכתובת למשלוח הדוא"ל:

prashit@tzevet.org.il

נוהל הגשת תביעות - הנחיות למבוטח

בהיודע על הצורך בניתוח, בטיפול מחליף ניתוח, בתרופה או בסיעוד, נא להעביר את המסמכים המפורטים מטה **בפקס 03-6380399 או בדואר** (במקרים בהם צריך להעביר קבלת מקור). חשוב לציין את כל הפרטים המבוקשים על גבי הטפסים, כגון, פרטים אישיים ופרטי קופת חולים בה חבר המבוטח. יש לציין האם קיים ביטוח משלים בקופה, פרטי הכיסוי המבוקש וכמובן לצרף את מלוא המסמכים הנדרשים, על מנת שהטיפול בתביעה יהיה מהיר, יעיל ונוח. לכל תביעה יש לצרף טופס תביעה (חלק מבוטח).

שם הכיסוי	מסמכים נדרשים	נדרש אישור מראש של מדנס
תהליך אמבולטורי		
התייעצות עם רופא מומחה	קבלה מקורית או עותק קבלה עם מכתב המפרט גובה החזר מגורם אחר.	לא
חוות דעת נוספת בחו"ל	1. מכתב הפנייה מהרופא המומחה בארץ בציין הבעיה הרפואית בגינה ניתן הייעוץ בחו"ל. 2. סיכום הייעוץ בחו"ל. 3. קבלה מקורית או עותק קבלה עם מכתב מגורם אחר המפרט את גובה החזר.	כן
רפואה משלימה, ייעוץ דיאטטי ופיזיותרפיה	1. מכתב הפניה מרופא. 2. דו"ח טיפולים כולל תאריכי טיפול, סוג הטיפול שניתן ועלות כל טיפול. 3. קבלות מקוריות או עותק ואישור החזר מגורם אחר.	לא
התעמלות שיקומית	1. מכתב הפניה מרופא מומחה או סיכום אשפוז לאחר אירוע לב בו יש המלצה להתעמלות שיקומית. 2. קבלה מקורית.	לא
מנוי למשדר קרדיולוגי	1. מכתב הפניה מרופא מומחה או סיכום אשפוז רלוונטי והפניה מתאימה. 2. חשבונית אישור מנוי או קבלה מקורית.	לא
כיסוי לבדיקה אבחנתית	1. מכתב הפניה מרופא מומחה בתחום הרלוונטי. 2. קבלה מקורית או עותק קבלה ואישור החזר מגורם אחר.	לא
בדיקות לנשים בהריון	קבלות מקוריות עם פירוט שם הבדיקה	לא
אבזורים רפואיים	1. מכתב הפניה מרופא מומחה בתחום רלוונטי לרכישת אבזר. 2. קבלה מקורית או עותק קבלה ואישור החזר מגורם אחר.	לא
ניתוחים		
ניתוחים עתידיים	1. מכתב הפניה מהרופא המנתח, הכולל אבחנה, שם הניתוח, מקום ביצוע הניתוח, תאריך הניתוח. 2. העתק טופס 17 מקופת חולים, במידה ויש.	כן
ניתוחים שבוצעו במערכת הפרטית במימון הביטוח משלים	1. סיכום אשפוז. 2. דו"ח ניתוח. 3. המלצה לניתוח. 4. עותק טופס 17 של קופ"ח או מכתב זכאות המפרט את גובה החזר. 5. קבלה מקורית או עותק קבלה ומכתב זכאות להחזר מגורם אחר, במידה וקיימת ובמידה ושולם בכלל.	
ניתוחים שבוצעו במערכת הציבורית	1. סיכום אשפוז מלא. 2. צילום המחאה.	
טיפולים מחליפי ניתוח	1. טופס "חלק מנתח" ממולא וחתום על-ידי הרופא המבצע את הטיפול (הפניה לטיפול מחליף ניתוח). 2. אישור מנתח על הצורך בניתוח.	כן
תרופות	1. אבחנה והמלצה לטיפול בתרופה. 2. מרשם תקף. 3. מכתב התייחסות מקופת החולים האם התרופה בסל או לא בסל עבור המבוטח. תרופות למחלת הסרטן או תרופות יקרות שהטיפול ניתן בבתי חולים: בנוסף למסמכים הנדרשים יש לצרף בנוסף: 4. מכתב הפניה מהרופא המטפל בחולה בבית החולים הכולל תוכנית טיפולים. 5. מקום מדויק של קבלת הטיפול (נניח לספק לבית מרקחת אונקולוגי תל השומר). 6. פרטי איש הקשר.	כן
סיעוד	1. טופס תביעה ממולא וחתום על-ידי המבוטח ואיש הקשר. 2. שאלון הערכה תפקודית ממולא וחתום על ידי הרופא המטפל בקופה. 3. כל המסמכים הרפואיים הרלוונטיים הקשורים למקרה הביטוח הקיימים ברשות המבוטח.	כן

ייתכן ויהיה צורך בהשלמת מסמכים לאחר קבלת התביעה.

טקס סיום קורס ממונה בטיחות בעבודה, מחוז יהודה

טקס סיום קורס טכנאי שירות, מחוז צפון

הכשרות, סדנאות, קורסים

"סל הכשרה" - דורשי עבודה חברי "צוות", המעוניינים לעבור הסבה מקצועית שתייע להשתלבותם במגל העבודה, יכולים לקבל סיוע כספי למימון ההכשרה מתוך תקציב "סל הכשרה" העומד לרשות יחידת התעסוקה. קבלת הסיוע במימון מחייבת עמידה בקריטריונים. לקבלת פרטים נוספים ניתן לפנות למנהלי התעסוקה במחוזות.

קורסים - במהלך החציון הראשון של 2013 ביצעה יחידת התעסוקה, בשיתוף משרד הכלכלה ומינהל הפרישה בצה"ל, מספר קורסים לחברים דורשי עבודה. הקורסים מוכוונים תעסוקה ומטרתם היא הסבה מקצועית והכשרת החברים כך שיגדילו את סיכוייהם להשתלב בשוק העבודה.

קורס מנהלי ביטחון - לראשונה פתחה יחידת התעסוקה ב"צוות" קורס מנהלי ביטחון לחברים מהמגזר הבדואי. בקורס השתתפו 14 חברים, שסיימו אותו בהצלחה ונמצאים בתהליך השתלבות בשוק העבודה (ראו כתבה בגיליון זה).

תעודות הוראה לחברי "צוות" בוגרי מכללת קיי

ב-18.3.2013 התקיים במכללת קיי בבאר שבע טקס סיום חגיגי לבוגרי תוכנית "צוות - הטובים בחינוך", מחזור תשע"ב. את הטקס כיבדו בנוכחות יו"ר ומנכ"ל "צוות", יו"ר מחוז הדרום, נציגי מחלקת מופ"ת - מינהל הפרישה, סמנכ"ל

"צוות" לתעסוקה, מנהלי תעסוקה יהודה ודרום והרכזות, נציג משרד הכלכלה, נשיאת המכללה, סגלי ההוראה ומשפחות הבוגרים. במסגרת הטקס קיבלו הבוגרים תעודות הסמכה (הוראה) לחטיבות עליונות. מרבית הבוגרים השתלבו במשרות הוראה במערכת החינוך. יו"ר "צוות" ציין לשבח את התוכנית, כמו גם המעבר המוצלח של הבוגרים מעשייה ביטחונית רבת השנים לעשייה במסגרת מערכת החינוך.

ימי עיון לחברי "צוות" דורשי עבודה

יחידת התעסוקה ב"צוות" ערכה ימי עיון לחברים דורשי עבודה במחוזות צפון ודרום בנושא מגמות תעסוקה בנגב ובאזור הצפון. במהלכם הועברו מספר הרצאות בנושא על-ידי נציגי שירות התעסוקה הישראלי: פרויקטים עתידיים בנגב - הרצאתו של מנכ"ל הרשות לפיתוח הנגב, נתן גיבלי; הרצאה של מנהל אזור הצפון בהתאחדות התעשיינים, ליאור

אפלבוים; הרצאות בנושא דיני עבודה על-ידי עו"ד (סא"ל) קטי טל ובנושא יזמות על-ידי מנכ"ל מט"י באר שבע, (סא"ל) ציון ביטון; הרצאה חשובה שהועברה על-ידי מנכ"ל "מבט לנגב", (אל"מ) יעקב אלון, בנושא עיר הבה"דים. כמו כן, הועברה סקירה נוספת בנושא מפתחות להצלחה בתעסוקה, על-ידי סא"ל (מיל) אורלי גליק. השתתפות החברים בימי העיון הייתה מרשימה, וממשוב שהעבירו עולה, כי ההרצאות היו מעניינות ומועילות. השתתפו: מנכ"ל "צוות" דן נדיב, יו"ר מחוז דרום גדעון שני, יו"ר מחוז צפון איציק חביו, סמנכ"ל "צוות" לתעסוקה שרית רוזנצוויג, וכן מנהלות ורכזות יחידת התעסוקה.

כנס נטוורקינג לחברי "צוות" במחוז יהודה

ב-6.6.2013 נערך כנס נטוורקינג לפרושי צה"ל במכללת סמי שמעון באשדוד. הכנס נערך בחסות פורטל "ביטחונט", בניהולו של חבר "צוות" אבי פרנקל ובשיתוף מינהל הפרישה מצה"ל. במהלכו הועברו מספר הרצאות: תקשורת מקדמת בצמתי קריירה - הרצאתה של אסנת אלפנדר; טיפים בהתנהלות פיננסית בקריירה שנייה - הרצאתו של יואב נחמני; היבטים משפטיים בעידן המודרני - הרצאתה של עו"ד (סא"ל) קטי טל; סיכוי/סיכון בהשקעות נדל"ן - הרצאתו של רן מאיר. כיבדו בנוכחותם: מנכ"ל "צוות", יו"ר מחוז יהודה יואל גונן, יו"ר סניף אשדוד אלי אלמושינו, סמנכ"ל "צוות" לתעסוקה שרית רוזנצוויג, ראש מינהל פרישה בצה"ל סא"ל אתי סיביה, מנהל ורכזת תעסוקה מחוז יהודה - ארנון משה וציונה דן.

"הטובים בחינוך": נפתחה ההרשמה לשנת תשע"ד

יחידת התעסוקה של "צוות", בשיתוף משרד הכלכלה ומינהל הפרישה מצה"ל, פתחה את ההרשמה לתוכנית הסבה של אקדמאים להוראה "הטובים בחינוך" לקראת שנת הלימודים תשע"ד. התוכנית תתקיים בשלוש מכללות: מכללת בית ברל

יחידת התעסוקה - היחידה שעובדת בשבילך

mtasuka@tzevet.org.il	טל: 03-6173535 פקס: 03-6165268 נייד: 050-4509801	ברוך הירש 14, בני ברק 5120206	שרית רוזנצוויג סמנכ"לית "צוות" לתעסוקה
ptasuka@tzevet.org.il	טל: 03-6173537 פקס: 03-6169568 נייד: 052-3255278	ברוך הירש 14, בני ברק 5120206	רונית אזולאי מזכירת יחידת התעסוקה
wzafon@tzevet.org.il	טל: 03-6173518 פקס: 04-8200326 נייד: 050-2819533	דרך בר יהודה 52, נשר 3668034	דליה קוקוש סלוצקי מנהלת תעסוקה, מחוז צפון
awzafon@tzevet.org.il	טל: 03-6173540 פקס: 04-8200326 נייד: 050-2760218	דרך בר יהודה 52, נשר 3668034	אהובה אברט רכזת תעסוקה, מחוז צפון
wcenter@tzevet.org.il	טל: 03-6173536 פקס: 03-6169568 נייד: 050-9340426	ברוך הירש 14, בני ברק 5120206	אילנה שורר מנהלת תעסוקה, מחוזות דן ושרון
awcenter@tzevet.org.il	טל: 03-6173538 פקס: 03-6169568 נייד: 050-2542055	ברוך הירש 14, בני ברק 5120206	אסתי לוי רכזת תעסוקה, מחוזות דן ושרון
wyehuda@tzevet.org.il	טל: 03-6173533 פקס: 08-9471239 נייד: 050-3329726	גאולה 4, רחובות 7627211	משה ארנון מנהל תעסוקה, מחוז יהודה
awyehuda@tzevet.org.il	טל: 03-6173545 פקס: 08-9471239 נייד: 050-2776350	גאולה 4, רחובות 7627211	ציונה דן רכזת תעסוקה, מחוז יהודה
wdarom@tzevet.org.il	טל: 03-6173541 פקס: 08-6439293 נייד: 050-8211052	בית לחם 2, בית החייל באר שבע 8477732	דניס אוחנה מנהלת תעסוקה, מחוז דרום
awdarom@tzevet.org.il	טל: 03-6173542 פקס: 08-6439293 נייד: 050-2741698	בית לחם 2, בית החייל באר שבע 8477732	רונית אזולאי רכזת תעסוקה, מחוז דרום
mjerusalem@tzevet.org.il	טל: 03-6173524 פקס: 02-6235713 נייד: 050-9895263	האלוף שאלתיאל 3, בית החייל ירושלים 9455524	שמעון מלכה מנהל תעסוקה, מחוז ירושלים
pjerusalem@tzevet.org.il	טל: 02-6221758 פקס: 02-6235713	האלוף שאלתיאל 3, בית החייל ירושלים 9455524	יוכי ציוני פקידת מחוז ירושלים

כנס נטוורקינג במחוז יהודה

יום עיון בנושא מגמות תעסוקה באזור הדרום

יום עיון בנושא מגמות תעסוקה באזור הצפון

החל באוקטובר ייערכו סדנאות נוספות בכל המחוזות. חברים המעוניינים להשתתף בהן יפנו למנהלי התעסוקה במחוזות. להלן מועדי הסדנאות: 12.11.2013 - מחוז יהודה; 18.11.2013 - מחוז צפון; 9.12.2013 - מחוז ירושלים; 24.12.2013 - מחוז דן ושרון; 25.12.2013 - מחוז דרום.

סדנה במחוז דן ביוני 2013

"אחזה". מחזור ראשון ייפתח באוגוסט 2013. ההרשמה לתוכנית בעיצומה - חברים המעוניינים להצטרף יפנו למנהלי התעסוקה במחוזות.

סדנאות העצמה לדורשי עבודה

יחידת התעסוקה ב"צוות" עורכת סדנאות העצמה לחברי "צוות" דורשי עבודה, בשיתוף משרד הכלכלה וחברת "שיפור". במסגרתן מועברת, בין היתר, הרצאתו של דן ארז בנושא שכר והיבטים פנסיוניים. מטרת הסדנאות לפתח ולשפר את מיומנות השייוק העצמי בתהליך חיפוש העבודה ולהעניק כלים לניצול הזדמנויות תעסוקה. ממשובי המשתתפים בשנים האחרונות עולה, כי הסדנאות תרמו רבות והשיגו את מטרתן - השתלבות החברים במעגל העבודה.

בכפר סבא, מכללת אורנים בקרית טבעון ומכללת קיי בבאר שבע. מטרת התוכנית: להכשיר את פורשי צה"ל להוראה ולשלבם במערכת החינוך כקריירה שנייה. ההרשמה לתוכנית בעיצומה - חברים המעוניינים להצטרף יפנו למנהלי התעסוקה במחוזות.

תוכנית חדשה להנדסאים לקבלת תואר ראשון בחינוך ותעודת הוראה

יחידת התעסוקה ב"צוות", בשיתוף משרד הכלכלה ומינהל הפרישה מצה"ל, משיקה לראשונה ב"צוות" תוכנית ייחודית להכשרת פורשי צה"ל, בעלי תואר הנדסאי, ללימודים לתואר ראשון בחינוך ולקבלת תעודת הוראה בהתמחות בהוראת מתמטיקה בבתי ספר יסודיים. הלימודים יתקיימו במכללה האקדמית

מדגם מצפונותים* באמצעות יחידת התעסוקה

לרב בית הספר אמי"ת באשדוד.

■ **אלון בן צור** (רס"ב) יוצא חיל האוויר, תושב אשדוד, מונה למנהל מחסן חלפים בחברת ברימאג אשדוד.

■ **אתי בריק** (רס"ב) יוצאת חיל החימוש, תושבת רחובות, מונתה למזכירה ב"עמך" - עמותה לניצולי שואה ברחובות.

■ **דוד דור** (רס"ב) יוצא חיל האוויר, תושב אשדוד, מונה למנהל תפעול טכני בפלאש בריכות שחייה באשדוד.

מחוז דרום

■ **אלי מועלם** (סא"ל) יוצא חיל האוויר, תושב עומר, מונה למנהל אגף רשות פס"ח עליונה במשרד הפנים.

■ **אופיר אבידן** (סא"ל) יוצא חיל לוגיסטיקה, תושב להבים, מונה לסגן ממונה מחוז דרום במשרד החינוך.

■ **מיקי סודרי** (רנ"ג) יוצא חיל האוויר, תושב באר שבע, מונה לאיש צוות אחזקה בגראנד קניון באר שבע.

■ **רפי רחמים** (רס"ב) יוצא חיל החימוש, מונה לאיש אחזקה בבית הלוחם בבאר שבע.

מחוז ירושלים

■ **הנרי לוי** (רנ"ג) יוצא חיל המודיעין, תושב ירושלים, מונה למנהל אזור בחברת קלינור ישראל.

■ **דוד ניסנוב** (רנ"ג) יוצא חיל התקשוב, תושב ירושלים, מונה למפעיל מיניברים בחברת רפילר.

■ **שמעון ביטון** (רס"ב) יוצא חיל לוגיסטיקה, תושב בית שמש, מונה למנהל עבודה בחברת שפיר.

■ **אריה אלימלך** (רס"ב) יוצא חיל החימוש, תושב הר גילה, מונה לאחראי מוסך במוסך צרפתי.

* הרשימה מונה שמות חלק מהחברים שנמצא עבורם מקום עבודה באמצעות יחידת התעסוקה של "צוות".

מחוז צפון

■ **אבי דאבוש** (רס"ן) יוצא חיל תקשוב, תושב נהריה, מונה לאיש טכני באולמות האבריים בעכו.

■ **סואעד מעתוק** (רס"ב) יוצא חיל הרגלים, תושב ראמה, מונה למנהל אבטחה בחברת ליאור אבטחה.

■ **מרדכי חלפה** (רס"ב) יוצא חיל האוויר, תושב צפת, מונה לאחראי תפעול ולוגיסטיקה במכללת צפת.

■ **יורם יוסף** (רנ"ג) יוצא חיל האוויר, תושב חיפה, מונה למרצה במיזם חינוכי.

■ **ינאי מועלם** (רס"ן) יוצא חיל לוגיסטיקה, תושב אליקים, מונה למפקח בחברת דור הנדסה.

מחוז מרכז

■ **חניב דבח** (רס"ב) יוצא חיל החימוש, תושב נתניה, מונה למנהל מחלקת מיני ברים בחברת הומי ישראל.

■ **יורם מרדכי** (רס"ן) יוצא חיל לוגיסטיקה, תושב רמת גן, מונה לרכז שטח בחברת פנדור.

■ **יהודה כהן** (רס"ן) יוצא חיל המודיעין, תושב הרצליה, מונה לתפקיד ניהול ואדמיניסטרציה בחברת סופרגז.

■ **יעקב עוקבי** (רס"ב) יוצא חיל האוויר, תושב ראש העין, מונה למנהל מפעל בחברת פאר פארם.

■ **רוני אילוני** (רס"ן) יוצאת חיל הרפואה, תושבת בת ים, מונתה לתפקיד בשירות לקוחות בחברת הדקה ה-90.

מחוז יהודה

■ **קלוד אברג'ל** (רס"ב) יוצא חיל האוויר, תושב ראשון לציון, מונה למנהל מדור מחסנים באגף התברואה והפיקוח בעיריית רמת גן.

■ **צחי צבארי** (רס"ם) יוצא חיל האוויר, תושב באר יעקב, מונה לאב בית בכפר הנוער בבאר יעקב.

■ **יוסף הרוש** (רס"ן) יוצא הרבנות הצבאית, תושב יד בנימין, מונה

"טסים ומתגאים" - לימודי תעופה לנערות ונערים בני העדה האתיופית השמים אינם הגבול...

מאת: ברוך גזית (סא"ל)*

המטוסים הקלים בראשון לציון, וכולל לימודים עיוניים ומעשיים במגוון נושאים של מקצועות התעופה (מושגי יסוד בתעופה, אווירודינמיקה, מטאורולוגיה, נווטות, מבנה המטוס). כמו כן, מתקיימים מפגשי העשרה בנושאי מורשת הקרב של צה"ל וחיל האוויר - כולל סיורים במוזיאון חיל האוויר, במוזיאון השריון, באתר מיני ישראל ועוד. המשתתפים חווים גם טיסת היכרות עם טייסים מתנדבים ושיעורים במתקן מדמה הטיסה (סימולטור), העומד לרשות העמותה.

עם סיום הקורס מתאפשר קורס המשך לתלמידים מצטיינים לקראת קבלת רישיון טיס אזרחי. המדריכים הם טייסי קרב (במיל'), שבצד ההוראה מעניקים לצעירים ליווי ותמיכה רגשית בהתמודדות מול הקשיים בפניהם הם ניצבים.

אחד מהם הוא מדריך הטיס יהודה ביון, אשר שיעורי התיאוריה אותם העביר איפשרו למספר צעירים סיום מוצלח של כל הבחינות וקבלת רישיון טיס מתלמד. הרישיונות הוענקו להם על-ידי **גיאורא רום** (אלוף), איש צוות אוויר וראש רשות התעופה האזרחית.

על המניע לפעילותו האינטנסיבית בעמותת "יעלים" אומר כנען: "בגיל צעיר התייתמתי והפכתי להיות ילד רחוב ששוטט ברחובות ולא זכה לכל אותן 'הנאות קטנות' בהן זכו ילדים בני גילי. זכור לי עד כמה קנאתי במי שרכבו על אופניים, שעליהם יכולתי רק לחלום.

לימים, שהיתי באתיופיה כשלוש שנים, למדתי את השפה האמהרית והכרתי לעומק את העדה האתיופית. מדובר באוכלוסייה שלחברים בה אין 'מרפקים' כדי להשיג את מבוקשם, מצבם הכלכלי קשה, וכל אותן 'הנאות קטנות' נמנעות מילדיהם. אז צפות ועולות בי תמונות מנוף ילדותי. שמתי לי למטרה לאפשר להם את ההנאות הללו".

מיטל מנגיסטו, ממוש מרשה ואקאל סימיני, תושבי כפר סבא, הם שלושה מבוגרי הקורס, אשר ממשיכים לשלב ב' לקראת קבלת רישיון טיס אזרחי. בשיחות שקיימתי עמם הביעו שלושתם תחושת גאווה וסיפוק רב על ההזדמנות שניתנה להם. לשאלתי: "מה תרצו לעשות כשתהיו גדולים?" ענו פה אחד: "רוצים להתגייס ולהיות טייסים בחיל האוויר". אם שאיפתם זו תתגשם, הוסיפו, "זו תהיה הגשמת חלום שתיביא כבוד גדול לבני המשפחה ולעדה האתיופית בכלל". השלושה ציינו את תכני הקורס וטענו שאילו לקחו בו חלק, לא הייתה להם הזדמנות להיחשף לנושאים שלא הכירו קודם לכן - לא בבית הספר ולא בבית. הם הביעו הערכה רבה למתנדבי "צוות" סניף כפר סבא, אשר ליוו אותם לכל אורך הקורס וסייעו בהסעתם לראשון לציון: "זה לא דבר מובן מאליו שבאים אלינו אנשים שאנחנו לא מכירים, עוזרים לנו ודואגים לנו בלי תמורה. ללא עזרה זו, ספק אם היינו יכולים להשתתף בקורס".

נפתלי שגיא, יו"ר "צוות" סניף כפר סבא, מציין כי "שירות ההסעות" מתקיים בהתנדבות מזה שנתיים. חברי הסניף וחברי "רוטרי" בעיר, באחריותו של חבר הסניף שי יניב שיקל (רנ"ג) מסיעים את הנערים מכפר סבא לראשון לציון - הלוך ושוב. חבר נוסף בסניף, צבי ארצי (סא"ל), נווט בחיל האוויר, אחראי להוראת נושא הנווטות ועושה זאת ברמה המאפשרת הצלחה בבחינות של רשות התעופה האזרחית.

לדברי שגיא, אף שמרבית הפעילויות נעשות על-ידי מתנדבים, הן כרוכות בעלויות גבוהות. עלות כל שעת טיסה, לדוגמא, היא כ-1,500 שקל.

כנען: "שהיתי באתיופיה כשלוש שנים, למדתי את השפה האמהרית והכרתי לעומק את העדה האתיופית. מדובר באוכלוסייה שלחברים בה אין 'מרפקים' כדי להשיג את מבוקשם, מצבם הכלכלי קשה, וכל אותן 'הנאות קטנות' נמנעות מילדיהם. אז צפות ועולות בי תמונות מחסור מנוף ילדותי. שמתי לי למטרה לאפשר להם את ההנאות הללו"

באחד מימי השישי הלהטים של חודש מאי התכנסו מאות אורחים במנחת המטוסים הקלים שבראשון לציון לאירוע ייחודי ומרגש: טקס סיום הקורס "טסים ומתגאים", והענקת כנפי בוגר לנערות ונערים, כולם בני העדה האתיופית. רבים כיבדו את האירוע בנוכחותם, ביניהם ברוך לוי יו"ר "צוות"; נפתלי שגיא, יו"ר ועדת ההתנדבות ויו"ר סניף כפר סבא; ראשי הערים: דב צור ראשון לציון, יוסי שבו נס ציונה, ויהודה בן חמו כפר סבא, שיש להן נציגים בפרויקט, בני משפחות הבוגרים, נציגי הקהילה האתיופית, בוגרי מחזורים קודמים ואחרים. את האירוע הנחה איש צוות אוויר אורי פז (סא"ל).

הקורס "טסים ומתגאים" הוא פרי יוזמה של **איזי כנען** (אל"ם), העומד בראש עמותת "יעלים" (יוזמות עמותה למען ייחודיות ומצוינות). מזה כ-15 שנה הוא משמש כיו"ר העמותה ומנהל אותה בהתנדבות. העמותה

מופעלת על-ידי מתנדבים, ביניהם אנשי חינוך, אנשי עסקים וחברי "צוות", ופועלת בזכות תרומות מגופים ומאנשים פרטיים. התרומות משמשות להענקת מלגות לימודים לסטודנטים נזקקים, לקיומם של ימי כיף וימי הולדת לבני נוער ולצורך עידוד בני נוער אחרים, באמצעות "טיסות פרס" המתקיימות על-ידי מתנדבים מבין טייסי המנחת בראשון לציון.

גולת הכותרת של הפעילות היא הקורס "טסים ומתגאים", המתקיים זו השנה השביעית, ומיועד לצעירים בגילאי 16 עד 18, בני העדה האתיופית. איזי כנען, חבר "צוות" ובעל רישיון טיס אזרחי, הוא שיזם את הקורס ומלווה אותו. כנען, הדובר אמהרית רהוטה, מוצא בעזרתה את דרכו ללבבות החניכים וקרובי משפחתם, אשר מתרגשים למשמע שפת האם שלהם במהלך טקסי הסיום. החניכים בקורס נבחרים על-פי הישגיהם ורמת ההשקעה וההתמדה שלהם במסגרת לימודיהם בתיכון, ועל-פי מידת הצלחתם במבחני התאמה. לדברי כנען, בין מטרות הקורס: העצמת תחושת השייכות, האהבה למדינה והגברת המוטיבציה להתגייסות לצה"ל בקרב בני העדה. מניסיונו, הקורס מגביר את תחושת המסוגלות של הצעירים המשתתפים בו ומהווה מקור גאווה למשפחותיהם ולעדה כולה. חלק ניכר מבוגריו רואה את עתידו בחיל האוויר.

הקורס, שנמשך כשישה חודשים, מתקיים בבית יד לבנים ובמנחת

* הכותב הוא חבר הנהלת "צוות" סניף כפר סבא

ביטוח למתנדבי "צוות"

הבהרות בנושא ביטוח מתנדבים:

■ כל החברים בכל גיל המתנדבים בארגון "צוות" ומדווחים על-ידי מנהלי המחוזות כמתנדבים פעילים, מבטוחים באמצעות חברת הביטוח "הפניקס"

■ מתנדבים ברשויות/בתי חולים/משטרה/עמותות וכו' - כל ארגון המפעיל מתנדבים מחויב לבטח את המתנדבים אותם הוא קולט. המשרד לביטוח לאומי העביר את הסמכות לביטוח מתנדבים לאגפי הרווחה ברשויות המקומיות, המאשרות את שמות המתנדבים הפועלים בשירותם ומוודאות קיום ביטוח לכל מתנדב הפועל מטעמם ובאישורם.

■ מקרים חריגים - מתנדבים שאינם פועלים במסגרות המפורטות לעיל, ידווחו למנהלי מחוזות / רכזי התנדבות במחוזות, אשר יפעלו בנושא מול ע' מנכ"ל / יו"ר ועדת התנדבות ארצית, כדי להסדיר את הנושא.

התנדבות במסגרת מגן דוד אדום

בפגישה שנערכה לאחרונה בין נציגי "צוות" לנציגי מגן דוד אדום (מד"א), הוסכם כי מד"א יתאם מול רכזי המתנדבים בסניפי "צוות"

השונים פתיחת קורסי "חובש רפואת חירום" עבור חברי "צוות" המעוניינים להשתתף בקורס, באזורי הצפון, המרכז והדרום. עם תום הכשרתם, ייקלטו מתנדבי "צוות" בתחנות מד"א באזור אליו הם שייכים ויהפכו למתנדבי הארגון. פעילות מתנדבי "צוות" תהיה במתכונת "אמבולנס קהילתי". בפגישה הוסכם גם על מתכונת הקורסים המיועדים לחברי "צוות" ועל עריכת פיילוט של שלושה קורסים.

מאת: נפתלי שגיא, יו"ר ועדת התנדבות

ולמרות זאת, העמותה עושה כל מאמץ כדי לעמוד במטרות שהציבה לעצמה ובכללן המשך קיומו של הקורס.

"עמותת יעלים היא דוגמא להתנדבות של חברי 'צוות' ואחרים למען מטרה חינוכית ברמה לאומית", מציין שגיא. "פרויקט 'ססים ומתגאים' מהווה דוגמא לתחומי ההתנדבות של חברי הארגון, התורמים מניסיונם ומיידע שצברו במהלך שנותיהם בצבא ובאזרחות, ועל כך יבורכו".

התנדבות לשר-אל

שר-אל, המפעל הלאומי למתנדבים לישראל, נועד לאפשר ליהדות העולם הזדמנות להשתתף בסיוע אישי לישראל. עד תחילת 2013 השתתפו מעל 160 אלף מתנדבים בתוכניות המפעל, חלקם הגיעו לישראל מספר פעמים.

דרושים מתנדבים - מבין חברי "צוות" להרצות בשעות הערב באחד מבסיסי צה"ל, למתנדבים מחו"ל. ההרצאה יכולה לעסוק בענייני דיומא או בהתמחות מעניינת של המרצה, שאורכה יהיה 50-60 דקות. שפת ההרצאה: אנגלית או צרפתית. המרצה יגיע לבסיס בכוחות עצמו (ניתן לקבל הוצאות דלק). התיאום ייעשה על-ידי עמותת שר-אל, בהתאם למספר הפעמים שהמרצה יוכל להרצות והזמן שיוכל להקדיש לנושא. **נא לפנות בדוא"ל ל: gevasolo@netvision.net.il בטלפון לישראל (סולו) גבע, 050-9231313.**

חניכי ידידות צהלה מאילת בבסיס עובדה

חותם פעילות רצופה של מפגשים ערכיים משותפים עם מדריכות ומדריכים מהבסיס מזה שנתיים. לקראת שנת הלימודים הקרובה נכון תוכנית חדשה ונמשיך בעשייה.

מיכאל לב - רכז ידידות צהלה באילת

התנדבות לפרויקט "ידידות צהלה"

נשמח לקלוט מתנדבים נוספים מבין אנשי "צוות" כדי להנחות ולהדריך בני נוער. המתאימים יעברו הכשרה ויזכו לליווי. **פריטים בטל: 04-8596032 ובאתר www.zahala.org**

"נוסעים בטוח לאילת", שמטרתה להסביר לנוער שאפשר ליהנות מהחופש אך גם להיזהר מהסכנות הגלומות בו. בחודשים יולי אוגוסט מנהלים המתנדבים שיחות עם בני נוער במהלך הנסיעה באוטובוס ובאוהל מיוחד שהקימה לצורך כך עיריית אילת.

מתנדבי מבצע נוסעים בטוח לאילת

■ **ביקור בבסיס עובדה** - בחודש יוני יצאו קבוצות ידידות צהלה מאילת לביקור בבסיס חיל האוויר בעובדה. מספר מיכאל לב, רכז הפרויקט באילת: "הביקור היה מוצלח מאוד. פגשנו חיילים, מפקדים, טייסים וכמובן צפינו במטוסים. כולנו התרשמנו מאוד. הביקור הזה

פרויקט "ידידות צהלה"

דיווחים מהשטח מאי-יולי 2013

■ **מסדר כנפיים** - 150 חניכים ומתנדבים בפרויקט ידידות צהלה צפו לאחרונה בטקס חשיפת דרגות לבוגרי קורס טיס, כאורחי מפקד חיל האוויר. טקס זה מהווה אחד מאירועי השיא של הפעילות השנתית, שרוב בני הנוער בארץ אינם זוכים לצפות בו.

מופע הצוות האווירובטי של חיל האוויר

■ **נוסעים בטוח לאילת** - מתנדבי ידידות צהלה הצטרפו ליוזמה חדשה של משרד החינוך

חידת "צוות" מי היה?

הוא נולד בעיר שהקיסר קרא לה בשמו ונקרא על שם אחד האבות בעצמו. הוא נחשב לאחד מגיבורי המלחמה הנוראה ולמרות היותו קצין צעיר היה 'אלוף' בהתרעה...

את הקורס הנחשק, הוא עבר במרחק, בביה"ס הגבוה ללחימה ימית הידוע מדורות שם בארץ אשר בה שוכנת עיר האורות.

במהלך קריירה צבאית מפוארת הוא מילא שלל תפקידי פיקוד בשרשרת... בחיל המיוחד, המבטיח בלובן מדי אשר כחול שמיים מעליו ותכול-ים מתחתיו.

הוא נודע כקצין ימי בעל יכולות ושמו הלך לפניו כאיש אשכולות. הוא היה הראשון בתפקיד, שזכה לדרגה הגבוהה ומאז כל ראשי-המספן מקבלים אותה בצורה קבועה.

הוא אגר במוחו ידע שסייע לו לתבונות להגיע ועל דוקטרינת החייל הלבן - עד היום זה משפיע, וכשהוא ראה אוניות עוזבות ונכנסות באוכל ובציוד עמוסות, הוא הבין מיד, וכנביא הוא קרא: "כאן תהיה מלחמה!" אך הפיקוד הגבוה טען שזו הגזמה...

אך הוא בשלו, את החייל צייד והכין בכל הקיים ואכן תוצאות המלחמה החמיאו לאנשי לחיל הים, שסיימו עם מעט מאד נפגעים ופציעות ולקצין המתריע ניתנו יקר וכבוד. עם שליטה בלעדית ורדיוס ביטחון בים סוף וגם בים התיכון.

וספינות המצרים והסורים על תותחיהן נשארו עמוק בתוך 'חוריהן'...

והיום יודע כל קצין מספן צעיר שהנ"ל היה אדריכל הניצחון המזהיר, ושכדאי 'להגדיל ראש' ולהתעקש רוב הזמן גם אל מול 'ראש הסיכה' של הקצין מאמ"ן...

לאחרונה נלחם במחלתו שהביאה למותו כשסביבו משפחתו ואשתו ליד מיטתו, הוא הותר אחריו שני ילדים וארבעה נכדים, עם מורשת מודיעין השזורה במורשת קרב הנטועה במורשת החיל שנשארה אחריו.

אל רקיע השמים - שכעת לשם הוא עבר כאש בין קוצים חיש נודע הדבר, שזהו הקצין שאת הקונספציה שבר... וזכרו יכון לנצח - ממש כמו במחזה כי אין הרבה גברים כמו האיש הזה!!!

מאת: **זהבה צויקל (רס"ן)**

פתרונות לחידת "מי היה" ותשובות לזיהוי התמונה, יש לשלוח לדוא"ל bitaon@tzevet.org.il, או בדואר לביטאון "צוות", רח' ברוך הירש 14, ת"ד 2222, בני ברק 51121, או בפקס 03-6166260 (אם לציין על המעטפה: "חידת צוות"). בין הפותרים יוגרלו שלושה ספרים.

ההיסטוריה שלנו בתמונות

במדור זה אנו מפרסמים צילומים מהעבר של חברי "צוות". חלק מהדמויות המופיעות בתמונות אינן מוכרות או אינן זכורות. נשמח אם תעדכנו אותנו בפרטי המופיעים בתמונות

חברי "צוות" מוזמנים לשלוח תמונות מהשירות הצבאי ולציין את האירוע ואת שמות המצולמים. יועדפו תמונות מאירועים מיוחדים, אישיים או בעלי משמעות היסטורית.

מי המופיעים בתמונה, מתי והיכן צולמה? תודה ליעקב ארז (אל"ם)

זיהוי התמונה מהגיליון הקודם (מס' 105) התרגשתי מאד לראות את התמונה ואף לזהות את עצמי בין המצולמים בה. מופיעים בתמונה משמאל לימין: יצחק רבין ז"ל שבאותם ימים היה שר העבודה, לציוד סגן אלוף אבנר שלו שהיה רל"ש הרמטכ"ל, במרכז הרמטכ"ל דוד אלעזר ז"ל, מאחורי הרמטכ"ל אני, נעים כהן,

בקצה התמונה מימין תא"ל שלמה ענבר שהיה קצין קשר ואלקטרוניקה ראשי. אני הייתי נהגו האישי של דדו, אפשר לומר "נושא כליו" מאז היה דדו מח"ט 7 בשיריון. מאז ולכל אורך הקריירה הצבאית של דדו הייתי צמוד אליו ימים ולילות. במהלך מלחמת יום הכיפורים טסנו משדה דב לפיקוד צפון ונחתנו על הר כנען שבצפת. התמונה צולמה מיד לאחר הנחיתה, כשהפמליה עושה דרכה לחפ"ק פיקוד צפון (אלוף פיקוד הצפון היה יצחק חופי). טסנו לחפ"ק צפון מכיוון שדדו ביקש להיות קרוב יותר לחזית ולנהל את המלחמה מקרוב. באותם ימים של לחימה מאזן הכוחות החל להשתנות לטובתנו. ישבתי ליד דדו במהלך הטיסה. היינו קרובים מאד וידענו היטב לקרוא האחד את השני ממבט פנים. דדו הבחין בפניי הנפולים, טפח על שכמי ואמר לי: "נעים, זה מתחיל ללכת, אל תדאגי". דדו נסך ביטחון לא רק בי אלא גם בכל הסובבים וניתן היה לראות ולחוש זאת בכל מקום אליו הגיע. מיד כשהגענו לחפ"ק צפון וברגע שכל הפקודים ראו את דדו "אורו" עיניהם. בשבריר של שניה חזר הצבע לחיי האנשים והרגשת איך מצב הרוח של כולם מתרומם.

נעים כהן

זיהוי תמונה גיליון 104: הראשון מימין שלא זוהה הוא תא"ל יהושע רביב שנפטר לפני 23 שנים. זיהתה, אשתו אביבה.

פתרון "מי היה" (גיליון 105): יהודה קן דרור ז"ל

יהודה קן-דרור נפצע במבצע קדש, בקרב המיתלה, עת נהג בגיפ לאורך המיצר כדי למשוך אליו את אש החיילים המצרים, על מנת שיחשף מסתורם. הוא נפטר מפצעיו כעבור כחודשיים. על מעשה זה זכה לאחר מותו בעיטור הגבורה, העיטור הגבוה ביותר שניתן בצה"ל.

זכו בפרס: דוד סיטבון בית שמש, אלכס מגן יבנה, וציפה שגיא רמת גן, שכתבה: הייתי תלמידה בביה"ס לאחיות וטיפלתי ביהודה שנפצע אנושות בבית חולים קפלן.

רמת הגולן: בעקבות מלחמת יום הכיפורים

מאת: שבתאי קו*

באוקטובר הקרוב ימלאו 40 שנה למלחמת יום הכיפורים. טיולנו כולל אתרים ברמת הגולן, בעקבות המלחמה. נתחיל במרכז המסחרי החדש בצומת צמח, שם ניתן לעצור להתרעננות ולאכול ארוחת בוקר. הבאים ממרכז הארץ יכולים להגיע אל הצומת בכביש 90 - הארוך בכבישי ישראל, ממטולה עד אילת. משם נמשיך בנסיעה לכיוון חמת גדר בכביש 98, ובצומת חמת גדר נצפין לרמת הגולן מגבולה הדרומי מכיוון נהר הירמוך, המתווה את גבולן של ירדן, סוריה וישראל.

לאחר נסיעה קצרה נגיע למצפה השלום בכפר חרוב. התצפית כוללת נוף פנורמי מרהיב: אגן הכנרת, מרחבי הגליל התחתון המזרחי והרי הגליל העליון, כולל רמת כורזים הבזלתית ומוצא הירדן ההררי לעמק הבטיחה (במקום יש מזנון ושירותים). למעוניינים ניתן להגיע בנסיעה בכביש זה צפונה למרכזי המבקרים של היקב באליעד ובית הבד בגשור.

נמשיך בסיוורנו ונגיע לצומת רמת מגשימים, שם נפנה במזלג השמאלי לכביש 808, המוכר בכינויו ציר המפלים. מרמת מגשימים ניתן להתרשם מהמרחבים המישוריים הגדולים של דרום רמת הגולן, אשר היוו יעד למאמץ המלחמה העיקרי של הסורים. ואכן, בגזרה זו זכו הסורים בשלב הראשון לעיקר הישגיהם הקרקעיים עד להדיפתם על-ידי כוחותינו.

נמשיך בטיול לעבר בית הכנסת העתיק באום אל קנאטיר, הסמוך למושב נטור. שילוט ברור יוביל אותנו אל האתר המכונה קשתות רחבעם - לזכרו של רחבעם זאבי (גנדי) שתרם לפיתוח המקום בהיותו שר התיירות, והיה חוקר מעמיק של תולדות ארץ ישראל. האתר כולל מגרש חנייה חדש ומוסדר, ממנו ניתן לרדת במדרגות לבית הכנסת העתיק, אשר שוחזר בטכניקות מודרניות. כמו כן ניתן להתרשם מדרום לבית הכנסת ממזרקת מים מהתקופה הקדומה. מהאתר ניתן להמשיך צפונה בציר המפלים (כביש 808) לאתר גמלא (הכניסה בתשלום), אשר שימשה במהלך המרד הגדול מרכז ההתנגדות לגייסות הרומאיים, עד כניעתה לאחר קרבות קשים, כמתואר בספרו של יוסף בן מתתיהו מנהיג המרד בגליל וברמת הגולן.

בהמשך נבקר בכפר האמנים היפה אניעם, אשר מצפון לגמלא. משם נחזור דרומה לרמת מגשימים ובצומת נפנה שמאלה בכביש 98. לאחר נסיעה קצרה נראה מימין לכביש תל קטן, בגובה כ-30 מטר, הוא תל א-סאקי. נטפס ברכבנו לתל, ממנו יש תצפית מזרחה לגבול הסורי הקרוב. כאן התרכז מאמץ החדירה הסורי בדרום רמת הגולן, תוך ניצול השטח המישורי. כוחות השריון של חטיבה 188 (בסיוע כוח חי"ר של גדוד נחל מוצנח), בלמו בקרב הירואי את כוח השריון הסורי בשלב הראשון - מה שאיפשר את גיוס יחידות המילואים של צה"ל והוביל בהמשך להדיפת הסורים מהרמה. נמשיך מהתל בנסיעה צפונה עד חנות אורחה - חאן מהתקופה הממלוכית שהיווה תחנת דרכים חשובה בימי הביניים. מחנות אורחה ניתן להבחין בציר הנפט המהווה קטע מהצינור שהעביר נפט מסעודיה ללבנון. כיום משמש הצינור להעברת מים בין

מאגרי המים בגולן (ציר הנפט משובש וביקור בו מחייב תיאום עם רשויות הצבא לפני כניסה).

נמשיך צפונה ונראה מימין את תל-פארס, שהיווה בסיס מרכזי לכוחות חטיבה 188 בדרום עד לפינויו וכיבושו מחדש על-ידי צה"ל. לאחר נסיעה צפונה נגיע לצומת הבשן, ושם נפנה שמאלה בכביש 87 לחורבות העיירה חושניה. ניתן לראות את שרידי המסגד הגדול ששימש את תושבי העיירה הצ'רקסית שהגיעו לרמת הגולן בשלהי המאה ה-19, לאחר התבוסות העותומניות בידי כוחות רוסיה הצארית בקווקז. הטורקים שאפו ליישב את הצ'רקסים - הן במטרה לשקמם והן כדי לבלום את התקפות הבדואים במרחב זה. ניסע מזרחה לכביש 98 ובצומת הבשן נצפין לכיוון הר בנטל, הממוקם מצפון להר אביטל - שניהם תלים געשיים המהווים עדות לפעילות הוולקנית הבזלתית ברמת הגולן.

מהר בנטל יש תצפית מרהיבה - מערבה להרי הגליל העליון ומזרחה

לעבר בקעת קוניטרה ועמק הבכא ששימש כסדר להגנת הגולן בידי כוחות השריון של חטיבה 7 לצד כוחות של חטיבה 188. לחימת הגבורה של יחידות אלו תרמה בצורה מכרעת לבלימת הסורים במרחב זה. בהר בנטל יש בונקר לוחמים וכן מזנון ושירותים. משם ניסע מערבה בכביש 959 לנן גיאולוגי מרשים הנקרא פליאו-מגנטיזם. גוש מתכת נלכד בתוך סלע בזלת ומשבש פעילות של מצפן הפונה דרומה במקום צפונה כרגיל. ישנם גיאולוגים הרואים בכך עדות לכך שבעבר הרחוק היה השדה המגנטי בכיוון דרום! הנושא מעניין, אך שרוי במחלוקת. עם סימן שאלה זה, לצד רשמי אתרי הלחימה וסיפורי הגבורה, מסתיים טיולנו ברמת הגולן.

* הכותב הוא רכז קורס מורי דרך בבית הספר לתיירות ומלווה קבוצות "צוות" בטיוליהן

עמותת ברית חיילי האצ"ל

מאת: יוסף קיסטר*

אגודת ברית חיילי האצ"ל נוסדה

אמנם כעמותה רשמית לפני 30 שנה בדיוק, אולם החלה בפעולותיה שנים רבות קודם לכן. העמותה הציבה לעצמה מספר מטרות: לארגן את חברי הארגון הצבאי הלאומי לשעבר במסגרת פעילות חברתית בלתי מפלגתית; לעסוק

בהנצחת זכר הנופלים במערכות האצ"ל מאז הקמתו באביב 1931 ועד להתפרקותו ושילובו בצה"ל; לשמר את מורשת הגבורה של האצ"ל ולהנחילה לדורות הבאים; לעודד כתיבת מחקרים היסטוריים, ספרים ותיעוד תולדות הארגון והתפקיד שמילא בהגנת היישוב העברי בלחימה נגד הכנופיות הערביות, בשורות הצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה, בשורות תאי האצ"ל בגולה, במסגרת הארגון הצבאי היהודי (אצ"י) במרד גטו ורשה, במאבק לשחרור לאומי נגד שלטונות המנדט הבריטיים, במסגרת תנועת המרי העברי ובקרבות במלחמת העצמאות עד לשילובו בצה"ל.

ברית חיילי האצ"ל ("הברית") הציבה לעצמה מטרות נוספות: ליזום הקמת אתרי הנצחה; לערוך כינוסים ופעולות תרבות הקשורים במורשת הארגון; לדאוג להבטחת זכויות לוחמי האצ"ל ומשפחות החללים; לרכוש או לקבל חזקה על נכסים לביצוע פעילות למטרות האגודה ולקיים קשר עם המשפחות השכולות.

הקמת אנדרטאות להנצחת גבורת הלוחמים

מפעל הנצחה גדול הוא טיפוח מורשת הגבורה של לוחמות ולוחמי הארגון הצבאי הלאומי באמצעות הקמת אנדרטאות באתרים

הקשורים למעשי הגבורה. אנדרטת דב גרונו הוקמה לזכרו של חייל הארגון הצבאי הלאומי, שהועלה לגרדום בכלא עכו ביום כ"ו בניסן תש"ז (16 באפריל 1947). אנדרטה לפורצי כלא עכו ב-4 במאי 1947 הוקמה ליד מבצר עכו, בו פועל היום מוזיאון אסירי המחתרות - הגנה, אצ"ל ולח"י.

מוזיאון ההתיישבות הבית"רית הוקם בפארק ז'בוטינסקי בשוני, סמוך לבנימינה - מקום בו פעל בתקופת המאבק נגד השלטון הבריטי בארץ-ישראל בית הספר למפקדים של האצ"ל.

מדי שנה בשנה מקיימת עמותת ברית חיילי האצ"ל עצרות וטקסי זיכרון ממלכתיים לזכר הנופלים, בהשתתפות בני המשפחות השכולות, חבריהם לנשק, נציגי יחידות צה"ל, בני נוער וקהל רב. העמותה הוציאה לאור והפיצה לחבריה, לספריות ציבוריות, למוסדות חינוך, לתנועות הנוער ולציבור הרחב ספרים על תולדות האצ"ל.

בשנת 2005 יצא בהוצאת משרד הביטחון (הוצאה לאור בשיתוף ברית חיילי האצ"ל) "לקסיקון אצ"ל" מאת ד"ר יעקב מרקוביץ. בספר זה אלפי ערכים נפרדים אשר חיבורם יוצר את התמונה

טקס אזכרה לאברהם ("אייר") שטרן

הכוללת של הארגון, מטרותיו ולוחמיו. לאחרונה יצא לאור בהוצאת "הברית" (מהדורה חמישית) ספרו של פרופ' יוסף נדבה על עולי הגרדום.

העמותה מוציאה לאור גם עלון מידע, ובו רשימות ומאמרים על תולדות האצ"ל, מידע על פעילות העמותה ולוח אירועים.

ימי זיכרון קבועים נערכים לזכרם של זאב ז'בוטינסקי, של אלוף דוד רזיאל, המפקד הראשי של האצ"ל שנפל בקרב (חל בכ"ג באייר, הוא יום ההתייחדות עם כל חללי האצ"ל) וכן יום זיכרון למנחם בגין, מפקד האצ"ל, לימים ראש הממשלה.

טקסי זיכרון שנתיים נערכים גם לזכר חללי "אלטלנה", אניית הנשק של האצ"ל. ביום הזיכרון לנופלים במערכות ישראל מקיימת "הברית" עלייה לקברי עולי הגרדום וחבריה פוקדים את קברות הנופלים בבתי עלמין ברחבי הארץ. בשנה החולפת נערכו אירועים גדולים בשיתוף עם מכון ז'בוטינסקי. כמו כן מתקיימים בערים שונות בארץ טקסים שנתיים לזכר עולי הגרדום וחללי ניל"י, אצ"ל ולח"י. מזה כעשור, מתאמים ראשי העמותות של ותיקי ההגנה, האצ"ל והלח"י פעולות הנצחה משותפות ואירועים להנחלת המורשת לדור הצעיר.

הביא לדפוס: חגי גרי (סא"ל)

*מחבר הספר האצ"ל, לשעבר מנהל מוזיאון האצ"ל

קשרים לך ירושלים, במלחמת תש"ח

מאת: ד"ר יעקב בעל-שם (אל"ם)

ספר בנושא פעילות הקשר בירושלים במלחמת העצמאות ראה אור כחלק מהמורשת המפוארת של חיל הקשר והתקשוב. הספר הושק בטקס חגיגי שנערך לאחרונה באתר ההנצחה לחללי חיל הקשר והתקשוב ביהוד, בסימן 65 שנה למלחמת העצמאות.

הספר מתאר את מצב הקשר באותה תקופה, עת עשו קשר "יש מאין" וזאת בזכות הנחישות, הרצון העז, הדבקות במשימה והרוח האיתנה של אנשי הקשר.

למרות האמצעים הדלים של אז ותנאי הלחימה הקשים, "המברק עבור עבר", היונה עם היונוגרמה נחתה במקום הנכון, ההודעה עברה על גלי האתר, הרץ דילג בין שריקות הכדורים והתשדורת הגיעה ליעדה.

מעבר לחוויותו האישיות של המחבר, כולל הספר סיפורי קרבות וסיפורי קשר של לוחמי חטיבת עציוני ולוחמי פלמ"ח, שנטלו חלק בקרבות ירושלים בתש"ח ומנציח את מעשיהם, גבורתם והקרבתם של לוחמי הקשר בירושלים.

מאת: חגי גרי, יו"ר ועדת המורשת של עמותת חי"ק

חג סוכות: סוד השמחה במגילת קהלת

מאת: הרב חניאל פרבר

משדרת פסימיות באמרותיה. האם יש בזה להוסיף לשמחת החג? במסכת שבת דף ל' עמ' ב' נאמר: "ומאי דבריו סותרין זה את זה (משום כך ביקשו חכמים לגנוז את קהלת), כתוב "טוב כעס משחוק" (פר' ז', ג'), וכתוב "לשחוק אמרתי מהולל" (פר' ב', ב'), וכתוב "ולשמחה מה זו עושה" (פר' ב', ב'). על סתירה זו עונים חז"ל במקום "ושבחתי אני את השמחה" (פר' ח', ט"ו) - שמחה של מצווה. "ולשמחה מה זו עושה" - זו שמחה שאינה של מצווה. ללמדך שאין השכינה שורה לא מתוך עצבות, ולא מתוך עצלות, ולא מתוך שחוק, ולא מתוך קלות ראש, ולא מתוך שיחה, ולא מתוך דברים בטלים - אלא מתוך דבר שמחה.

כמו כן, אנו מוצאים את דברי התרגום על הנאמר בפר' ב' פס' א': "אמרתי אני בלבי לכה נא אנסכה בשמחה וראה בטוב והנה גם הוא הבל". מפרש התרגום: אמרתי אנה בלבי איזל כעין הכא ואבחין בחדווא ואחזי בטוב עלמא הדין - רוצה לאמר שמחה גשמיית בעולם הזה.

כנגד זה מופיע בפר' ח' פס' ט"ו: "ושבחתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכול ולשתות ולשמוח והוא ילווני בעמלו ימי חייו אשר נתן לו האלוקים תחת השמש". מפרש התרגום - "ושבחתי אנה את חדוות אורייתא" - שמחתה של תורה. רואים אנו משני המקורות שהבאנו - הראשון ממסכת שבת והשני מפירושו של התרגום - שקיימת הבחנה ברורה בין שמחה לשמחה. שלמה המלך מחבר המגילה מדבר על שני סוגי שמחה: האחת שאותה הוא שולל - שמחת ההוללות ופורקן היצרים המקבילה לשחוק, שנאמר: "לשחוק אמרתי מהולל", המבטאת הוללות. בפרק ב' פסוקים ג'-י"א מתאר קהלת שמחה של תענוגות חומריים, של רכושנות ושמחת הוללות. אין הוא רואה בשמחה זו עונג של ממש. כנגד זה הוא מחייב את השמחה האמיתית, שעליה מדובר בפסוקים שהבאנו בצורה החיובית כשמחה של מצווה, שמחה הנובעת מתוך ההכרה שאכן היא "מתת אלוקים", כפי שנאמר בפר' ג', י"ג "וראה טוב בכל עמלו מתת אלוקים היא".

מכאן אנו רואים שאין ניגוד בין מצוות השמחה בחג הסוכות לבין שלילת השמחה בספר קהלת, אלא להיפך, ממגילת קהלת לומדים אנו מהי השמחה האמיתית, אשר יש בה להוסיף ולתמוך בקיום המצווה "ושמחת בחגך והיית אך שמח" בחג הסוכות - שמחה טהורה בה, במצוותיו ובתורתו.

נהוג לקרוא במגילת קהלת בבית הכנסת בחג הסוכות. מקורו של מנהג זה נעלם מאיתנו, אך ידוע לנו על מנהג זה החל בתקופתו של רש"י, מתוך מחזור ויטרי של ר' שמחה תלמידו של רש"י. במסכת סופרים, שהוא חיבור מתקופת הגאונים במהדורה הנדפסת יחד עם התלמוד בבלי, בפרק י"ד נזכרת קריאתם של מגילות רות, שיר השירים, איכה ומגילת אסתר. מצוין שם, שקריאתן של מגילות אלו הייתה חלקים - במוצאי החג או אף במוצאי שבתות הסמוכות להם. מגילת קהלת אינה מוזכרת כלל.

בשולחן ערוך או"ח סימן תרס"ג, ב' ברמ"א נאמר: "ונוהגין לאמר קהלת בשבת של חול המועד". מנהג זה החל ככל הנראה מתקופת הגאונים. להלכה, קיימת מחלוקת בין הפוסקים בעניין קריאת קהלת: האם יש לברך עליה כמו על שאר המגילות ולקרוא בה מתוך הקלף או לא. זאת מהטעם שהיו חלק מהחכמים שרצו לגנוז את קהלת מפני שדבריו סותרים זה את זה.

טעמים מספר ניתנו לקשר הקיים בין מגילת קהלת לחג הסוכות, השופכים אור הן על מגילת קהלת והן על משמעותו של חג הסוכות. הטעם הראשון - בספר האבודרהם מובאים שני הסברים: את הפסוק בקהלת (י"א, ב') "תן חלק לשבעה וגם לשמונה כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ" - דורשים חז"ל, שהפסוק דן על שבעת ימי חג הסוכות ועל שמיני עצרת, לפי המצוין במסכת עירובין (דף מ', ב'). הטעם השני - באבן הירחי, המוסיף שהשם קהלת על שם "ויקהלו אל המלך שלמה בירח האיתנים בחג הוא החודש השביעי" (מלכים א' פר' ח' א-ב'). כבר אז קרא שלמה המלך את מגילת קהלת במעמד הקהל על-פי המצווה בספר דברים (ל"א, י"ג). כנראה הדבר אירע בחנוכת המקדש שהייתה בסוכות.

הטעם השלישי - במשנה ברורה (סימן ת"צ, י"ז), מובא הסבר "ובסוכות קהלת", מפני שהם ימי שמחה וכתוב בקהלת "ולשמחה מה זו עושה". ואמנם, שלוש פעמים בתורה מוזכרת השמחה בחג הסוכות, ובחג זה היא מובלטת יותר משאר המועדים, שכן אנו מזכירים בתפילותינו "זמן שמחתנו". אבל מתבקשת מאלה השאלה, מדוע דווקא בחג הסוכות בו קיימת מצווה של שמחה יותר מבכל חג אחר, קוראים את מגילת קהלת, השואלת את השאלה: "ולשמחה מה זו עושה" (פר' ב', ב'). הכוונה בשאלה זו היא, האם יש לו לאדם על מה לשמוח בעולמו? ודבר זה תמוה, שהרי איך אפשר לקיים מצוות שמחה ובו בזמן לשאול "ולשמחה מה זו עושה?" מה גם שמגילת קהלת

פניני פרד"ס על מגילת איכה מאת: הרב ד"ר פנחס איזק

ספרו החדש של הרב ד"ר פנחס (פני) איזק (סא"ל) על מגילת איכה ראה אור בהוצאה פרטית בימים אלו של בין המצרים. ספר זה, ה-11 בסדרת פניני פרד"ס, הוצא לעילוי נשמת הוריו, ניצולי מחנות ההשמדה, שחוו על בשרם את מגילת איכה בחייהם. סדרת פניני פרד"ס שונה משאר ספרי הליקוט למיניהם, בכך שהיא מתמקדת בעיקר בפרשנות המבוססת על מה שהגדירו חז"ל פרפראות לתורה - רמזים המסתתרים מאחורי גימטריות, ראשי תיבות, סופי תיבות וכד'. הספר החדש מצטרף ליבול ספרות תורני עשיר ורב ערך של הכותב.

נא לשמור על קדושת הדף

ידה בכל ויד כל בה...

היא יוצרת במיגוון תחומים, מפתחת בעצמה טכניקות ייחודיות, מלמדת מלאכת יד למבוגרים ומסייעת למורה לאמנות בהתנדבות בבית ספר יסודי. היכרות עם ד"ר דבי שמואלי מגלה כיצד מתיישבים יחדיו עולם היצירה ועולם הלמידה ואיך מתווספים לתמונה הכללית פסלי סוכר ומרציפן, תכשיטים ייחודיים, עבודות זכוכית ומסכות מעור, פרי יצירתה ■ דבי לא ממהרת לבחור, היא נהנית מכל העולמות

מאת: נורית רוזן (רס"ן)

דבי שמואלי (רנ"ג), נולדה בארגנטינה ועלתה לישראל עם משפחתה כשהייתה בת 10. את שירותה הצבאי במערך הלוגיסטיקה העבירה בשטח: בסיני, ברמת הגולן, בבית אל. תפקידיה האחרונים היו מפקדת קורס נגדים, ומפתחת הדרכה בבה"ד 6. בתקופת שירותה לא אישר צה"ל לנגדים לצאת ללימודים אקדמיים על חשבון הצבא. כשהתקנות שוננו, הייתה דבי בין ראשוני הנגדים לצאת ללימודים ובין הנגדים היחידים שרכשו תואר שלישי. בראשית 2013 סיימה דוקטורט בחוג ללימודים קלאסיים באוניברסיטת בר אילן. היא מעדיה על עצמה כי תמיד הייתה יצירתית. "אני עוסקת באמנות מגיל צעיר מאוד. יש

שני התחומים החשובים לה ביותר - אחרי המשפחה - הם ההוראה והיצירה. "שילוב שתי האהבות הללו מעניק לי סיפוק עצום". וכך היא אכן עושה: מלמדת בקתדרה "אופק" למבוגרים באשדוד עבודות יד שונות וגם מתנדבת בבית ספר יסודי בעיר, במסגרת "ידיד לחינוך" כעוזרת למורה לאמנות. "אני רוצה לשכפל את עצמי באמצעות התלמידים", אומרת דבי בחיך. "אני לא מאלו השומרים לעצמם את הידע שצברו. אני מאוד מתגאה בטכניקות שפיתחתי וחשוב לי לחלוק, לשתף ולהעביר את הידע הזה הלאה".

דבי יוצרת במגוון רחב של חומרים, ועד היום התנסתה בשלל טכניקות. סקרנותה אינה יודעת גבול. היא רוצה להתנסות בכל. להתחדש. לשלב

כאלו שנולדו עם כפית זהב בפה - אני כנראה נולדתי עם מכחול ביד...". אביה היה מורה ומנהל בית ספר ואמה עסקה במלאכת יד. משניהם ירשה הן את התשוקה למלאכת יד והן את האהבה ללמד. בתיכון למדה במגמת אמנות ועשתה בגרות בציור, רישום גרפיקה ותולדות האמנות. היה לה ברור וטבעי שלאחר שירות החובה תמשיך ללמוד בבצלאל. אלא שבתום השירות פרצה מלחמת שלום הגליל. האחריות והחובה גברו על הרצון האישי ודבי המשיכה בצבא קבע. במהלך השירות היא "ציירה למגירה" בצבעי שמן בכל הזדמנות שהייתה לה. בחופשת הפרישה התאהבה בזכוכית. היא למדה צורפות ותכשיטנות והתמחתה בטכניקות שונות של עבודה עם זכוכית, שלמדה בארץ ובצ'כיה.

טכניקות. כל חומר חדש הוא אתגר עבורה, וכל אתגר חדש מלהיב אותה. היא רוצה להגיע עד לבלתי אפשרי. "אם מישהו אומר לי 'זה בלתי אפשרי', אני מיד חייבת לנסות זאת", אומרת דבי. וכך התפרשה דבי על מגוון תחומי יצירה: היא מצוירת, עובדת בזכוכית, מיישמת טכניקת הדפסי משי על זכוכית ופורצלן פרי פיתוחה, מעצבת תכשיטים, יוצרת מסכות מעור ומחומרים נוספים, מפסלת בסוכר, שוקולד ומרציפן בעוגות יום הולדת מרהיבות - והיד עוד נטויה. "יתכן שגייע הרגע בו אתמקד בתחום מסוים, כדי להעמיק ולהתמקצע. כרגע אני מרגישה שזה עדיין מוקדם לי. ואולי זה אף פעם לא יגיע, ואני אמשיך לנסות ולהתנסות", היא אומרת בחיך. היחס שלה לעבודות רגשי מאוד. "הן כמו

דבי שמואלי

הילדים שלי". עברו שנים עד שהסכימה למכור עבודה שלה. גם היום יחסה למכירת העבודות אמביוולנטי. היא מאוד קשורה לעבודות מחד, וכחלק מהתפתחותה היא נהנית כיום מכך שאחרים אוהבים את העבודות שלה, מאידך. לכן היא גם נהנית מאוד לראות אותן נמכרות, "אבל רק למי שאני מרגישה שבאמת מעריך את העבודות שלי", היא מדגישה.

דבי מקבלת מאנשים הזמנות לתכשיטים, עבודות זכוכית, ציורים ועוד. היא מכינה סקיצות ולאחר אישורן פונה ליצירת העבודה הייחודית. חשוב לה שהדגמים יהיו חד-פעמיים. "לא הייתי רוצה להתחיל לשכפל דגמים שעשיתי כי משהו מהייחודיות שלי כיוצרת יאבד". אין לה סטודיו או פינת עבודה מיוחדת בבית. היא עובדת על השולחן בפינת האוכל. כל חומרי המלאכה והיצירה שלה נמצאים בחדרון קטן, המסודר כמו ימ"ח.

דבי נשואה לחגי ואם לשתי בנות ובן. ילדיה גאים בה מאוד ובבית יש אווירה של שיתוף. עושים הרבה דברים יחד. "למרות שחומרי היצירה יקרים מאוד, בעלי אומר שזה עדיין יותר זול מטיפול פסיכולוגי... ומה שעושה לי טוב, מקרין על כל הבית ומיטיב עם כולם". תערוכת אמני "צוות" בתחילת 2013, הייתה הפעם הראשונה בה הציגה את עבודותיה. היצירות היפות והמיוחדות משכו תשומת לב רבה, ואחת מהן נרכשה בסיום התערוכה. הדבר מעודד אותה להמשיך להציג. "החלום שלי הוא ליהנות מכל העולמות - להמשיך ליצור ולהמשיך ללמד. זה לא משנה לי אם בתמורה או בהתנדבות. בכל מקרה אשקיע בכך את כל כולי, כדי לתת כמה שיותר למי שבא ללמוד ממני".

המדור פותח את שעריו לכל חבר "צוות" שעוסק ביצירה: ציור, איור, פיסול, זכוכית וכו'. נא לפנות לנוירית רוזן באימייל בלבד: memcohen@gmail.com

בשפת

ברחבי הארץ צוות

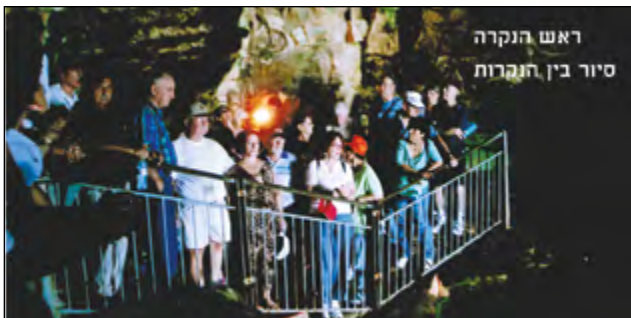
פעילויות במחוזות ובסניפים: טיולים > הרצאות > התנדבות > טיפול בפרט > סיורים > תרבות > פנאי > חוגים > אירועים > מסיבות > טקסים > הוקרה > ביקורים > סדנאות > נופש > הנצחה

שרון

סניף נתניה

יו"ר הסניף: עקיבא יצחקי • רזיאל 7 נתניה 4247008 • טל': 09-8334008
דוא"ל: Tzevet-n@bezeqint.net •

■ ב-20.7.13 יצאנו לטיול בגליל המערבי, אותו התחלנו בראש הנקרה. ירדנו ברכבל, סיירונו בין הנקרות וקיבלנו הסברים גיאולוגיים על אופן היווצרותן וכן צפינו בחזיון אור-קולי. המשכנו לגנים הבהאיים בעכו, סיירונו בעכו העתיקה בליווי מדריך, ביקרנו באולמות האבירים, במנהרת הטמפלרים וטיילנו בין חומות העיר. הסיור נערך בהדרכת מרדכי ליברמן מהחברה לפיתוח עכו. המטיילים שיבחו את מארגני הטיול.

■ ב-23.7.13 התקיים בבית יד לבנים בנתניה כנס בנושא ביטוח בריאות, בחסות סניף נתניה. נציגת חברת מדנס הציגה בפני קהל החברים הרב את פרטי הפוליסה ובכללם זכויות, משמעויות, עצות ועוד. המשתתפים העלו שאלות וזכו לתשובות מקצועיות. משתתפי הכנס הביעו את שביעות רצונם מהאירוע. את הערב כיבדו בנוכחותם מוטי בר דגן יו"ר המחוז וסגן יו"ר "צוות" ודודי נחמני, מנהל המחוז.

סניף הוד השרון

יו"ר הסניף: נתי פרישמן • ז'בוטינסקי 7 הוד השרון 4535020 • טל': 09-7450773
דוא"ל: a.tzevet.hod-hasharon@012.net.il •

הרצאות:

■ המהפכה הקודמת ויחסי ישראל מצרים לפני המהפכה ולאחריה - הרצאתו של יצחק לבנון, לשעבר שגריר ישראל במצרים, המובאת דרך סיפורו האישי.

■ שתי מדינות לשני עמים - הרצאתו של נתי שרוני (אלוף), אשר הציג בפני חברי הסניף סוגיות רבות ומגוונות בקשר לנושא מורכב זה. בתחילת הערב העניקו יו"ר המחוז ויו"ר הסניף תעודת הוקרה לאורי רום, גזבר הסניף מזה שנים רבות, לרגל הגיעו לגבורות. ראש העיר שנכח באירוע בירך את חברי ההנהלה והסניף על שיתוף הפעולה הפורה עם הרשות.

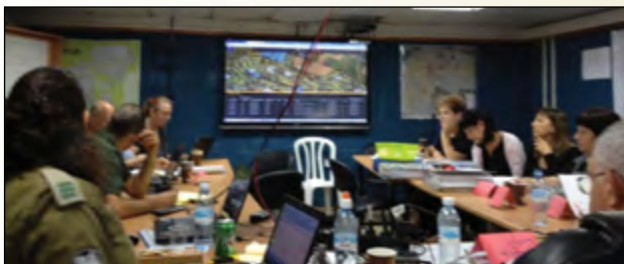
התנדבות:

■ במהלך חודש יוני ערכה עיריית הוד השרון ערב הוקרה למתנדבים. ראש העיר בירך את חברי הנהלת הסניף והעניק להם תעודות הוקרה על פעילותם למען חברי הסניף והקהילה.

■ חברים מהנהלה ומהסניף הגיעו לחמ"ל המרכזי שפתחה הרשות במהלך תרגיל נקודת מפנה 7 ולמדו על מערכת מחשוב חדשה, המופעלת על-ידי הרשות למיפוי העיר וצרכיה השונים בעת חירום.

לאחר התרגיל קיימה ההנהלה מפגשים עם קב"ט העירייה ונציג פיקוד העורף לבניית מערך השתלבות יעיל של חברי הסניף בשעת חירום, תוך ניצול כישורים אישיים, ניסיון וידע מקצועי מהשירות הצבאי.

סניף רעננה

יו"ר הסניף: יצחק גושן • רחוב הרצל 2 רעננה 4335401 • טל' 09-7462653
דוא"ל: tzevet-raanana@012.net.il

הרצאות:

■ פוליטיקה חדשה - בעיות ישנות: מה מונח על סדר היום שלנו - הרצאתו של שר האוצר ושר הפנים לשעבר, רוני בר און.
■ העלייה הבלתי לגלית והמאבק להעלאת היהודים מעיראק ומארצות ערב - הרצאתו של שלמה הלל.

טיולים:

■ ב-17.5.13 יצאו חברי הסניף לטיול בגליל התחתון בעקבות דהר אל עומר. הם צפו מרכז בית רימון על בקעת בית נטופה, שם נולד דהר, ביקרו בשרידי המצודה שלו בדיר חנא, התארחו בבית בד המייצר שמן זית בשיטות עתיקות וזכו באירוח מסורתי. כמו כן ביקרו החברים במצודה הענקית בשפרעם אותה בנה בנו של דהר וגם בכנסייה יוונית-קתולית. הטיול הסתיים בחיפה התחתית,

את המלך ובני משפחתו, את בורות המים שנחפרו בימיו ועברנו במחילות

התת קרקעיות שנפרצו בימי המרד הגדול ומרד בר כוכבא. לאחר תצפית על התיאטרון שהתגלה לאחרונה, זכינו להיכנס לחדר האח"מים (שעדיין אינו פתוח לקהל). כדי להבין לעומק את ההשפעה ההרודיאנית על בניית מונומנטים באותה תקופה, המשכנו לנחל קדרון, וצפינו ביד אבשלום ובקבר בני חזיר.

■ ב-10-11.5.13 יצאו חברי הסניף לסוף שבוע ברמת הנגב. גילינו את הנגב במלוא תפארתו, ישן וגם חדש: חורבות תל ניצנה ועוג'ה אל חפיר מחד, והפארק הסולארי בניצנה וחממות בהן גידולים מושקים במי תהום מליחים, חקלאות מהמתקדמות בעולם, מאידך. ביקרנו בפארק גולדה, במצפה רביבים, במרכז למחקר ופיתוח, בבארותיים, בגדר הגבול המעובה ובקדש ברנע, שם טעמנו דבש מתוצרת מקומית. הסיורים לוו בהרצאות על מלחמות הנבטים, העותמנים וקרבות מלחמת השחרור.

■ ב-15.6.13 יצאו 42 מחברי הסניף לטיול באזור הצפון. במהלך הטיול שמענו את סיפוריה של שרה לוי ופעולתה למען ההתיישבות בפאתי צפת, וסיירנו במצודת ביריה - חוליה בשרשרת יישובי חומה ומגדל שהוקמה על-ידי הפלוגה הדתית של הפלמ"ח בינואר 1945. בהמשך ביקרנו במערת אביי ורובא ובחורבות בית הכנסת העתיק בנבוריה, סמוך למעיין עין נבוריה. המשכו של הטיול היה בשמורת דרדרה בצידו המזרחי של עמק החולה.

הרצאות:

במסגרת החוג לידע הועברו ההרצאות הבאות:

■ הסכנה הדמוגרפית לכלכלת ישראל כתוצאה מריבוי ילודה במגזרים הערבי והחרדי - הרצאתו של מישה שאולי, קצין משטרה בדימוס.
■ העולם עמד מנגד ולא עשה למניעת השואה או להצלת יהודים - הרצאתו של יוסי נינוה, שהועברה בסמוך ליום הזיכרון לשואה ולגבורה.
■ החיים בצל הפצמ"רים והאמל"חים בדרום - הרצאתו של אלמוג בוקר, עיתונאי וכתב ערוץ 10, המתגורר כעשר שנים באחד מיישובי עוטף עזה.
■ ה"דיד" הבריטי אורד צ'רלס וינגייט - הרצאתו של חבר "צוות" שבתאי קו, אשר סקר בין היתר את הקמת פלוגות האש יחד עם יצחק שדה, ממפקדי הפלמ"ח.

■ המצב הכלכלי בעולם ובישראל לאחר 2008, בזיקה למשבר הכלכלי ב-1929 - הרצאתו של עופר עיני, מומחה לכלכלה ואסטרטגיה.

■ שבטי הברברים וטקסי החינה במרוקו - הרצאתו של צבי הר-לב, מדריך טיולים, אשר סיפר בין היתר על ההיסטוריה של מרוקו וחיי היהודים במקום.

כתב: צבי דקל

במסגד אל ג'רינה שהוקם לציון מפלתו של דהר אל עומר.

■ ב-3.7.13 יצאו חברי הסניף לטיול בירושלים בעקבות ימי המנדט הבריטי, במסגרתו ביקרו בבית הסוהר המרכזי בעיר בימי המנדט, כיום המוזיאון

לאסירי המחחרות. בהמשך ביקרו בבית הדואר המרכזי, אחד משלושת בנייני הממשל של המנדט הבריטי ובניין ארגון הנוצרים הצעירים ימ"ק"א. הסיור הסתיים בביקור במשכנות שאננים ובימין משה.

מאת: אורי אמיר

סניף כפר סבא

יו"ר הסניף: נפתלי שגיא • המייסדים 31 (בניין תהילה) כפר סבא 4420539 • טל': 09-7659867 • דוא"ל: tzevetkf@bezeqint.net

טיולים:

■ ב-25.4.13 יצאו 60 חברים מהסניף לסיור בהרודיון בהדרכת מנהל משלחת החפירות, אורן גוטפלד. בכניסה לאתר המרשים צפינו בדגם המאוזוליאום שהקים הורדוס לעצמו, ראינו את המבנים האדירים ששימשו

ניטע על שמם עץ ביער המתנדבים.
 ■ מגן הוקרה על עשייה רבת-שנים בתחום החירום בעורף הוענק לאורי טל (אל"ם), חבר הסניף האחראי על פעילות בשעת חירום בעירייה. בין המברכים היו יו"ר מחוז השרון מוטי בר דגן, ראש מועצת אלפי מנשה שלמה קטן, יו"ר הסניף ויו"ר ועדת התנדבות ב"צוות" נפתלי שגיא. ראש עיריית כפר סבא, יהודה בן חמו, העלה על נס את תרומתם המשמעותית של מתנדבי "צוות" לעיר ולתושביה. את הערב חתם מופע מרשים של חוקר הזמר העברי שמוליק להב. הינחה חבר הסניף אלי הקר.

כתבה: אורית רגב, רכזת המתנדבים במחוז

התנדבות:

■ ב- 1.5.2013 התקיים ערב הוקרה למתנדבי הסניף, הפועלים במיגוון רחב של תחומים: ביטחון, סיוע לנזקקים, חינוך, שעת חירום, משטרת התנועה ועוד. תעודת הוקרה הוענקה למתנדבים: זוהר סימון, אברהם שמואלי, שמוליק להב, עו"ד צפרייר בן זאב, צביקה ימי, רעיה שברו ודב זריסקי, וכן

סניף רמת השרון יו"ר הסניף: אורי ילז • ת"ד 1350 רמת השרון 4711202 • טל: 050-8898931, פרטי: 03-5475330 • דוא"ל: uriyal@netvision.net.il
סניף הרצליה יו"ר הסניף: ראובן ליימנד • הבנים 15 הרצליה 4637915 • טל: 09-9563838 • דוא"ל: hymrl@zahav.net.il

ירושלים

הצורך בהתנדבות בשורות המשטרה.
 ■ ב-12.6.13 יצאו חברים מהמחוז ליום כיף במלון לוט ים המלח, במהלכו נהנו ממגוון פעילויות וממתקני המלון.

■ ב-28.5.13 יצאו חברי סניף ירושלים לסיור בבסיס חיל האוויר בחצרים. הסיור כלל ביקור במוזיאון חיל האוויר, במהלכו נפגשו החברים עם מנהל המוזיאון, יעקב טרנר, שסקר בפניהם את הפעילות במקום. בהמשך נערך סיור בטייסת מבצעית והחברים שמעו סקירה מפורטת על פעילותה. בתום הסיור התכנסו החברים לארוחת צהריים.

סניף ירושלים יו"ר הסניף: שמעון דרעי • במשרדי המחוז: שאלתיאל 1 בית החייל ירושלים 9455522 • טל: 050-9104004
סניף בית שמש יו"ר הסניף: עמרם בוזגלו • טל: 054-2274411
סניף מעלה אדומים יו"ר הסניף: עמרם אהרון • טל: 050-5853769

מחוז ירושלים

מנהל המחוז: שמעון מלכה • שאלתיאל 1 בית החייל 9455522 ירושלים • טל: 03-6173525 • דוא"ל: mjerusalem@tzevet.org.il

■ ב-21.5.13 התקיימה בבית החייל בבירה סדנת העצמה לדורשי תעסוקה במחוז ירושלים. את הסדנה פתח שמעון מלכה, מנהל המחוז. הסדנה הועברה על-ידי אורני גוב מחברת שיפור. בירכו את המשתתפים דן נדיב מנכ"ל "צוות" והרב יוסף וסרמן יו"ר המחוז. את הסדנה סיכמה שרית רוזנצוויג, סמנכ"ל "צוות" לתעסוקה.

■ ב-26.5.13 התקיים סיור לחברי מועצת המחוז במשטרת מרחב דוד ובהדרכת רס"מ יניב צפני, קצין מתנדבים. הסיור כלל היכרות עם מפקדת המרחב, סקירה כללית על פעילותה וסיור בחדר הבקרה. בהמשך ערכו החברים סיור בעיר העתיקה, לרבות שער יפו, רחוב דוד, גגות גלציה, הקארדו, מוזיאון לב החומות, בית כנסת החורבה, שרשרת הדורות, הר ציון, קבר דוד וכנסיית הדורמציון. הסיור שאורגן למופת, היה מעניין והעביר בצורה מוחשית את

חברי המועצה על רקע כנסיית הקבר מאזינים לדברי הסבר מרס"מ יניב צפני. מימין לשמאל: חברי המועצה בני מזרחי, יעקב נענה, יהודה פורר, שמעון מלכה מנהל המחוז וחזי רז ע" מנכ"ל "צוות"

הכנס השנתי של חברי המחוז

יוסף סלח - סניף מרכז הגליל, לוי בן אבן - סניף גליל תחתון, יצחק הוכברג - סניף חדרה, ישראל ואקנין - סניף העמקים, גורי הראל ז"ל שנפטר כחודש לפני כנס - סניף הקריות (בשמו קיבלה את התעודה חנה הראל). תעודות ההוקרה ניתנו למתנדבים המצטיינים של המחוז, שבלטו בעשייה ייחודית. על קבלת הפנים, הכיבוד, ארגון התזמורת ועוד היה ממונה הסניף המארז, סניף הקריות, בראשותו של יו"ר הסניף אריאל כרמון. בחלק האמנותי הופיע בועז שרעבי במופע חדש "אני שמח כך", שכלל את שירי הידועים והאהובים בעיבודים חדשים ובליווי תזמורת. הקהל נסחף לשירה לאורך ההופעה.

מאת: ישעיהו פטוקה סגן יו"ר מחוז חיפה והצפון

ב-17.6.13 נערך בתיאטרון הצפון כנס מחוז חיפה והצפון, המתקיים אחת לשנתיים, בהשתתפות 1,100 חברים, שתוכנו והופק על-ידי מתנדבים חברי המחוז. הכנס עמד השנה בסימן התנדבות, והעלה על נס את תרומת חברי "צוות" למדינה, לעם, לחברה, לקהילה ולארגון. הכנס החל בקבלת פנים ברחבת התיאטרון, עם כיבוד ותזמורת כלי נשיפה. מעל מסך ענק הוצגה פעילות הסניפים. ברחבה הוצבו דוכני התנדבות של עמותות שהזמינו חברים להתנדב, והיו כאלה שחתמו במקום על טופס התנדבות. במפגש החברתי הוחלפו חוויות וזיכרונות ובאוויר עמדה תחושת הביחד של משפחה גדולה - משפחת "צוות". הכנס, בהנחייתו של ד"ר אבשלום קור, החל בהעלאת זכרם של חברי המחוז שהלכו לעולמם מאז הכנס הקודם. בהמשך הערב הנעימה להקת "צוות" המתחדשת, בניצוחו של המאסטר יוסי זייפרט. ברכות נישאו על-ידי יו"ר המחוז יצחק חביו, יו"ר "צוות" ברוך לוי ואלוף פיקוד הצפון, אלוף יאיר גולן, שבסקירתו הביטחונית הדגיש את האיום האיראני. את האירוע כיבדו בנוכחותם סגן יו"ר "צוות" יו"ר מחוז השרון מוטי בר דגן, מנכ"ל הארגון, יו"ר מחוז דן יהודה פרץ ומנהל מחוז דן אלי ינאי. בהמשך הערב חולקו תעודות הוקרה על-ידי אלוף הפיקוד, יו"ר "צוות", יו"ר המחוז יצחק חביו, יו"ר ועדת ההתנדבות הארצית נפתלי שגיא ויו"ר ועדת ההתנדבות של המחוז שמואל הראל לחמישה חברים:

חצרות החומה בעכו, המציג את אורחות החיים בארץ ישראל מסוף ימי השלטון התורכי ועד שנותיה הראשונות של מדינת ישראל. לאחר ארוחת הצהריים ביקרנו במוזיאון השואה והגבורה בקיבוץ לוחמי הגטאות.

■ בקורס מנב"טים שנערך לראשונה לחברי "צוות" מהמגזר הבדואי בצפון, השתתפו 14 חברים. סניף העמקים היה שותף להכנות ולביצוע המוצלח של הקורס, בהובלת סגן יו"ר הסניף אחמד פלאח (ראו כתבה בגיליון זה).

סניף העמקים

יו"ר הסניף: מנחם מעוז • משרד הקליטה ליד האגודה למען החייל, עפולה • טל': 04-6490553 • דוא"ל: maozm6@walla.com

- ב-25.6.13 יצאו חברים בדואים מסניף העמקים לטיול בירושלים. הטיול החל בתפילה בהר הבית, המשיך לביקור באבו-גוש ומשם לסיוור בכנסת. במהלך הסיור נפגשו החברים עם חברי המשכן. החברים נהנו והודו לסגן יו"ר הסניף שארגן את הטיול.
- ב-6.3.13 יצאנו לטיול המשך בגבול הצפון, אל עבר אצבע הגליל (לאחר הטיול הראשון בהר אדיר). ביקרנו במלכיה ובמשגב עם, שם ערכנו תצפית אל לבנון. ביקרנו במוזיאון תל חי ושמענו את סיפור האתר. ביקרנו גם בקיבוץ כפר גלעדי, שם פקדנו את האנדרטה לזכרם של 12 הצנחנים שנהרגו במלחמת לבנון השנייה. לא פסחנו גם על פסלו של האריה השואג. את הטיול הוביל המדריך דורון נויהאוז, חבר "צוות".
- ב-6.5.13 יצאנו לטיול בעכו ובסביבתה. ביקרנו בבית הכנסת התוניסאי אור תורה בעכו, ונסענו לרפא"ל שם ביקרנו במוזיאון והאזנו להדרכה על האמל"ח שמיצרים ברפא"ל מאז הקמתה ועד היום. ביקרנו גם במוזיאון

סניף חיפה

יו"ר הסניף: ברוך וינטר • בית ההגנה, רח' פבזנר, ת"ד 7610 חיפה 3107601
 • טל': 04-8666762 • דוא"ל: brwinter@zahav.net.il

אירועים:

- ב-11.4.13 ערכנו מסיבת יום עצמאות בהשתתפות כ-300 חברים, באולם קריגר בעיר. לאחר ברכות מפי יו"ר המחוז יצחק חביו ויו"ר הסניף ברוך וינטר, הופיעה מקהלת הזמר המתחדשת של מחוז הצפון, בניצוחו של המנהל המוזיקלי יוסי זיפרט. המקהלה שרה שירי חג, בהשתתפות ערה של הקהל. בתוכנית האמנותית הופיע יורם טהר-לב עם סיפורים והומור ארץ ישראלי.
- ב-23.6.13 ערכנו ביקור בלוחמי הגטאות, האזנו לסיפורים מרגשים מתקופת השואה וחצינו במצגות, בהן שולבו תמונות מאותה עת.
- לאחרונה יצאו כ-100 חברים לנופשון בן ארבעה ימים במלון קראון פלאזה בירושלים, במסגרתו ערכנו טיולים באזור בליווי הדרכה.
- ב-28.5.13 ערכנו טיול לפארק הסחלבים.
- לאחרונה יצאו 110 חברים לטיול מודרך ברמת הגולן, במסגרתו נהנו מקטיף דובדבנים במושב אודם. החברים הודו להנהלת הסניף על הטיול המהנה.

סניף הקריות

יו"ר הסניף: אריאל כרמון • בית התרבות שד' קק"ל 25 ת"ד 3068
 קריית מוצקין 2613001 • טל': 04-8732214

- מבין אוסף הפעילויות בסניף אציין את הטיול השנתי לחו"ל - למדינת הבלטיות. היה זה עוד אחד מטיולי פני" (פולקלור, נוף, יהדות) שלנו, אך גם שונה ומרגש מאוד. שמענו על הקהילה היהודית המרשימה והמפוארת של מדינות אלה, וראינו שרידי בתי כנסת שנותרו מהשואה. במסע אתרי זיכרון נחשפנו לרצח ההמוני של המכונה הנאצית אשר הכחידה 90% מהקהילה. בפונאר ערכנו טקס התייחדות ונפגשנו עם נציגות מהקהילה היהודית. בין

"צוות" קריות באנדרטה שבפונאר

יו"ר הסניף, ס'יו"ר הסניף והמדריך מעניקים שי "צוות" לשומר ביה"כ בז'מר לבין ראינו נופים מיוחדים, אדריכלות אורבנית מדהימה וכיצד מדינות שיצאו מהעולם הקומוניסטי חוברות לעולם המערבי ולאייחוד האירופי. את הטיול הוביל במקצועיות, נועם, רגש וידע ללא גבולות יוליק גורביץ,

יהודי יקר תושב וילנה. תכנון נכון, קבוצה איכותית ומדריך נפלא הפיקו טיול מדהים ומומלץ.

■ חוג המשוטטים של הסניף יצא בעקבות קרבות תש"ח לסיור בגוש חלב - סיור משואה לתקומה. כמו כן התקיים ערב חברתי, שכלל הענקת מתנות ודברי ברכה לחמשת חברי הסניף שהגיעו לגבורות.

סניף חדרה והשומרון

יו"ר הסניף: משה אבן 29 • הרצל 69, ת"ד 2191 חדרה 3812101
 • טל': 04-6342407 • דוא"ל: David_h@bezeqint.net

טיולים:

- ב-18.4.13 יצאנו לטיול לנחל אורן ולנחל ציפורי. עלינו לקיבוץ בית אורן, לכיוון האנדרטה לזכר הנספים באסון השריפה בכרמל. המשכנו לנחל ציפורי בדרך פתלתלה ונופית, כשכל מרחב חיפה, הנמל ועכו מתגלים לנגד עינינו. צעדנו בשביל ישראל עד הכפר הבדואי כעביה ובדרכנו חלפנו ליד קבר חלל צה"ל מוסא כעביה. לאחר ארוחת צהריים ביקרנו בעתיקות בית שערים, בפסל אלכסנדר זייד וביקב מורד ביקנעם בו טעמנו יינות המיוצרים במקום.

- ב-23.5.13 יצאו 39 חברים לטיול לירושלים בהדרכת שמואל זיו, חבר הסניף. סיירו בהר הבית שם קיבלו הסברים על כיפת הסלע ובמבנים מונומנטליים נוספים, אשר הוקמו על-ידי שליטים מוסלמים ונוצרים במקום בו עמד בית המקדש בתקופות שונות. חצינו את העיר העתיקה בוויח דולורוזה, ביקרנו בכנסיית הקבר, בבית הכנסת אוהל יצחק המשוקם מעל מנהרות הכותל ובמוזיאון מגדל דוד. ביקרנו גם במוזיאון יהדות איטליה במרכז ירושלים.
- ב-6.6.13 יצאו 55 חברי הסניף לטיול ערב בירושלים. בדרך עברו בעמק הארזים וביקרו באנדרטה לזכר הנספים באסון התאומים. עם רדת החשכה הגיעו לפסטיבל האור, בו סיירו לאורך מוקדי האירוע וכן במערת אבשלום.

אירועים:

- ערב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל השתתפה הנהלת הסניף בטקס העירוני. את דבר המשפחות השכולות נשא יו"ר הסניף משה אבן פז, בן למשפחה שכולה.
- ב-22.4.13 חגגנו את יום העצמאות במסגרת אשכול סניפים העמקים באולם שנשכר למטרה זו. החברים שהגיעו בהסעה מאורגנת נהנו מתוכנית אמנותית - הופעת הצמד שרה גור וארמנדו. השניים שרו ממיטב שירי ארץ ישראל וכן הושמעה מוזיקה לריקודים.

סניף נס ציונה, לוד, רמלה, באר יעקב

יו"ר הסניף: אילן דולפין • דוד אלעזר (בית המתנדב) נס ציונה
 • טל': 08-9467062 • דוא"ל: dolphin08@013.net.il

ב-8.7.13 יצאו 100 חברים מהסניף לטיול בשפלת יהודה, שכלל ביקור במיני ישראל, סיור מודרך באולפני "גלובוס גרופ" בנווה אילן, ביקור באנדרטה בהר-אדר ותצפית לים המלח תוך תיאור הקרבות שנערכו באתר. משם המשיכו החברים למוזיאון הרצל ביער חולדה. החברים נהנו מאוד מהטיול וכבר מתכננים את הטיול הבא.

מוזיאון הרצל (צילום: י.ש. ויקיפדיה)

סניף רחובות

יו"ר הסניף: יוסי שני • גאולה 4 רחובות 7627211 • טל': 08-9467062
 • דוא"ל: y-sho806@015.net.il

במהלך חודש מאי יצאו 120 חברי הסניף לטיול בשפלת יהודה. ערכנו סיור מודרך במיני ישראל וביקרנו באולפני גלובוס גרופ בנווה אילן. משם נסענו

להר אדר ופקדנו את האנדרטה, ערכנו תצפית לים המלח וקיבלנו הסבר על הקרבות באתר. ביקרנו גם באתר מקורות, בבית הרצל ביער חולדה, והאזנו לדברי הסבר על האתרים. החברים חזרו מרוצים והודו לחברי ההנהלה על ארגון הטיול.

צפון

סניף כרמיאל

יו"ר הסניף: שלומי קליין • הגליל 2 כרמיאל 2192101 • טל': 04-9982215
 • דוא"ל: slomek1@walla.com

ב-6.6.13 יצאו חברי הסניף לטיול ברמת הגולן, במסגרתו ביקרו במושב אדם בצפון הגולן וקטפו דובדבנים ופירות יער. החברים סיירו גם במוצבים באזור והתרשמו מקרוב מהלחימה בגבול הסורי בקוניטרה. בהמשך ביקרו בקיבוץ עין זיוון ביקב בהט, השייך למשפחה מהקיבוץ, קיבלו הסברים על הכנת היין ואף טעמו ממיגוון היינות.

סניף הגליל המערבי

יו"ר הסניף: יום טוב חזן • הרצל 61 נהריה 2240013 • טל': 04-9510702
 • דוא"ל: golani48@barak.net.il

סניף גליל מערבי ערך טיול בעקבות לוחמים באצבע הגליל, כאשר את הקבוצה מלווה קצין מודיעין בהסברים על מלחמת לבנון השנייה, תוך התמקדות בקרב מרון א-ראס. נסענו למצודת כוח, שם קיבלנו הסבר על כיבוש המצודה. המשכנו בנסיעה למתחם אביטל בנטל הנמצא מול קוניטרה, שם הייתה עדה הקבוצה להדי הפגזות בקרבת הגבול. לאחר מכן יצאנו למרכז מבקרים בקצרין ולביקור במוצב תל אל מוטילה, הנמצא מתחת למושב אלמגור, שם התקיימה לחימה ב-1951 על-ידי חטיבת גולני. ההדרכה המיומנת תרמה רבות לסיור.

סניף מרכז הגליל

יו"ר הסניף: ריאד אברהים • מועדון מפ"ת מג'אר, ת"ד 2795 מג'אר 2012800
 • טל': 04-6781466 • דוא"ל: Fared_s@walla.co.il

חברי הסניף יצאו לנופשון במלון קיסר טבריה בין התאריכים 16-17.7.13. ההיענות לנופשון הייחודי הייתה גבוהה וחברינו - צעירים ומבוגרים כאחד - מילאו לא פחות מ-70 חדרים במלון. במסגרת הנופשון יצאנו לשיט בכנרת, בילינו בלונה גל ונהנינו מפעילויות וממתקני המלון. משתתפי הנופשון ציינו את הנאתם מהתוכנית ומהארגון המוצלח.

סניף הגליל התחתון

יו"ר הסניף: משה עבו • הגליל, ת"ד 491 טבריה 1410401 • טל': 04-6720656
 • דוא"ל: abomosh@gmail.com

סניף טבריה בפעילות מלאה: ערכנו טיול בהשתתפות 100 חברים לירושלים, בימי שישי אנו ממשיכים במסורת ומתכנסים ב"דונה גרציה", שם אנו מאזינים להרצאות, מרימים כוסית לקראת שבת ומדי חודש חוגגים יום הולדת לחברים לידי אותו חודש.

בתמונה: משה עבו, דודו דיין, אלמליח (שהעביר הרצאה), יוסי רווח ובוגנים

סניף הגליל העליון יו"ר הסניף: יעל דקל • טל': 04-6935756
 • דוא"ל: dekelya@gmail.com • 050-4130801

סניף ראשון לציון

יו"ר הסניף: לורנס יצחק • קק"ק 18 ראשל"צ 7528642 • 03-9502873
דוא"ל: itzhak74@walla.co.il

טיולים:

■ ב-9.5.13 ערכו חברי הסניף טיול לתל אביב ויפו. בין השאר ביקרנו ביפו העתיקה, בגשר המשאלות וסיירנו בסמטאות ובנמל. התארחנו לקפה ובקלאווה בביתה של דוריס, ערבייה נוצרייה, שסיפרה על היחסים בין הדתות ביפו - יהודים, מוסלמים ונוצרים. כמו כן סיירנו בחוויה האולימפית ובמקומות נוספים.

■ ב-6.6.13 נערך טיול להרודיון ולגוש עציון, שכלל בין השאר סיור בהרודיון, בקבר רחל, בכפר עציון, חזיון אור קולי וביקור בעץ הבודד.
■ ב-18.7.13 ערכנו טיול בירושלים וביקרנו באוניברסיטה המורמונית, במוזיאון בנק ישראל, במוזיאון האסלאם ועוד.

הרצאות:

■ שוק ההון בארץ ובעולם - הרצאת מומחי בנק לאומי והאנליסט נמרוד.
■ זוגיות ותקשורת - הרצאתו של אילן ברק, מלווה בקטעי סטנד-אפ מצחיקים ובהפעלת הקהל.
■ תמים זה מצחיק - הרצאתו של השחקן והבמאי דור צווינגבאום - מפגש משעשע בו צפינו בקטעים מקומדיות קולנועיות והאזנו לסיפורים ואנקדוטות מעבודתו כשחקן.

אירועים:

■ ב-27.5.13 התקיים ערב הוקרה ל-20 חברים המתנדבים לטובת החברה והקהילה במשך תקופה ארוכה - בין שלוש שנים ל-25 שנים. החברים הגיעו עם בני משפחה, קיבלו תעודות, סיכת מתנדב ושי צנוע מהסניף. לאחר הכיבוד וחלוקת תעודות בירך יו"ר הסניף לורנס יצחק את החברים. התוכנית האמנותית של הערב כללה מיטב שירי ארץ ישראל.
■ ב-23.6.13 נערך בסניף טקס לבני ה-80 בו נטלו חלק יו"ר ומנכ"ל "צוות", יו"ר המחוז יואל גונן. במהלך האירוע הוצג סרטון על בני ה-80, הוקראו

ציוני דרך מקורות חייהם וניתנו להם תעודת הוקרה ושי מטעם הסניף. נטלו חלק גם בני המשפחות וחברי הנהלת הסניף. בני ה-80 היו מאוד נרגשים ובסיום הטקס הודו למארגנים.

■ ב-3.6.13 התקיימה הצגת יחיד - הנסיעה האחרונה - של השחקן שמואל אידלמן, העוסקת בתאונת דרכים. ייחודיותה בכך שהיא דנה בנהג הפוגע ולא בקורבן, ילד שהפך לנכה.

■ ב-2.7.13 נפתח קורס מחשבים בהדרכתו של צביקה קרן.

■ ב-22.7.13 נערך בסניף ערב משירי נעמי שמר מכל התקופות עם חבורת גשר הזהב, שכלל גם ציון אירועים מרכזיים בסיפור חייה.

סניף אשדוד

יו"ר הסניף: אלי אלמושוניו • טל': 08-9647062, 08-8634860
דוא"ל: almoshnino@ashdod.muni.il

בתאריכים 5.5.2013 ו-13.5.2013 קיימו שני ימי טיול לגוש עציון והר חומה, בשני מחוזים, בהשתתפות כ-220 חברים. ביקרנו בקבר רחל אמנו, צפינו בישוב הר חומה וביום המלח והמשכנו לביקור בגן הלאומי הרודיון ובקבר הרודוס שנחשף לאחרונה. המשכנו למוזיאון כפר עציון וצפינו בחזיון אור

קולי, במסגרתו שמענו את הסיפור המרגש על הגוש במלחמת העצמאות. המשכנו לביקור בעץ הבודד. אחר הצהריים המשכנו לביקור בהר הצופים וצפינו על העיר העתיקה והחדשה ועל חומת עוטף ירושלים - מזרחה ממדבר יהודה.

במהלך שני ימי הטיול ניתנו הסברים ממצים ומרתקים על-ידי מורי דרך מוסמכים. המשתתפים הודו ליו"ר הסניף ולהנהלה על ארגון הטיולים.

הרצאות:

■ להתחיל מחדש - הרצאתה של יהודית הרמן, שחייתה 12 שנים בכת של גואל רצון.

■ יציבות פיזית ויציבות פנימית - הרצאתו של קרן בושי, פיזיותרפיסטית קלינית, ואסנת אלפנדרי, מאמנת כושר להעצמה אישית.

סניף מכבים-רעות-מודיעין

יו"ר הסניף: יעקב (יענקלה) לבקוביץ' • שד' האורנים ת"ד 1672 רעות 7179904 • טל': 08-9261373 • morag@netmedia.net.il

הרצאות:

- הכסף הישראלי מספר סיפור - הרצאתו של חבר הסניף חיים תמרי על סיפור המדינה, אישה וקורותיה המשתקפים במטבעות ובשטרות הישראליים.
- משואה לשחקים - הרצאתו של אריה עוז (סא"ל), טייס חיל האוויר, שהתבססה על ספרו האוטוביוגרפי "שמע ישראל... תשרי, חשוון, כסלו".
- צ'רלי צ'פלין, החיים כקרקס - הרצאתה של ענת שפרן-אור, במהלכה גם צפינו בקטעים מסרטים כמו הבהלה לזהב והקרקס.
- זוגות אוהבים בתנ"ך ובמיתולוגיה - הרצאתה של אמי שקד, מרצה לאמנות ותרבות אירופה.
- העיניים שלנו - הרצאתו של האופטומטריסט מאיר בן ורון.
- יציבה פיזית ויציבות פנימית - הרצאתו של קרן בושי, פיזיותרפיסטית קלינית ואסנת מ. אלפנדרר, מאמנת למיצוי פוטנציאל אישי ושיפור היציבות.

- ב-3.7.13 ערכנו ערב משירי נעמי שמר עם אודי יאן, זמר ושחקן. שרנו יחד משיריה ונהנינו מהמופע.
- ביוזמת מספר חברים המחזיקים בתעודת ממונה בטיחות, קיימנו במועדון הסניף בחודש יולי סדרת הרצאות לרענון מקצועי בנושא. בכוונת המארגנים ליצור פורום מקצועי קבוע, שגם יסייע באיתור מקומות עבודה לחברים. מובילים את הנושא: משה חן ושולם סקיטל, שניהם ממוני בטיחות בכירים ובעלי ניסיון רב.

טיולים ונופשונים:

- ב-21.5.13 יצאו חברי הסניף ליום כיף במלח והתארחו במלון ליאונרדו קלאב. החברים נהנו ממתקני המלון ומרחצה בים המלח.
- ב-4.6.13 יצאו חברי הסניף לטיול באזור חיפה, במסגרתו סיירו בבתי הזיקוק במפרץ והאזינו להרצאה, ביקרו במוזיאון הרכבת בחיפה, שטו בספינה במימי המפרץ וצפו בנופיה של חיפה.

בטיול באזור חיפה

- ב-25.6.13 יצאנו לטיול בעמק זרעאל, במסגרתו סיירו בגן הלאומי בבית שערים, בבית העלמין של אגודת השומר, ובאנדרטה לזכרו של אלכסנדר זייד שנרצח ב-1938 בדרכו לקבוצת אלונים. זייד מונצח באנדרטה שהוצבה שנתיים מאוחר יותר בסמוך לשטחי המרעה של משפחתו, ובה הוא נראה רוכב על סוסתו ומשקיף על העמק. ביקרנו גם בחברה לקוסמטיקה טבעית בנהלל ובמוזיאון ראשית ההתיישבות בעמק בקיבוץ יפעת.

הרצאה: יציבה פיזית ויציבות פנימית

- המוח האנושי - הרצאתה של אריאלה כהן, מומחית להפרעות קשב ולקויות למידה.
- ציפורים בשבי ובחופש - הרצאתו של ד"ר אורי בנדהיים.
- עברות תנועה ואכיפה - הרצאתו של רב פקד יובל רז ממשטרת ישראל.
- חידושים בשוק הסלולרי - הרצאתו של ארז כרמלי.
- קסמי פפואה גינאה החדשה: מסע בזמן, בליווי מצגת על מנהגים, תרבות, שפות, טבע ועוד - הרצאתו של מיקי ברגמן, כלכלן חקלאי.

אירועים:

- ב-8.5.13 התקיים במועדון הסניף ערב לרגל יום ירושלים, במסגרתו הועלה המופע שמש על עירי, בהגשת בתיה חרמון, ילידת שכונת אוהל משה ובליוי מוזיקלי של אמנית הגיטרה צלילה לוי.

ערב לרגל יום ירושלים

סניף אשקלון

יו"ר הסניף: עמרם מלול • הנשיא 2 מרכז אפרידר אשקלון 7840401 • טל': 08-6744677 • דוא"ל: tzevetashelon@walla.com

הרצאות:

- מחלות כלי דם בגיל המבוגר - הרצאתו של פרופ' בוריס יופה, מנהל המערך הכירורגי, מרכז רפואי ברזילי.
- סרפדת: מחלות אלרגיות של העור - הרצאתו של ד"ר אלי מגן, רופא פנימי, מרכז רפואי ברזילי.

טיולים:

- כמדי שנה ביום האישה ערכנו טיול והפעם ליערות הכרמל ולבית אורן. פקדנו את אנדרטת הנספים באסון השריפה בכרמל, ביקרנו במרכז התרבות בכפר הדרוזי דליית אל כרמל, ושוחחנו עם האמנית בותיינה חלבי, שייחודה בציוריה

ירידה לשיט קייאקים

סניף רמת גן

י"ר הסניף: יוסי פורת • הרא"ה 21 רמת גן 5242231 • טל': 03-6702485, 03-6723663 • דוא"ל: tzevet@zahav.net.il

- חברים מהסניף נטלו חלק בתרגיל להגנת העורף נקודת מפנה 7 וזכו לדברי הערכה מראש העיר רמת גן צבי בר.
- לאחרונה נערכה בסניף הרצאה של עו"ד מירה דרור-שמי בנושא צוואות. בתחילתה הוצג סרט ישראלי קצר ומרגש, שהיטיב לתאר את היחסים בתוך המשפחה והדילמות המתעוררות לאחר שהסב נפטר ולא הותיר אחריו צוואה. ההרצאה עוררה עניין והועלו שאלות רבות בנושא הרגיש, המוכר למשפחות רבות.
- חברי סניף רמת גן קיימו מצוות עלייה לרגל והגיעו לירושלים לאחר חג שבועות, לסיור בשכונות לב העיר.

חברי הסניף בטיול בירושלים

- ב-2.7.13 נחנכה בשיכון הצנחנים ברמת גן גינה לזכרו של תא"ל אהרון דויד, לוחם, חבר, מפקד נועז ואיש אשכולות שתרום רבות לחברה בישראל. לחנוכת הגן הגיעו עשרות לוחמים ומפקדים. על האבן שנחשפה בטקס, נחקק ציטוט מדברי המשורר הלאומי חיים נחמן ביאליק, ציטוט שאליו הפנה דויד את פקודיו: "יהיה חלקי עמכם, ענוי עולם, אלמי נפש, רוקמי חייהם בסתר, צנועי הגות ועלילה, חולמים נעלמים, ממעטי דברים ומרבי תפארת". יהי זכרו ברוך.
- כתב: רפי פיליפסון

סניף תל אביב

י"ר הסניף: עמנואל אלרום • בית השריון תל אביב • טל': 050-4241212, 03-5616020 • דוא"ל: Ta-tzevet@012.net.il

- אנו נמצאים בתהליך מעבר וב-30.8.13 נחנך את משכנו החדש של סניף תל אביב בבית השריון. זהו אירוע משמעותי מאוד לחברים, שיוכלו מעתה להגיע למקום מכובד ומכבד. אני מאמין, כי הפעילות המגוונת שעורך הסניף לחבריו תתרחב, וכך גם מספר החברים שיטלו בה חלק.

הרצאה:

בסניף התארח ראש עיריית ראש העין משה סיני, אשר שיתף את הקהל הרב בחוויותו משיחות השלום הגלויות והסמויות עם שכניו - הרצאה מאלפת ומרשימה.

טיולים:

- ערכנו טיול מיוחד במינו, בהדרכתו של המנהל הארצי של המחצבות במינהל מקרקעי ישראל. במסגרת זו ביקרנו במחצבות משוקמות בדרום המדינה וראינו כיצד הופכים טבע פגוע מכרייה וחציבה של עשרות שנים לגנים פורחים - מדהים.
- טיול נוסף ערכנו בירושלים - בביתן הורדוס במזיאון ישראל, בהר הבית ובעיר דוד - והוא השאיר טעם של עוד.

יהודה

ברחבת יד לבנים

על נושא השואה. ביקרנו בבית אוליפט לורנס ושמענו את סיפור המקום, סיירו ברובע העתיק בעוספייה והאזנו לסיפוריה של ראג'ה מנצור, מנכ"לית סניף נעמת, על גלגולי נשמות, מנהגי קבורה, מעמד האישה והשירות בצה"ל. לא קיפחנו את הגברים ויצאנו ב"יום הגבר" לטיול שהחל בצומת אלמוג, לביקור בקאסר אל יהוד, במקום בו חצו בני ישראל את הירדן והמשמש גם לנוצרים מקום קדוש לטבילה. סיירו רכובים על רכבי גולף בעמק המעינות ולאחר מכן נסענו לקיבוץ ניר דוד וערכנו שית קייאקים בנחל האסי. החברים נהנו מיום גדוש חוויות.

סניף יבנה

י"ר הסניף: עו"ד שמואל פז • האלון 25 יבנה 8154903 • טל': 050-5285807, 08-9328203

עו"ד שמואל פז (אל"ם), 64, נבחר לתפקיד י"ר סניף יבנה. פז הוא חבר מועצת מחוז יהודה וחבר המועצה הארצית, וכן חבר בוועדת ארגון ותקנון ב"צוות". הוא פעיל בהתנדבות בעמותות כגון העמותה לשיקום האסיר ועמותת פארק המים ביבנה וכן משמש כאב בית דין בבית הדין הארצי למשמעת של לשכת עורכי הדין בישראל.

- בחודש יוני התקיימה הרצאה של עו"ד אלי בן גור בנושא צוואות ופנסיה צבאית.
- בחודש יוני יצאו 51 מחברי הסניף לטיול רגלי קל במקורות הירקון ובאתרים נוספים באזור השפלה, ובהם גבעת התיתורה בעיר מודיעין, מערות לוזית ויקב מוני הממוקם בתוך מערה סמוך לצרעה.

יזרעאל ולקראת ערב הגיעו לאמפי בנהלל בו נערך האירוע, שכלל את הופעת הזמר החסידי אברהם פריד. הוא אירח על הבמה את הזמר חנן יובל ואת מקהלות החזנים שפתי נתניה, הכפר (כפר סבא) ומודיעין, בניצוחו של יענקל'ה רוטנר. המשתתפים נהנו ממיטב הזמר היהודי, החסידי והישראלי. ■ לאחרונה ביקרנו במוזיאון לח"י וערכנו סיור רגלי ביפו העתיקה, ביוזמת הגרעין התורני ביפו.

■ דן נדיב מנכ"ל "צוות" הרצה בפני חברי הסניף על זכויות גמלאי צה"ל וענה לשאלותיהם. בהרצאה השתתפו כ-100 חברים מרחבי הארץ. באירוע נטל חלק יהודה פרץ יו"ר מחוז דן.

סניף בת-ים

יו"ר הסניף: יצחק קרן • שד' העצמאות 33 כניסה ב', ת"ד 7067 בת-ים
טל': 5917001 • דוא"ל: karako1@netvision.net.il • 03-5077169

■ חברים מהסניף ומהמחוז יצאו לטיול לכרתים - היה מעניין ומהנה. ■ בסניף התקיימה הרצאה בנושא "האיום הרקטי על ישראל" מפי המומחה לתעופה מאיר כהן, שסקר את הצטיידות הערבים בטילי קרקע-קרקע, אשר שינתה את מאזן הכוחות באזור באמצעות יצירת איום מיידי על אוכלוסיית ישראל. בתמונה: חברים מסניף בת ים וממחוז דן בטיול לכרתים.

(הצילום באדיבות מתנדבי הסניף מירזה אברהם ויונה)

סניף בקעת אונו

יו"ר הסניף: שלום פארינטה • רח' יחזקאל פינת ירמיהו (מרכז מד"א)
טל': 03-5345540 • דוא"ל: botzevet@netvision

אירועים:

- לאחרונה השתתפנו בערב הוקרה שערכה עיריית קרית אונו לנכי צה"ל, ובהם גם נכי צה"ל חברי הסניף.
- כנס בנושא כושר אישי לגיל השלישי, "מתנה לחיים", נערך בקתדרה בקרית אונו. בכנס זה נטלו חלק חברים מהסניף, שהאזינו לסקירות בנושאים רלוונטיים לגיל זה.
- נציגי הסניף השתתפו בדיון מיוחד בכנסת, שנערך לציון 70 שנה לניצחון בנות הברית על גרמניה הנאצית.
- נציג מטעמנו נשלח למטה תרגיל העורף הלאומי נקודת מפנה 7 בקרית אונו.
- חברים רבים מהסניף הגיעו לכנס שהתקיים באוניברסיטת ת"א ב-9.7.13 לציון 40 שנה למלחמת יום הכיפורים.

הרצאות:

- הלוחמים היהודיים במלחמת העולם השנייה - הרצאתו של ד"ר צבי קן-תור (תא"ל).
- מדינאים ומצביאים, בעיקר הגנרל פרנקו - הרצאתו של ד"ר יוסי בן-טולילה.
- הומור לשוני, שפת הילדים ושפת הפרסומות - הרצאתה של ד"ר צילה שלום.

טיולים:

- חברי הסניף ערכו טיול להרודיון, לגוש עציון ולגבעת הקרב של נתיב הלה.

■ יצאנו לטיול לרמת הגולן - כולל קטיף דובדבנים, ביקור בג'ובה הגדולה וסיור לאורך הירדן ההררי.

■ טיול לירושלים - כולל ביקור בבנק ישראל, תערוכת הורדוס במוזיאון ישראל ובית הכנסת הגדול.

סניף בני-ברק

יו"ר הסניף: יוסף פלג • טל': 054-4772939

- לאחרונה קיבל הסניף משרד ליד עיריית בני ברק, בתוך מתחם האגף לשירותי חירום.
- חברי הסניף נטלו חלק באירוע פתיחת חודש המורשת היהודית של משרד החינוך, האגף לתרבות תורנית, שהתקיים בנהלל. החברים יצאו לטיול בעמק

סניף חולון

יו"ר הסניף: שלמה קימל • בית יד לבנים - תיאטרון חולון, שד' קוגל 11, חולון 5826233 • טל/פקס: 03-5012420 • דוא"ל: KIMELS@BEZEQINT.NET

הרצאות:

- הגנה עצמית על מנגנוני ההגנה של נפשנו - הרצאתו של דוד מסיקה.
- דימות - כל מה שרצית לשאול על דימות ולא היה לך את מי - הרצאתו של זכי בן עזרא, רנטגנאי בכיר.
- משולחנו של המנכ"ל - הרצאתו של מנכ"ל "צוות" דן נדיב.
- בין הסכין לגרעין: סקירה אסטרטגית אזורית עדכנית - הרצאתו של יריב פלד.
- נשים פורצות דרך בארץ ישראל - הרצאתה של אביבה גרשלה, מרצה בנושאי פולקלור.
- פרשיות ביטחוניות בחולון: פעולת הנשק של לח"י, תל גיבורים, חוסמסה - הרצאתו של מודי שניר.

נופשונים וטיולים:

- נופשון מטייל בגליל ובגולן - יצאנו לנופשון וביקרנו באתרים הבאים: מצפור לזכר חללי מלחמת לבנון השנייה בהר אדיר, מוזיאון לאמנות ויודאיקה בקיבוץ ברעם, השביל התלוי בנחל הבניאס, שמורת טבע תל דן, מוזיאון השוקולד בקיבוץ דפנה, קטיף פרי, אתר הנצחה עוז 77 - עמק הבכא, סיידר ביקב אלרום, ברכת רם, שני מפעלים מיוחדים בקצרין - חלמית ובית הבד, תאופיק - עמדה של צה"ל מול רמת אירביד בירדן ומצפור הוד ע"ש מוטי הוד, המשקיף על דרום הכנרת ודרום רמת הגולן.
- ירושלים של זהב... - ערכנו טיול בבירה ובכללו סיור בבית המשפט העליון, סיור מודרך במשכן כנסת ישראל וסיור מודרך ממונע ברכבת פנימית בתוך הגן הבוטני האוניברסיטאי ירושלים.

חברי הסניף על רקע משכן כנסת ישראל

■ במסגרת טקס הענקת מגן ראש העיר למתנדבים מצטיינים 2013, הוענק מגן ראש העיר כמתנדב השנה לחבר סניף חולון איתן סנדיק.

סניף גבעתיים

יו"ר הסניף: חיים ירקוני • כצלסון 103, ת"ד 351 גבעתיים 5310202 • טל: 03-6700998 • דוא"ל: yarhaim@zahav.net.il

התנדבות:

שבעה חברי הסניף נטלו חלק בתרגיל פיקוד העורף נקודת מפנה 7 בהתאם לצרכי העירייה.

הרצאות:

- רון ארד - פעילותו ונפילתו - מפי חברו לטייסת.
- ממרוקו להתיישבות בישראל - סיפורה של משפחה במלחמת השחרור בירושלים.
- מפגש עם יהודית הרמן, אחת מנשותיו של גואל רצון.
- מצרים - ההפגנות בכיכר תחריר - מפי חבר שהיה נוכח במקום.
- על נשים חכמות וגברים שולטים.
- באופן אישי - סיפור עלייה - הרצאתו של חבר הסניף אלי זך.
- המהפכה בסוריה והשלכותיה האזוריות.
- "חמישי נשי" - במסגרת מפגשי חוג הנשים הועברו שלוש הרצאות: על אהבתו של הסולטן סולימן המפואר (שתי הרצאות); "טיול כורסא" במוזיאון פרגמון בברלין.

טיולים ונופשונים:

- חברי הסניף יצאו לסיור מודרך בבני ברק להכרת אורח החיים החרדי.
- החברים ערכו טיול באזור הדרום ועמדו על הישגיה של הקרן הקיימת לישראל.

■ נערך טיול למזרח השומרון (מעבר לקו הירוק) ולבקעת הירדן, שכלל גם ביקור בפסגות, עין מבוע, פצאל ומערות המרדפים.
- חברי הסניף יצאו לנופשון במלון "הגושרים" וערכו טיולים מודרכים באזור. בין היתר ביקרו ביסוד המעלה ובראש פינה, סיירו לאורך הרי נפתלי, קטפו דובדבנים וביקרו בקצרין.

חברי הסניף במצפור הוד ע"ש מוטי הוד, המשקיף על דרום הכנרת ודרום רמת הגולן

חברי הסניף באתר הנצחה עוז 77 - עמק הבכא

התנדבות:

■ במסגרת שבוע חירום לאומי 2013 התקיים בחולון תרגיל "עורף איתן 1", בהנחיית המשרד להגנת העורף ופיקוד העורף, ובאחריות אגף חירום וביטחון של עיריית חולון. עשרות חברי סניף חולון השתתפו בתרגיל.

סניף פתח תקוה

י"ר הסניף: בני פרידמן • ז'בוטינסקי 4 פתח תקוה 4941425
 • טל': 03-9242899, 03-9224167 • דוא"ל: tzevet.pt@bezeqint.net

הרצאות:

- הקמת צד"ל ושיתוף הפעולה עם הפלנגות - הרצאתו של יאיר רביד (רביץ), לשעבר מפקד יח' 504 צפון.
- שושנה דמארי מלכת הזמר העברי - הרצאתו של צביקה הר-לב.
- סיפורים ממרתפי המודיעין של משטרת ישראל - הרצאתו של שלמה בלישה, לשעבר מפקד ביה"ס למודיעין במשטרת ישראל.

החברים בביקור בשטוקהולם (צילום: זהבה יוסף)

השנייה. משתתפי המסע הטעון והמרגש פקדו את קברו של הגאון מווילנה וערכו טקסי זיכרון באגדרטה לזכר הנרצחים ביער פונאר ובאגדרטאות שביערות, הסמוכות לערים ריגה וטאלין. משתתפי המסע אמרו בסיומו, כי "עד שלא ראינו במו עינינו, לא עיכלנו את גודל הזוועה של הדבר הנורא שקרה לעם היהודי".

החברים במוזיאון האצ"ל (צילום: רותי רזגור)

■ בחודש יוני נערך ביקור בשני מוזיאונים באזור תל אביב: במוזיאון הישראלי שבמרכז רבין, כולל תערוכה המתארת את ארץ ישראל ומדינת ישראל במאה ה-20, ותערוכה המציינת את יצחק רבין ופועלו; ובמוזיאון האצ"ל בתש"ח, בו מוצגות פעילויות האצ"ל בתל אביב ובאזור, כולל כיבוש יפו. גולת הכותרת של

הביקור במוזיאון הייתה שיחה עם אחד מחברי האצ"ל שהתגייס לצבא הבריטי בעת מלחמת העולם השנייה בהיותו בן 15, ונטל חלק בפעולות האצ"ל באזור תל אביב.

הרצאות

- שחיתות במערכת הציבורית והכלכלית - הרצאתו של אריה אבנרי, עיתונאי, יו"ר תנועת אומץ.
- המתוכנן והצפוי בראש העין - מפגש עם אירית נתן, מנכ"לית העירייה (חברת "צוות"), אשר סקרה את השינויים המתוכננים בעיר בשנים הקרובות.

התנדבות:

חברים רבים שתתפו בתרגיל הארצי להגנת העורף נקודת מפנה 7, בו נטלה עיריית ראש העין חלק פעיל. הם איישו תפקידים שונים במערך מל"ח ופס"ח.

אירועים:

- בחודש מאי נערך ערב מוזיקלי בהנחייתו של הזמרת איריס יערי, שכלל שירי א"י וריקודים משנות ה-60 וה-70.
- בחודש יוני נערכה פעילות יצירתית לחברות, בהובלת שלוש מחברות הסניף - נילי, רותי ואסתר.
- לקראת תחילת החופש הגדול נערכה פעילות של יצירה משותפת להורים וילדים ולסבים וסבתות ונכדים, ביוזמת ובהדרכת חברות הסניף נילי, רותי ואסתר.
- פעילויות שבועיות תדירות: חוג התעמלות בישיבה; חוג פלדנקרייז; חוג תנ"ך ומחשבת ישראל; הקרנת סרטים שבועית וספרייה לספרי קריאה.

מאת: רותי רזגור

חברי הסניף בטיול לגולן

סניף ראש העין

י"ר הסניף: עמיר פוריין • שילה 62 ראש העין 4806117 • טל': 03-9022114
 • דוא"ל: puriyan@012.net.il

טיולים

■ בחודש מאי יצאו חברי הסניף לטיול בהדרכת חיים עמיר לאזור חורפיש והר מירון. הטיול כלל ביקור במקום נבי סבלן, האתר השני בחשיבותו לעדה הדרוזית בישראל, במוזיאון לזכרו של אל"ם נביה מרעי ז"ל, הרצאה של שיח' קאסם באדר על העדה הדרוזית וסיור במערת פער (שיח' וואיב).

חברי הסניף ברחבת מקאם נבי סבלן (צילום: רותי רזגור)

■ בחודש יוני יצאו 36 מחברי הסניף לטיול מאורגן בארצות הבלטיות (ליטא, לטביה ואסטוניה), וכן בשטוקהולם ובאוסלו. חלקו הארי של הטיול הוקדש למסע בעקבות יהדות שחרבה כמעט לחלוטין במלחמת העולם

פעילות במחוז דרום

במהלך הסיור ביקרו החברים בחממות לקטיפה עצמי ובחממת תות ביולוגי. כמו כן צפו ב"מירוץ" יוני דואר וטעמו תבלינים ירוקים. בהמשך טיפסו בגשר החבלים שב"חבל הבשור".

■ ב-21.5.13 יצאו 34 חברים מהסניף לטיול בקברי צדיקים בהר מירון ובטבריה. במסגרת הטיול נהגו גם משיט בכנרת.

החברים בטיול חקלאי בחבל הבשור

החברים בשיט בכנרת

■ בחודש יוני יצאו חברי הסניף לטיול בארה"ב, במהלכו ביקרו בטורונטו קנדה ומפלי הניאגרה, טרנסילבניה - קהילת האימישי, וושינגטון - גבעת הקפיטול, מקום משכן הסנאט, מוזיאון החלל, פילדלפיה וניו-יורק, בה ביקרו בפסל החירות, בוול סטריט ובגשר ברוקלין. כמו כן ביקרו בלאס וגאס, בסן פרנסיסקו, בלוס אנג'לס ובסן דייגו. החברים חזרו עייפים אך מרוצים.

סניף ערד

י"ר הסניף: שלום כרמל • רחוב בשור 2 ת"ד 444 ערד 8910302
טל: 052-5554523 •

■ ב-27.6.13 נערך בשעות הערב מפגש ייחודי על פסגת הר גורני, במצפה ע"ש איתמר איליה ז"ל - בין חברי מועדון גמלאי "צוות" הבדואים ששירתו כגששים בצבא, לבין חברי הנהלת הסניף. את המפגש כיבדו בנוכחותם מנהל מחוז דרום אברהם לוגסי, לשעבר מפקד יחידת הגששים בדרום ופקידת המחוז לאה ישראל. מנהל המחוז בירך את החברים לרגל חג הרמדאן וסקר את זכויותיהם כחברי ארגון.

במפגש האזינו החברים הבדואים לדברי הסבר והדרכה בנושאי הגמלה, ביטוחים וזכויות. שלום כרמל יו"ר הסניף, הדגיש בפני החברים כי סניף

סניף נתיבות-שדרות יו"ר הסניף: אילן פרץ • ת"ד 110 אופקים 8751002 • טל: 050-5282815 • דוא"ל: ilanperez01@gmail.com

סניף מצפה רמון יו"ר הסניף: אליהו בדש • נחל ניצנה 15 מצפה רמון 8060000 • טל: 054-4883718

סניף דימונה יו"ר הסניף: אבי אבוחצירה • רח' עבדת 1 דימונה 8604801 • טל: 052-2704148

■ ב-30.5.13, במסגרת ישיבת ועד מנהל מחוזי, נפרדנו מניסים זגורי, שסיים את תפקידו כיו"ר סניף קרית גת, אחרי שכהן בתפקיד במשך 23 שנים. מסרנו כתב מנוי לתפקיד לחיים אסולין שנכנס במקומו לתפקיד. את האירוע כיבדו בנוכחותם מנכ"ל "צוות", יו"ר המחוז ומנהל המחוז שנפרדו מזגורי במילים חמות ואיחלו הצלחה רבה ליו"ר הנכנס.

מימין: מנכ"ל "צוות", משה חזן, אפרים לב, יו"ר מחוז הדרום גדעון שני, ואברהם לוגסי, מנהל המחוז

■ ב-30.5.2013, במסגרת ישיבת הוועד המנהל המחוזי, נפרד מחוז הדרום מאפרים לב סמנכ"ל "צוות", וממשה חזן עוזר מנכ"ל "צוות", שסייעו רבות למחוז הדרום במסגרת תפקידם. באירוע השתתף גם מנכ"ל "צוות" שבירך את החברים הפורשים ואת חברי הוועד המנהל המחוזי.

■ במסגרת ביקור משלחת ארגון נכי צה"ל בשיקגו הוזמנו חברי המשלחת למשרדי קונסול ישראל בעיר, רועי גלעד. בתמונה: מנהל מחוז דרום אברהם לוגסי מעניק לקונסול ישראל בשיקגו דגל ומדליית "צוות". שני מימין, יהיא כמאל (סא"ל), ראש המשלחת חבר "צוות".

סניף באר שבע

יו"ר הסניף: מנחם ברנד • בית החייל, רחוב בית לחם 2, ת"ד 521, באר-שבע 8410401 • טל: 08-6431874, מענה קולי: 03-6173529, פקס: 08-6417188

אירועים:

■ ביום הזיכרון לחללי צה"ל הונח זר "צוות" בבית יד לבנים בעיר, במסגרת טקס עירוני שנערך בנוכחות ראש העיר רוביק דנילוביץ והמשפחות השכולות. את הזר הניחו יצחק הלמן יו"ר ועדת התנדבות המחוזית ואילנה חדד חברת הנהלת סניף באר שבע.

■ ב-2.7.13 נערך כנס לחברי הסניף בנושא ביטוח בריאות ב"צוות" ובריאות השן. הרצאות בנושאים אלה הועברו על-ידי נציגי חברות הביטוח הפניקס והראל. בכנס נטלו חלק יותר מ-60 חברים ובני/בנות זוג. במפגש הועלו שאלות רבות, והועברו לטיפול נציגי החברות נושאים שהועלו.

טיולים:

■ ב-7.5.13 יצאו 30 חברי הסניף לטיול חקלאי חוויתי במושב תלמי יוסף.

סניף קרית גת

יו"ר הסניף: חיים אסולין • שד' גת 32/17 קרית גת 8208212
 • טל': 052-2712422, 08-6878350 • gimlaei@bezeqint.net

■ ב-11.7.13 נערך כנס בסניף קרית גת בנושא ביטוח בריאות ב"צוות" ובריאות השן. ההרצאות הועברו על-ידי נציגי חברות הביטוח הפניקס והראל. באירוע נטלו חלק כ-40 חברים, שנהנו מסקירות ממצות וניצלו את ההזדמנות להעלות שאלות בנושאים שונים.

■ חברי סניף קרית גת נפרדו מניסים זגורי, אשר שימש כיו"ר הסניף ב-20 השנים האחרונות. הם הודו לו בחום רב על פועלו לרווחת החברים.

סניף אופקים

יו"ר הסניף: יעקב דרעי • היוגב 37 מקלט 5 אופקים 8761337
 • טל': 077-9256070, 08-9924930 • דוא"ל: yakovb2@gmail.com

■ ב-10.6.13 התקיים יום כיף לחברי הסניף במלון קראון פלאזה ים המלח. בין התאריכים 20-22.6.13 התקיים נופש לחברי הסניף במלון קיסר אילת.

יוסף ישי, מלכה דוד, יעקב דרעי, מאיר כדורי, אלי שרפי, חיים און, איוב כהן, משה כהן

בדרך למלון ערכו החברים סיור מודרך באתר מעיין הנעורים והאיזנו לאגדה המקומית לפיה בדואי ששתה ממי המעיין זכה לחיי נצח. החברים ביקרו גם בחנות המפעל של ד"ר גרין המתמחה בקוסמטיקה ובתוספי תזונה טבעיים.

יושבים מימין לשמאל: אברהם לוגסי מנהל המחוז, מחמוד צריעה, גמאל אבו עגג, תאופיק ג'בועה, ג'ומעה אלקשח, חמאד אבו עזוי וחברים נוספים. עומדת מימין טינסקי ולידה יושבת לאה ישראל. בהמשך - כרמל שלום ואריה שיף

ערך הוא הכתובת שלהם בכל בעיה שמתעוררת בנוגע לזכויות ולגמלה. לאחר ארוחת ערב שהוכנה על-ידי החברים הבדואים, בניצוחו של תאופיק, הוענק לכל אחד מהם שי צנוע. שעת השקיעה והנוף הנשקף מפסגה ההר תרמו רבות לאווירה הנעימה במפגש.

■ ב-8.7.13 יצאו חברי הסניף ערד לטיול באזור ירושלים, במהלכו ביקרו באולפני ערוץ 2 בנווה אילן וצפו בהכנות לקראת שידור מהדורת חדשות. בהמשך סיירו בשוק מחנה יהודה, נסעו ברכבת הקלה, ביקרו בתערוכת "שרשרת הדורות" ליד הכותל המערבי והתפללו במקום.

חברי הסניף ליד פסל אלביס בנווה אילן, סמוך לאולפני ערוץ 2

סניף אילת

יו"ר הסניף: אליהו דהן • אליהו דהן, השיטה 4, אילת 8806435
 • טל': 057-5818182, 08-6317552 • דוא"ל: eli34656@walla.com

■ בערב ט"ו באב נערך לנשות חברי הסניף אירוע לציון יום האהבה, כפי שנעשה בשנה קודמת. את האירוע כיבדו בנוכחותם ראש העיר מאיר יצחק הלוי ויו"ר נעמת סימה נמיר.

■ מפקד בסיס חיל הים בעיר, סא"ל אילן מינץ, הזמין את חברי הסניף לביקור בבסיס שכלל היכרות עם המערכות החדשות שמפעיל חיל הים.

חברי הסניף עם מפקדי הבסיס על רקע דגל ישראל הגדול במדינה הנמצא במקום

שורשי משרד הביטחון

מאת: אריה בועז, הוצאת מודן

משרד הביטחון הישראלי הוא המקבילה של מיניסטרוני ההגנה במדינות המערב. משרדים אלו קמו והתגבשו תוך כדי מלחמת העולם השנייה ולאחריה. בן גוריון, ראש הממשלה ושר הביטחון הראשון, החליט כי המשרד המקביל בישראל לא ייקרא משרד ההגנה (כמו במדינות המערב האחרות) וגם לא משרד המלחמה, אלא בחר בשם הייחודי: משרד הביטחון. השם שנבחר ביטא את התפיסה המרחיבה של המונח "ביטחון המדינה", הנוגע לא רק להגנה ולא רק למלחמה - אלא הוא כולל ונרחב יותר.

משרד הביטחון הוקם במאי 1948 מיד עם הכרזת המדינה. הוא לא היה יכול להסתייע במוסדות ובפקידות שהיו ירושת ממשלת המנדט הבריטי וגם לא להעתיק את מתכונת מוסדות הביטחון בתקופת היישוב ובראשם המפקדה הארצית של ההגנה, שהייתה גוף פוליטי. בן גוריון קבע עוד בשחר ימי המדינה, כי ייעודו המרכזי של משרד הביטחון הוא לנהל את המשימות המשקיות של מערכת הביטחון, ובראש ובראשונה לתת מענה לצורכי הצבא - כוח אדם, משאבים חומריים, אמצעי לחימה וניהול פיננסי. על-ידי כך יוכל לפנות את צה"ל למשימות ולייעוד הצבאי שלו (אימונים, כוננות, מבצעים ובעת הצורך יציאה למלחמה).

בקיץ 1949 התגבש מבנה משרד הביטחון לראשונה, והא כלל כ-1,200 עובדים (בערך מחצית ממספרם היום), בשני אשכולות עיקריים של אגפים ומחלקות: באחד, פונקציות משקיות לוגיסטיות שעסקו במה שכונה אז "הדומם" - כספים, רכש, אספקה, נכסים ועוד; בשני, אגפים

שהקהילה הבינלאומית הודתה בדו"ח ועדת החלוקה. הנרטיב הציוני-ישראלי גורס, כי הזכות להגדרה עצמית היא זכות טבעית הקיימת לכל עם במולדתו, ולעם היהודי בארץ ישראל, כפי שהקהילה הבינלאומית הכירה בהצהרת בלפור ובכתב המנדט.

כל ניסיון ליישב את הסכסוך על-ידי גישור על הפער התהומי בין הנרטיבים הלאומיים נידון מראש לכישלון.

בספר טוען המחבר, כי על הצדדים לגשת בצורה מפוכחת וצנועה ליישוב הסכסוך. עליהם לחפש את מרחב ההסכמה ביחס לארבע סוגיות הליבה - ביטחון, גבולות, ירושלים ופליטים - באופן שיענה על המטרה האסטרטגית של כל אחד מהם ביחס למדינתו העצמאית, לאופייה ולזהותה. פרקי הספר מוקדשים כל אחד לאחת הסוגיות, ושופכים אור על התפתחותה לאורך השנים, הבנת המתחים המלווים אותה וההצעות ליישבה.

הספר עשיר בכלי עזר ויזואליים: מפות מפורטות, צירי זמן, איורים, טבלאות ועוד. לאורך הספר פזורות מסגרות המוקדשות לאישים, לתנועות ולמוסדות שהטביעו חותמם על הסכסוך. רשימה כרונולוגית של אירועים מרכזיים מסייעת ללימוד ולהבנה של תולדות הסכסוך.

ערפל הקרב

מלחמת העולם השנייה שלא הכרתם

מאת: אורי דרומי, הוצאת כרמל

אורי דרומי הוא איש ספר ורוח. כאיש ספר היה העורך הראשי של ביטאון חיל האוויר והוצאת "מערכות" וחיבר ספרים דוגמת "מלחמות גדולות - סיפורים קטנים" ו"טיסה קרבית". במשך שנים כתב ברגישות ובכישרון את המדור "אחרי מות" בעיתון הארץ.

בספרו החדש העוסק במלחמת העולם השנייה, חושף דרומי פינות נסתרות במלחמה טרגית זו: שבויים בריטיים החוטפים מטוס איטלקי, הפצצה יפנית על אוסטרליה שהייתה הרסנית יותר מפל הרבור, גירסה בריטית לקמיקזה ועוד עשרות אנקדוטות

מרתקות על טיפוסים מוזרים, תככים בצמרת וגילויי אומץ לב מול אש. את הטקסט מלווים איורים של אמן התעופה מיקי עמית. בראשית הדברים ציינו כי דרומי הוא גם איש רוח - שנים רבות היה נוט בחיל האוויר...

עוד ניצחון כזה...

על רוח לחימה במלחמת לבנון השנייה

מאת: אלישיב שמשי, הוצאת מודן ומשרד הביטחון

הספר עוד ניצחון כזה... מתאר ומנתח קרבות של גדודי שריון, חי"ר והנדסה, בהיבט של ערכים המבטאים את רוח הלחימה בשדה הקרב, כמו דביקות במשימה, דוגמה אישית, יוזמה ותעוזה - כפי שבאו לביטוי במלחמת לבנון השנייה.

בעקבות החומר הרב שפורסם על מלחמת לבנון השנייה, התקבל הרושם שהמחדלים במלחמה זו היו בעיקר ברמות הפיקוד הבכירות של חטיבה ומעלה. במחקרו המעמיק המחבר נחשף לבעיות ערכיות קשות גם ברמת הגדוד. לחימת הגדודים הושפעה, באופן טבעי, מאופן

ויחידות שטיפלו במשאב האנושי - כוח האדם בצה"ל, בעיקר גיוס וטיפול בפרט.

מפרוץ מלחמת העצמאות ועד יוני 1949 גויסו לצבא מעל 110 אלף איש. בראשית שנות החמישים, למרות כל הקשיים (ובמרכזם גלי העלייה הגדולים וקשיי הקליטה של העולים), הצליח משרד הביטחון לגייס את מכסות כוח האדם בהיקף שנדרש לצה"ל.

הספר סוקר בפירוט את תהליכי ההקמה והתפעול של המשרד בראשית ימי המדינה המהותיים הן לאותה עת והן לעיצוב דמותו של המשרד כיום.

גבול בינינו וביניכם

מאת: שאול אריאלי, הוצאת ידיעות ספרים, עליית הגג התודעה הפוליטית בסכסוך הישראלי-פלסטיני מקורה בשני נרטיבים לאומיים בעלי תוקף משפטי ומוסרי, שאינם מתיישבים זה עם זה זולת אפשרות החלוקה. הנרטיב הפלסטיני גורס, כי עיקרון ההגדרה העצמית לא הוחל על העם הפלסטיני בעת הינתן כתב המנדט על פלשתינה ב-1922, למרות היותו הרוב המוחלט של תושבי הארץ, כפי

הצדעה אחרונה

חברי "צוות" שהלכו לעולמם תמוז - אב תשע"ג, יוני - יולי 2013

בית דגן	חי"ק	סא"ל שלום יוסף	דימונה	חי"ר	אבו סולב	מחמד	סא"ל
רמת השרון	חת"ק	סא"ל עוזי ירון	חיפה	חמ"ן	אבידור	דן	אל"ם
חיפה	ח"י	רס"ר משה כהן	ראשון לציון	חש"ל	אברמוביץ	מירי	רס"ן
ראשון לציון	חת"ק	סא"ל שמעון כחלון	בת ים	ח"א	אדרעי	עמרם	רס"ר
דימונה	חת"ק	רס"ם מרדכי כלפון	חיפה	חש"ל	אייל	יצחק	רס"ב
ראשון לציון	חי"ח	רס"ר רבקה כספי	ראש העין	חש"ל	אליזוב	רפאל	סא"ל
חולתה	חה"ן	סא"ל נחום כרמלי	גבעת שמואל	חש"ל	אלפי	יוסף	רס"ן
רחובות	ח"א	רס"ב אברהם לוי זבלי	תל אביב - יפו	חכ"ל	ביבר	שאול	סא"ל
כפר סבא	ח"י	תא"ל אברהם לונץ	רחובות	ח"א	בלומשטיין	רמי	רס"ם
באר שבע	חת"ק	רנ"ג אמנון לחמי	ריית ביאליק	חי"ק	בן גרא	בנימין	רס"ן
חיפה	ח"י	רס"ר שמואל מרחב	ראשון לציון	חת"ק	בן עמי	דוד	רס"ן
באר שבע	חת"ק	רס"ם שמעון מרציאנו	ראשון לציון	חי"ח	גולדנברג	אברהם	רנ"ג
קריית טבעון	ח"א	רס"ן בנימין נוי	ראשון לציון	חי"ח	גל	יעקב	סא"ל
רמת גן	חר"פ	רס"ן יצחק נש	רמת השרון	חמ"ן	גל	מזלה	רס"ן
חיפה	ח"י	רס"ן יעקב נתיב	חיפה	פטר	גלבע	שמעון	תא"ל
בית שאן	חמ"ל	אל"ם מרדכי סויסה	חדרה	חת"ק	גנח	אליהו	רס"ב
תל אביב - יפו	חה"נ	סא"ל ברוך פוגלמן	גבעתיים	חי"ח	גריינר	יצחק	רס"ב
רומת הייב	חי"ר	רס"ר סאלח פלאח	ראש העין	חמ"ן	גרינברג	אברהם	אל"ם
ראשון לציון	פטר	רס"ר אמיל צמרינג	רמת השרון	חה"ם	הירש	מאיר	סא"ל
הרצליה	חש"ל	רס"ן נלידה קופיט	רעננה	ח"י	הרוש	דוד	רס"ן
בת ים	חי"ח	רס"ם מרדכי קטש	לפיד	ח"א	הרשקוביץ	שלמה	רס"ן
יבנה	חי"ר	אל"ם מירון קרן	יבנה	חש"ן	ואדאם	פטרו	סא"ל
חיפה	חכ"ל	רס"ן צבי רון	הוד השרון	חי"ח	זוהר	אילן	רס"ב
בית זרזיר	חי"ר	אל"ם חוסין רחאל	אשקלון	חש"ל	זינגר	עמנואל	סא"ל
תל אביב - יפו	חכ"ל	סא"ל רון שובל	חדרה	חי"ח	חסידי	יהודה	סא"ל
גן נר	ח"א	רנג יוני תורג'מן	כפר סבא	ח"א	ברגמן יהב	יצחק	סא"ל

יהי זכרם ברוך

במלחמה זו היו גדודים בהם התגלו נורמות לחימה ירודות שלא היינו רגילים אליהן במלחמות העבר: חוסר יוזמה ותעוזה, חשש להילחם באור יום כדי לא להיפגע, עיכובים חוזרים ונשנים של כוחות בביצוע משימות ועוד. אומנם בלטה תופעה של ריבוי מעשי גבורה לחילוף והצלת נפגעים תחת אש הראויים לשבח - אך הספר חושף מצבים שבהם מפקדים התעלמו מכך, שמבחנו העיקרי של המפקד הוא השגת המשימה והניצחון בקרב.

בספר מנותחים עשרה קרבות גדודיים - חמישה בסדיר וחמישה במילואים - מעשר חטיבות שונות. בכל אחד מן הקרבות תוחקרו לוחמים ומפקדים שנטלו חלק בלחימה ונעשתה הצלבת עדויות כדי להגיע קרוב ככל האפשר לחקר האמת. מטרת הספר אינה להעביר ביקורת, אלא להפיק לקחים בתחום ערכים המבטאים את רוח הלחימה בשדה הקרב.

ניהול הקרבות ברמות הפיקוד שמעליהם. לא אחת עמדו מג"דים בפני משימות שהוגדרו כחשובות ביותר, אך לאחר שעשו את ההכנות הדרושות לביצוען, המשימות בוטלו או שונו לחלוטין. השינויים, הדחיות וביטולי המשימות התכופים, יצרו תחושה שברמות הבכירות לא ברור מה רוצים להשיג וכי מטרתם העיקרית אינה השגת המשימה אלא הימנעות מנפגעים לכוחותינו.

התבטאות של כמה מג"דים שהמטרה אינה ברורה דיה, בשעה שרקטות וטילים המשיכו לנחות על יישובי הצפון, מצביעה על כשל ערכי ממדרגה ראשונה. בעוד שאזרחים ביישובי הצפון הפגינו עוז רוח והביעו נכונות להמשיך ולסבול תחת הפגזות כדי לאפשר לכוחות בשטח להשלים את המלאכה, היו מג"דים שהעדיפו שלא להסתכן ולא גילו יוזמה להשמדת מקורות ירי הרקטות והטילים ששוגרו מגזרתם.